Zpravodaj
Univerzity Pardubice

číslo 62 / prosinec 2009

Setkání papeže Benedikta XVI. s akademickou obcí České republiky

V rámci třídenní návštěvy papeže Benedikta XVI. v České republice, která se uskutečnila ve dnech 26. až 28. září, se Svatý otec setkal i s představiteli akademické obce českých vysokých škol. Setkání se odehrálo v neděli 27. září od 18 hodin ve Vladislavském sále na Pražském hradě a nechyběli na něm ani zástupci z řad profesorů a studentů Univerzity Pardubice. Rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. byl jakožto člen a místopředseda České konference rektorů osobně představen papeži. Dále se slavnostního večera zúčastnili prorektor univerzity prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc., děkan Fakulty filozofické prof. PhDr. Petr Vorel, CSc. a pět studentů z Fakulty filozofické – dva doktorandi oboru Historie, jeden student magisterského studia oboru Kulturní dějiny a jeden student bakalářského studia oboru Religionistika.

„Toto setkání považuji rozhodně za jedno z nejdůležitějších v mém životě, patří podle mého názoru k nejvýznamnějším, které se v roce 2009 událo akademické obci českých vysokých škol," řekl rektor univerzity prof. Jiří Málek k možnosti setkat se s nejvyšším představitelem křesťanské části světa.

(pokračování příspěvku studentů Fakulty filozofické ze setkání s papežem na str. 38

Podzim byl na naší univerzitě přímo nabit významnými událostmi, které letos spojujeme m. j. s připomínáním šedesátileté historie naší vysoké školy ve městě Pardubicích a s dvacetiletým výročím od listopadových událostí 1989.
Proto se ještě k některým z těchto významných okamžiků podzimu vracíme i na stránkách tohoto čísla našeho univerzitního zpravodaje.

Dvacet let českého vysokého školství ve svobodné společnosti

Projev rektora Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiřího Málka, DrSc. při slavnostním zahájení akademického roku 2009/2010 na českých vysokých školách.

30. září 2009 na VŠB – TU v Ostravě:

Vážený pane premiére, rectores magnifici, spectabiles, honorabiles, cives academici carissimi, vážené dámy a pánové.

Zahájení nového akademického roku je vždy slavnostní okamžik, který přímo vybízí k úvahám nad směřováním vysokého školství a možná i k jisté bilanci uplynulého období. Akademický rok, na jehož prahu stojíme letos, je navíc symbolický. Je to dvacátý rok, rozvoje českých vysokých škol v prostředí svobodné společnosti. Čas jedné generace, během něhož se naše vysoké školy výrazně proměnily, a to nejen z hlediska své kapacity a pestrosti nabídky studijních programů, ale i z pohledu rozsahu pěstovaných vědeckých a tvůrčích činností a jejich podílu na celkových výsledcích naší země.

Je všeobecně známou skutečností, že z hlediska podílu obyvatel s terciárním vzděláním Česká republika ještě v roce 2006 byla na jednom z posledních míst mezi zeměmi OECD. Nižší podíl, než který příslušel naší zemi, vykazovaly pouze Turecko a Brazílie. Počet studujících se za poslední dvě desítky let zvýšil 3,5 násobně. Dynamika nárůstu akcelerovala zejména v posledních letech. Přístup k terciárnímu vzdělávání je v České republice v současnosti otevřen 54 % mladých lidí, což je velmi blízké průměru zemí OECD (tj. 56 %). Vzhledem k demografickému vývoji v naší zemi a jisté setrvačnosti systému nelze očekávat, že tento proces strmého růstu počtu zájemců o studium bude v budoucnu pokračovat. Naopak lze počítat s jistou stagnací zájmu o terciární vzdělávání, která se nutně musí projevit v rostoucí konkurenci mezi vysokými školami. To nepochybně povede k vyšší diferenciaci vysokých škol, než je nyní obvyklé.

Nebývalý nárůst studijních příležitostí na vysokých školách byl umožněn jednak významným rozšířením stávajících kapacit veřejných a státních vysokých škol, dynamickým rozvojem soukromého vysokého školství v posledních 10 letech a hlavně důsledným zavedením strukturovaného studia ve smyslu Boloňské deklarace. Všechny vyspělé země vynakládají na vzdělávání poměrně značnou část veřejných zdrojů. Zahrneme-li do výdajů nejen veřejné, ale i soukromé prostředky, lze poměřovat, jaký podíl z bohatství státu je vynaložen na vzdělávání. V terciárním vzdělávání investujeme přibližně o třetinu méně, než odpovídá průměru zemí OECD. Financování našich veřejných vysokých škol je navíc vázané na normativní financování podle počtu studentů, což do značné míry omezuje možnost dlouhodobějšího plánování a v období pomalejšího růstu škol může přinášet vážnější problémy.

Výdaje do vzdělávání jsou investicí, která napomáhá rychlejšímu růstu ekonomiky, zvyšuje její produktivitu, je základem rozvoje jednotlivců i celé společnosti a přispívá k eliminaci sociálních nerovností. Výdaje na vzdělání vyjádřené jako podíl HDP naznačují, jakou prioritou je v jednotlivých zemích vzdělávání v porovnání s ostatními resorty. To je jedno z klíčových rozhodnutí, které musí každá země učinit. Česká republika neoplývá surovinovými zdroji ani nepatří k populačně početnějším zemím. Naší komparativní výhodou však může být právě vzdělanost. Podporujme investice do vzdělání a rozvoje tvůrčích schopností lidí. O to naléhavěji v okamžiku, kdy ekonomický růst není takový jako v časech nedávno minulých. V zájmu příštích generací si přejme, abychom patřili k zemím, kde se sliby politických reprezentací zhmotňují v číslech a trendech, které naši zemi opět zařadí na místo, kde si z hlediska podpory vzdělání všichni přejeme být.

Naše vysoké školy zaznamenaly velmi výrazný rozvoj i v oblasti výzkumu a vývoje. Před 20 lety představoval vysokoškolský výzkum sice nepominutelnou oblast české vědy, avšak rozhodně nemohl být považován za hlavního aktéra. Vědecko-výzkumné aktivity vysokých škol trvale narůstaly a v současnosti představují 53 % všech vědeckých výsledků České republiky registrovaných ve světové databázi Web of Science, přičemž podíl veřejných vysokých škol na finanční podpoře z veřejných zdrojů je výrazně nižší. Kvalitě a organizaci výzkumu na vysokých školách velmi pomohl systém institucionálního financování upravený zákonem 130/2002 Sb. o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. Adresnost a cílenost institucionálně přidělovaných prostředků vyvolala na počátku diskuse, emoce a možná i jisté nespravedlnosti, jak to někdy bývá u všech zásadnějších změn, které se týkají financování. Avšak z perspektivy uplynulých let posunula vysokoškolská pracoviště významně vpřed, a to i ta, která institucionální podporu získala v omezené míře. V počtu získaných grantových projektů i v celkovém objemu účelových prostředků totiž vysoké školy dosahují výrazně lepších výsledků než mnohá pracoviště Akademie věd České republiky. Česká konference rektorů dlouhodobě podporuje veřejné financování výzkumu a vývoje založené na vědeckém výkonu a kvalitě a hlásí se k reformě navržené Radou pro výzkum a vývoj a kodifikované v novele zákona o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků. Uvědomujeme si však, že jakýkoli model financování nemůže postihnout všechny složitosti reálného světa a je proto nezbytné citlivě vyhodnocovat konkrétní situaci a případně provádět průběžné korekce. Vždy by však mělo platit, že v základním výzkumu usilujeme o excelenci na světové či evropské úrovni a ve výzkumu aplikovaném o konkrétně měřitelné výsledky s praktickými dopady.

Univerzity na celém světě, a tedy i v České republice, se postupně proměňují v instituce, které hrají rozhodující roli v produkci znalostí a v inovačním potenciálu jednotlivých zemí. Ve stále větší míře se projevují ekonomické a sociální dopady jejich činností na národní i regionální úrovni. Tento proces se někdy označuje jako tzv. třetí role univerzit. V blízké budoucnosti bude třeba pečlivě zvažovat, jakým adekvátním způsobem reagovat na změnu situace a tradičního chápání role vysokých škol. Je třeba mít neustále v patrnosti, že – bez nadsázky – jednou z nejcennějších věcí pro vyspělou společnost je akademická svoboda a autonomie univerzit ve výuce a výzkumu, opírající se o vyvážený vliv samosprávných orgánů těchto institucí. Neméně důležité však je, aby pravomocím těchto samosprávných orgánů odpovídala též příslušná odpovědnost. Jde o jeden z hlavních bodů připravované reformy terciárního vzdělávání

a diskuse na toto téma bude nepochybně pokračovat i v průběhu akademického roku, na jehož počátku stojíme.
Do nového akademického roku bych rád z tohoto místa popřál všem studentům skvělé učitele, učitelům nadšené posluchače a pilné následovníky. Univerzitám přeji prosperitu a nezbytné finanční zdroje. Celé naší zemi pak přeji skvělé vysoké školy, které budou prostorem pravdy a rozumu nezbytným při budoucím rozvoji společnosti.

Univerzita Pardubice si připomínala listopadové události

Na čtvrtek 12. listopadu a pátek 13. listopadu připravila Univerzita Pardubice již tradičně řadu akcí při příležitosti listopadového státního svátku České republiky a k připomenutí historických událostí. Bohatý program ke Dni boje studentů za svobodu a demokracii se konal na univerzitě již podvanácté. Letos byl zvlášť zaměřený na dvacetileté výročí sametové revoluce a zapojení studentů tehdejší Vysoké školy chemicko-technologické v Pardubicích, předchůdkyně dnešní univerzity, do listopadových událostí ve městě. Rektor univerzity vyhlásil na pátek 13. listopadu pro vysokoškoláky rektorské volno.

Ve čtvrtek 12. listopadu v podvečer byli vyhlášeni nejlepší sportovci Univerzity Pardubice za uplynulý akademický rok a vítězná fakulta 51. ročníku sportovních soutěží o Standartu rektora.
Celoroční soutěž mezi sportovními týmy jednotlivých fakult univerzity a stříbrný putovní pohár rektora získala do držení opět jako vloni Fakulta ekonomicko-správní, jejíž sportovci nasbírali ve 12 kolektivních a 8 individuálních sportovních disciplínách nejvíce bodů.
Mezi jedenácti vyhlášenými nejlepšími sportovci univerzity byli letošní medailisté z Českých akademických her: atleti Tomáš Jirásek (disk), Jan Mikulášek (hod kladivem), Jiří Duben (desetiboj), Zbyněk Žák (desetiboj a skok do výšky) a Tomáš Netolický (běh na 800 m). Za další reprezentaci Univerzity Pardubice byli oceněni též Pavel Javůrek (za 2. místo v běhu na 800 m na akad. mistrovství v halové atletice), Zdeněk Hnilo (za 3. místo v přespolním běhu na akad. mistrovství), Jakub Šubrt (za 1. místo MS juniorů v kulturistice), Pavel Kubeš (za 1. místo MS v hokejbale) a Martin Zozulák (za 2. místo na akad. mistrovství světa ve florbale). Ocenění získal také Vít Svoboda za aktivní činnost v oddílech USK.

(blíže ve sportovní rubrice na straně 44)

V 17:00 hodin v galerii univerzity zahájili prorektor doc. Milan Graja a kurátor našich univerzitních výstav Mgr. Lubomír Netušil již 60. výstavu – tentokrát Grafik pražského umělce Karla Demela, která potrvá do 22. ledna 2010.

(blíže v kulturní rubrice na straně 42)

Studenti Katedry historických věd Fakulty filozofické pod vedením dr. Zbyňka Vydry připravili pro letošní dvacetileté výročí od sametové revoluce speciální výstavu dokumentů s názvem „Studenti VŠChT v Pardubicích v listopadu 1989", v níž zmapovali na několika panelech z dostupných archivních materiálů události roku 1989, které vedly k listopadovým událostem ve státě, ve městě i ke studentské stávce na akademické půdě vysoké školy v Pardubicích.

(blíže v kulturní rubrice na straně 43)

Při vernisáži výstavy k listopadovým událostem 1989 rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. ocenil pamětním listem a medailí 11 osobností, které se svojí aktivní účastí či podporou podílely na chodu událostí a přispěly k posilování demokracie, a to zejména na vysoké škole a ve městě Pardubicích. Byli jimi jmenovitě: PhDr. Jaroslav Kohout, Mgr. Jarmila Stibicová, RNDr. Josef Kubát, z akademické obce RNDr. Milada Černá, doc. Ing. Josef Kotyk, CSc., prof. RNDr. Marie Kaplanová, CSc., doc. Ing. Josef Panchartek, CSc., prof. Ing. Oldřich Pytela, DrSc., pan Vladimír Kobera a Mgr. Iva Prochásková, z tehdejšího studentského stávkového výboru Ing. Marek Toufar.
Výstavu doprovodil vizuální dokument s rozhovory s pamětníky, který vytvořili studenti Katedry sociálních věd Fakulty filozofické, a speciální číslo univerzitního zpravodaje s reprodukcí stávkového deníku studentů VŠCHT z roku 1989 – 1990.
V 18:30 hodin se uskutečnil před Univerzitní knihovnou u pamětní desky tradiční vzpomínkový akt ke státnímu svátku České republiky. Předseda studentské rady Michal Říha a rektor univerzity profesor Jiří Málek při této příležitosti krátce promluvili a položili k pamětní desce u vstupu do univerzitního areálu květiny. V úvodu a v závěru vzpomínkového aktu zazněly studentská a česká státní hymna v podání Vysokoškolského uměleckého souboru.
První den oslav univerzity ke státnímu svátku uzavřel slavnostní koncert Komorní filharmonie Pardubice, který začal od 19:00 hodin v Aule Arnošta z Pardubic a nesl název „Tenkrát v listopadu…"
Hodinový koncertní program speciálně komponovaný k 20. výročí listopadových událostí, na jehož vizuálním doprovodu se podíleli studenti Katedry sociálních věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice, ukončila Modlitba pro Martu.

(blíže v kulturní rubrice na straně 44)

Bohatý program univerzity pokračoval i druhý den, a to v pátek 13. listopadu, kdy začal v dopoledních hodinách v tělovýchovném zařízení univerzity sportovní den. V rámci sportovního dne probíhaly soutěže ve florbalu, sálové kopané, streetballu, volejbalu a bad-

mintonu, také aerobic, a to až do odpoledních hodin. V areálu vodních sportů a tenisu na břehu Labe se uskutečnil též přespolní běh.
(blíže ve sportovní rubrice na straně 45)

V dopoledních hodinách byl podruhé proveden v univerzitní aule koncert a komponovaný projekt Komorní filharmonie Pardubice a Univerzity Pardubice k 20. výročí listopadových událostí, a to pro studenty pardubického Gymnázia Dašická.

Odpoledne slavnostní program Univerzity Pardubice ke Dni boje studentů za svobodu a demokracii vyvrcholil akademickým obřadem v Aule Arnošta z Pardubic, při němž byli promováni noví doktoři čtyř fakult univerzity. Rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. přednesl při této příležitosti slavnostní řeč. Akademické obci a všem přítomným hostům byli představeni noví profesoři a docenti univerzity, kteří byli jmenováni během uplynulého roku, též tři nově jmenovaní přednostové klinických pracovišť Univerzity Pardubice a Pardubické krajské nemocnice, a. s.

PŘEDSTAVENÍ NOVÝCH DOKTORŮ UNIVERZITY PARDUBICE

Při slavnostním akademickém obřadu dne 13. listopadu promovalo 60 nových doktorů čtyř fakult univerzity – 37 absolventů doktorských studijních programů Fakulty chemicko-technologické, 14 doktorů Dopravní fakulty Jana Pernera, 7 doktorů Fakulty ekonomicko-správní a poprvé též 2 doktorů Fakulty filozofické, kteří získali titul Ph.D. a dovršili tak nejvyšší stupeň vysokoškolského vzdělání.

DOKTOŘI FAKULTY CHEMICKO-TECHNOLOGICKÉ

ve studijním programu Anorganická chemie

Ing. Josef Bareš
obhájil 18. 12. 2008 v oboru Anorganická chemie
téma disertační práce: „Aliance of Groups 4 and 14 Organometallic Compounds"

Ing. Jan Chalupa
obhájil 16. 12. 2008 v oboru Anorganická chemie
téma disertační práce: „Organocíničité deriváty oxo-, hydroxy- a azokarboxylových kyselin"

Ing. Zdeňka Padělková
obhájila 16. 12. 2008 v oboru Anorganická chemie
téma disertační práce: „Studium reaktivity organocíničitých a organocínatých sloučenin obsahujících C, N – chelátující ligand"

ve studijním programu Organická chemie

Ing. Jiří Černý
obhájil 16. 1. 2009 v oboru Organická chemie
téma disertační práce: „Intramolekulární nukleofilní atak karbaniontu na ortho-nitroskupinu vedoucí k substituovaným benzo[d]thiazol-3-oxidům"

Ing. Roman Sívek
obhájil 26. 6. 2009 v oboru Organická chemie
téma disertační práce: „Chirální amidy a aminy odvozené od 2-fenylimidazolu jako potenciální katalyzátory v enantioselektivní katalýze"

ve studijním programu Analytická chemie

Ing. Lucie Baldrianová
obhájila 6. 11. 2009 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce: „Development and Applications of Novel Types of Bismuth Based Electrodes"

Mgr. Petra Horáková
obhájila 6. 11. 2009 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce: „Elektrochemická analýza nukleotidových sekvencí s využitím enzymových a elektroaktivních značek"

Ing. David Kahoun
obhájil 11. 5. 2009 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce: „Analýza biologicky aktivních látek v medovinách metodou HPLC"

Ing. Martina Lasáková
obhájila 1. 12. 2008 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce: „Molecularly Imprinted Polymeric Stationary Phases"

Ing. Petra Mořkovská
obhájila 6. 11. 2009 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce: „Vliv elektrodové dvojvrstvy na reakční mechanismus redukce nitroaromatických anion radikálů"

Mgr. Jana Rotková
obhájila 23. 6. 2009 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce: „Příprava nosičů s imobilizovanými enzymy pro studium a analýzu vybraných látek"

Ing. František Štumr
obhájil 23. 6. 2009 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce: „Aplikace vybraných validačních postupů v imunoanalýze"

Ing. Eva Tesařová
obhájila 6. 11. 2009 v oboru Analytická chemie
téma disertační práce: „Elektroanalytická charakterizace nových typů nertuťových elektrod"

ve studijním programu Fyzikální chemie

Ing. Helena Drobná
obhájila 29. 9. 2009 v oboru Fyzikální chemie
téma disertační práce: „Studium interakce malých testovacích molekul s aktivními centry Cu-FER zeolitů"

Ing. Karel Frolich
obhájil 29. 9. 2009 v oboru Fyzikální chemie
téma disertační práce: „The Study of Alkali-metal Localization in Zeolite Matrix Using CO as Probe Molecule"
obdržel cenu děkana Fakulty chemicko-technologické za vynikající disertační práci

Ing. Petr Košťál
obhájil 29. 9. 2009 v oboru Fyzikální chemie
téma disertační práce: „Viscosity of Chalcogenide Glass-forming Systems"

ve studijním programu Chemie a chemické technologie

Ing. Eva Kaletová
obhájila 30. 10. 2009 v oboru Anorganická technologie
téma disertační práce: „Bismutité pigmenty s lanthanoidy"

Ing. Jiří Palarčík
obhájil 2. 10. 2009 v oboru Anorganická technologie
téma disertační práce: „Studium zeta potenciálu titanové běloby"

Ing. Vojtěch Pelikán
obhájil 8. 4. 2009 v oboru Organická technologie

téma disertační práce: „Elektricky vodivé pyrotechnické slože pro elektrické pilule"

Ing. Lucie Strnadlová
obhájila 30. 10. 2009 v oboru Anorganická technologie
téma disertační práce: „Pigmenty na bázi CeO_2"

ve studijním programu Chemie a technologie materiálů

Ing. David Bachan
obhájil 18. 11. 2008 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce: „Monokrystaly Bi_2Te_3 s příměsí olova, arsenu a selenu"

Ing. Veronika Čechalová
obhájila 29. 6. 2009 v oboru Povrchové inženýrství
téma disertační práce: „Syntéza a aplikace oxidu zinečnatého jako funkčního pigmentu v nátěrových hmotách"
obdržela cenu děkana Fakulty chemicko-technologické za vynikající disertační práci

Ing. Jan Gojný
obhájil 29. 6. 2009 v oboru Povrchové inženýrství
téma disertační práce: „Studium vlastností pigmentů v nátěrových hmotách v závislosti na složení a OKP, antikorozní účinnost ekologických pigmentů na bázi směsných oxidů"

Ing. Jan Gutwirth
obhájil 22. 4. 2009 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce: „Amorfní chalkogenidové vrstvy a jejich potenciální aplikace pro záznam informací"

Ing. Vendula Houšková
obhájila 17. 12. 2008 v oboru Povrchové inženýrství
téma disertační práce: „Studium vlastností jádrových pigmentů na bázi ZnO, MgO, MoO_3 a WO_3 v antikorozních povlacích"

Mgr. Petr Janíček
obhájil 16. 9. 2009 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce: „Vlastnosti monokrystalů selenidu bismutitého s příměsemi"

Ing. Miloslav Kincl
obhájil 24. 9. 2009 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce: „Fyzikálně-chemické vlastnosti některých skel a tenkých vrstev systému Ge-As-S"

Ing. Kateřina Knoblochová
obhájila 22. 4. 2009 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce: „Příprava a vlastnosti vybraných skel systému PbO – Bi_2O_3 – B_2O_3 a PbO – GeO_2 – Bi_2O_3 – B_2O_3"

Mgr. Zdeněk Ondruš
obhájil 17. 12. 2008 v oboru Povrchové inženýrství
téma disertační práce: „Urychlovače aminických tvrdidel pro epoxidové pryskyřice"

Ing. Jiří Orava
obhájil 16. 9. 2009 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce: „Studium chalkogenidů s potenciálními aplikacemi v mikro- a nano-optice"
obdržel cenu děkana Fakulty chemicko-technologické za vynikající disertační práci

Ing. David Pohl
obhájil 29. 6. 2009 v oboru Povrchové inženýrství
téma disertační práce: „Research of the Effects of Pigments and Fillers on the Properties of Anticorrosive Paints"

Ing. Jaroslav Pospíšil
obhájil 18. 11. 2008 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce: „Skelné a skelně-krystalické borofosfátové materiály dotované oxidy přechodných kovů"

Ing. Pavel Prokeš
obhájil 29. 6. 2009 v oboru Povrchové inženýrství
téma disertační práce: „Studium vlastností kovových pigmentů v antikorozních nátěrových hmotách"

Ing. Jing Ren
obhájil 24. 9. 2009 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce: „Photoinduced Effects in Chalcogenide Glasses Based on Ge-Ga-S System"

Ing. Blanka Rýznarová
obhájila 27. 11. 2008 v oboru Technologie makromolekulárních látek
téma disertační práce: „Fázová struktura a vlastnosti systémů s nanočásticemi"

Ing. Marek Žabčík
obhájil 22. 4. 2009 v oboru Chemie a technologie anorganických materiálů
téma disertační práce: „Monokrystaly telluridů tetradymitového typu"

ve studijním programu Chemické a procesní inženýrství

Ing. Pavel Seidl
obhájil 1. 7. 2009 v oboru Technická kybernetika
téma disertační práce: „Modelování a řízení hydraulicko-pneumatické soustavy s využitím umělé neuronové sítě"

DOKTOŘI DOPRAVNÍ FAKULTY JANA PERNERA

ve studijním programu Technika a technologie v dopravě a spojích

Ing. Aleš Bartheldi
obhájil 26. 2. 2009 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Analýza disproporcí mezi zpoplatněním uživatele silniční a železniční dopravy a využívanými službami"

Ing. Michael Bažant
obhájil 26. 3. 2009 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Řešení vybraných provozních problémů osobní železniční stanice v rámci simulačního modelu dopravy"

Ing. Pavlína Brožová
obhájila 26. 3. 2009 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Eliminace rizik při přepravě nebezpečných věcí v silniční dopravě"

Ing. Eva Cempírková (Zákorová)
obhájila 28. 5. 2009 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Model poptávky po poštovních službách"

Ing. Roman Daněk
obhájil 21. 11. 2008 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Postavení veřejné železniční dopravy v regionech"

Ing. Vlastimil Kapsa
obhájil 26. 6. 2009 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce: „Analýza parametrů kvality svarových spojů vysokopevných ocelí při stavbě karoserií"
obdržel Cenu Františka Egermayera za nejlepší disertační práci v oblasti řízení kvality České společnosti pro jakost

Ing. Bohuslav Kolínský
obhájil 29. 5. 2009 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Lokace intermodálních terminálů v ČR v návaznosti na evropské dopravní sítě"

Ing. Jaroslav Koziol
obhájil 21. 11. 2008 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Optimalizace využití ložného prostoru"

Ing. Vladimír Kudyn
obhájil 25. 6. 2009 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce: „Metody a prostředky diagnostiky napájecích stanic ČD z hlediska EMC"

Ing. František Kyncl
obhájil 28. 11. 2008 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Outsourcing dopravně logistických procesů"

Ing. Martin Moravec
obhájil 12. 12. 2008 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce: „Zvýšení bezpečnosti silničního provozu metodou drážkování"

Ing. Jiří Pavel
obhájil 26. 2. 2009 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Trvale udržitelná mobilita na železnici v ČR"

Ing. Lucie Schacherl
obhájila 28. 5. 2009 v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích
téma disertační práce: „Řízení zásob v dodavatelsko-odběratelském řetězci"

Ing. Aleš Šmejda
obhájil 12. 12. 2008 v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura
téma disertační práce: „Experimentální posouzení stability vyztužených zemních těles"

DOKTOŘI FAKULTY EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

ve studijním programu Hospodářská politika a správa

Ing. Kateřina Jirásková (Myslivcová)
obhájila 5. 3. 2009 v oboru Regionální a veřejná ekonomie
téma disertační práce: „Public-Private Partnership – inovační přístup ve veřejném sektoru"

Ing. Martin Sobotka
obhájil 30. 9. 2009 v oboru Regionální a veřejná ekonomie
téma disertační práce: „Majetek obcí a jeho vliv na rozvoj obce"

Ing. Michaela Stříteská
obhájila 5. 3. 2009 v oboru Regionální a veřejná ekonomie
téma disertační práce: „Balanced Scorecard jako inovativní nástroj strategického managementu obcí a regionů"

Ing. Marek Špelda
obhájil 30. 9. 2009 v oboru Regionální a veřejná ekonomie
téma disertační práce: „Financování obcí a rozpočtové určení daní"

Ing. Lucie Vrtěnová (Sobotková)
obhájila 30. 9. 2009 v oboru Regionální a veřejná ekonomie
téma disertační práce: „Krátkodobé a dlouhodobé faktory konkurenceschopnosti regionů"

ve studijním programu Systémové inženýrství a informatika

Ing. Luděk Kopáček
obhájil 15. 6. 2009 v oboru Informatika ve veřejné správě
téma disertační práce: „Modelování ekonomických procesů pomocí umělých imunitních systémů"

Ing. Jan Panuš
obhájil 15. 12. 2008 v oboru Informatika ve veřejné správě
téma disertační práce: „Evoluční algoritmy v optimalizačních problémech veřejné správy"

DOKTOŘI FAKULTY FILOZOFICKÉ

ve studijním programu Historické vědy

Mgr. Zuzana Čevelová
obhájila 10. 11. 2009 v oboru Historie
téma disertační práce: „Gender, víra a manželství v „dlouhém" 19. století. Možnosti interpretace katolických normativních pramenů"

Mgr. Martina Halířová
obhájila 10. 11. 2009 v oboru Historie
téma disertační práce: „Sociální patologie a ochrana dětství v Čechách od dob osvícenství do roku 1914. Disciplinace jako součást ochrany dětství"

PŘEDSTAVENÍ NOVÝCH DOCENTŮ UNIVERZITY PARDUBICE

V habilitačním řízení byla ověřena vědecká kvalifikace a pedagogická způsobilost deseti akademických pracovníků na Univerzitě Pardubice a tři noví docenti univerzity ukončili habilitační řízení na jiné vysoké škole.

noví docenti (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) – v první řadě při akademickém obřadu

noví docenti (8), (9), (10), (11) – v první řadě

Docenti jmenovaní na Univerzitě Pardubice

doc. Ing. Martin Adam, Ph.D. (1)
Habilitační práci na téma „Moderní extrakční metody v analýze organických sloučenin" obhájil před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické dne 17. června 2009.
Jmenován docentem v oboru Analytická chemie rektorem Univerzity Pardubice s účinností od 1. července 2009; působí na Katedře analytické chemie FChT.

doc. Ing. Libor Čapek, Ph.D. (2)
Habilitační práci na téma „Potenciál heterogenních katalyzátorů v ochraně životního prostředí" obhájil před Vědeckou radou FChT dne 14. října 2009.
Jmenován docentem v oboru Fyzikální chemie rektorem Univerzity Pardubice s účinností od 1. listopadu 2009; působí na Katedře fyzikální chemie FChT.

doc. Ing. Anna Černá, CSc. (3)
Habilitační práci na téma „Optimalizace dopravních procesů" obhájila před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera dne 1. července 2009.
Jmenována docentkou v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích s účinností od 1. října 2009; působí na Katedře informatiky v dopravě DFJP.

doc. Ing. Libor Červenka, Ph.D. (4)
Habilitační práci na téma „Stanovení vybraných fyzikálně-chemických aspektů ovlivňujících údržnost a bezpečnost potravin" obhájil před Vědeckou radou FChT dne 4. března 2009.
Jmenován docentem v oboru Analytická chemie rektorem Univerzity Pardubice s účinností od 1. dubna 2009; působí na Katedře analytické chemie FChT.

doc. Ing. Radovan Doleček, Ph.D. (5)
Habilitační práci na téma „Trakční obvod jednofázové soustavy 25 kV, 50 Hz z hlediska EMC" obhájil před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera dne 14. února 2009.
Jmenován docentem v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura s účinností od 1. dubna 2009; působí na Katedře elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP.

doc. Ing. Rudolf Kampf, Ph.D. (6)
Habilitační práci na téma „Řízení dopravních projektů" obhájil před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera dne 8. října 2008.
Jmenován docentem v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích rektorem Univerzity Pardubice s účinností od 1. prosince 2008; působí na Katedře dopravního managementu, marketingu a logistiky DFJP.

doc. Ing. Jitka Komárková, Ph.D. (7)
Habilitační práci na téma „Kvalita webových geografických informačních systémů" obhájila před Vědeckou radou Fakulty ekonomicko-správní dne 26. října 2008.
Jmenována docentkou v oboru Systémové inženýrství a informatika s účinností od 1. ledna 2009; působí na Ústavu systémového inženýrství a informatiky FES.

doc. Ing. Petr Paščenko, Ph.D. (8)
Habilitační práci na téma „Stabilita tenkostěnných skořepinových konstrukcí v dopravní technice" obhájil před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera dne 13. května 2009.
Jmenován docentem v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura rektorem Univerzity Pardubice s účinností od 1. července 2009; působí na Katedře mechaniky, materiálů a částí strojů DFJP.

doc. Ing. Petr Průša, Ph.D. (9)
Habilitační práci na téma „Využití metod multikriteriálního rozhodování pro výběr vhodných regionů k umístění VLC" obhájil před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera dne 14. října 2009.
Jmenován docentem v oboru Technologie a management v dopravě a telekomunikacích rektorem Univerzity Pardubice s účinností od 1. listopadu 2009; působí na Katedře dopravního managementu, marketingu a logistiky DFJP.

doc. Ing. Oktavián Strádal, Ph.D. (10)
Habilitační práci na téma „Adaptace parametrů simulačního modelu se zaměřením na principy řízení asynchronních motorů" obhájil před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera dne 13. května 2009.
Jmenován docentem v oboru Dopravní prostředky a infrastruktura s účinností od 1. července 2009; působí na Katedře informatiky v dopravě DFJP.

Docenti jmenovaní na jiných vysokých školách

doc. Ing. Bohumil Culek, Ph.D.
Byl jmenován docentem v oboru Dopravní systémy a technika s účinností od 1. února 2009 rektorem ČVUT v Praze; působí na Katedře dopravní infrastruktury DFJP.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D. (11)
Byla jmenována docentkou v oboru Odvětvová ekomomika s účinností od 15. června 2009 rektorem Vysokého učení technického v Brně; působí na Ústavu ekonomiky a managementu FES.

doc. Mgr. Jan Stejskal, M.A., Ph.D.
Byl jmenován docentem v oboru Historie s účinností od 1. září 2009 rektorem Univerzity Palackého v Olomouci; působí na Katedře historických věd FF.

PŘEDSTAVENÍ NOVÝCH PROFESORŮ UNIVERZITY PARDUBICE

V uplynulém období bylo úspěšně ukončeno řízení ke jmenování profesorem sedmi akademických pracovníků – pěti na Univerzitě Pardubice a dvou na jiné vysoké škole.

noví profesoři (1), (2), (3), (4), (5), (6) – v první řadě

Profesoři navržení ke jmenování Vědeckou radou Univerzity Pardubice

prof. Ing. Michal Holčapek, Ph.D. (1)
Profesorskou přednášku „Hmotnostní spektrometrie v analýze biologicky a průmyslově významných tříd látek" přednesl před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice dne 26. června 2008.
Prezident České republiky jej jmenoval profesorem pro obor Analytická chemie s účinností 2. března 2009 na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice.
Profesor Holčapek působí na Katedře analytické chemie Fakulty chemicko-technologické.

prof. Ing. Andréa Kalendová, Dr. (2)
Profesorskou přednášku „Antikorozní ochrana kovových materiálů" přednesla před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické dne 15. října 2008.
Prezident České republiky ji jmenoval profesorkou pro obor Chemie a technologie anorganických materiálů s účinností od 18. září 2009 na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice.
Profesorka Kalendová působí na Ústavu chemie a technologie makromolekulárních látek Fakulty chemicko-technologické.

prof. Ing. Jiří Lettl, CSc. (3)
Profesorskou přednášku „Využití výkonových měničů v systémech hybridních pohonů" přednesl před Vědeckou radou Dopravní fakulty Jana Pernera Univerzity Pardubice dne 30. ledna 2008.
Prezident České republiky jej jmenoval profesorem pro obor Dopravní prostředky a infrastruktura s účinností 18. září 2009 na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice.

Profesor Lettl působí na Katedře elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě Dopravní fakulty Jana Pernera.

prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D. (4)
Profesorskou přednášku „Barvítka s obsahem lanthanoidů" přednesla před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické dne 10. prosince 2008.
Prezident České republiky ji jmenoval profesorkou pro obor Chemie a technologie anorganických materiálů s účinností od 18. září 2009 na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice.
Profesorka Šulcová působí na Katedře anorganické technologie Fakulty chemicko-technologické.

prof. Ing. Karel Ventura, CSc. (5)
Profesorskou přednášku „Přípravy vzorků k analýze – Aplikace extrakčních technik pro analýzu organických látek" přednesl před Vědeckou radou Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice dne 15. října 2008.
Prezident České republiky jej jmenoval profesorem pro obor Analytická chemie s účinností od 18. září 2009 na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice.
Profesor Ventura působí na Katedře analytické chemie Fakulty chemicko-technologické.

Profesoři navržení na jmenování na jiných vysokých školách

prof. Ing. Simeon Karamazov, Dr.
Prezident České republiky jej jmenoval profesorem pro obor Materiálové vědy a inženýrství s účinností od 18. září 2009 na návrh Vědecké rady Vysoké školy Báňské – Technické univerzity Ostrava.
Profesor Karamazov působí na Katedře informačních technologií Fakulty elektrotechniky a informatiky.

prof. Ing. Jaroslav Macháček, CSc. (6)
Prezident České republiky jej jmenoval profesorem pro obor Regionální a sociální rozvoj s účinností od 18. září 2009 na návrh Vědecké rady České zemědělské univerzity v Praze.
Profesor Macháček působí na Ústavu ekonomie Fakulty ekonomicko-správní.
Našim váženým kolegům k dosažení nejvyššího vědecko-pedagogického titulu srdečně blahopřejeme.

PŘEDSTAVENÍ NOVĚ JMENOVANÝCH PŘEDNOSTŮ KLINIK

Na uskutečňované výuce a vědecko-výzkumné činnosti Fakulty zdravotnických studií se významnou měrou podílí pět klinických pracovišť, ustavených ve spolupráci s Pardubickou krajskou nemocnicí, a. s. Kliniky interní, chirurgická a otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku byly ustaveny již v roce 2002, dvě další klinická pracoviště byla ustavena v roce loňském – klinika neurologická a porodnicko-gynekologická.
Při slavnostním akademickém obřadu byli akademické obci představeni tři nově jmenovaní přednostové klinik:
prof. MUDr. Viktor Chrobok, CSc. – přednosta Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku,
doc. MUDr. Edvard Ehler, CSc. – přednosta Neurologické kliniky a **doc. MUDr. Milan Košťál, CSc.** – přednosta Kliniky porodnicko-gynekologické.

Gratulujeme všem novým doktorům, docentům, profesorům univerzity a přednostům klinik
a *...„vivat, crescat, floreat alma mater nostra Universitas Pardubicensis".*

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka univerzity
ve spolupráci s oddělením pro vzdělávání a výzkum rektorátu UPa

Zvolen kandidát na funkci rektora pro další čtyřleté období

volebního zasedání Akademického senátu UPa se zúčastnili osobně dva z navržených tří kandidátů

gratulace po volbě od současného rektora nově zvolenému kandidátu na funkci rektora prof. Ludwigovi

Akademický senát Univerzity Pardubice svolal podle vyhlášeného harmonogramu voleb kandidáta na funkci rektora dne 13. října v univerzitní aule předvolební shromáždění akademické obce, na němž se představili tři z navržených pěti kandidátů na funkci rektora, kteří kandidaturu přijali a o funkci rektora se ucházeli:

– prof. Ing. Jan Čapek, CSc. z Ústavu systémového inženýrství a informatiky Fakulty ekonomicko-správní, současný proděkan fakulty pro vědu a tvůrčí činnost, který byl po dvě předešlá funkční období děkanem Fakulty ekonomicko-správní a předtím působil v letech 1997 – 2000 ve funkci prorektora pro vnější vztahy univerzity;

– prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. z Ústavu organické chemie a technologie Fakulty chemicko-technologické, současný prorektor pro vědu a tvůrčí činnosti Univerzity Pardubice, po dvě funkční období též rektor Univerzity Pardubice (2000 – 2006) a v letech 1997 – 2000 prorektor univerzity pro vnitřní záležitosti;
– doc. Ing. Pavel Petr, Ph.D. z Ústavu systémového inženýrství a informatiky Fakulty ekonomicko-správní, současný proděkan pro studium a pedagogickou činnost Fakulty ekonomicko-správní, stejnou funkci proděkana zastával již v roce 2001.

Ve vyhlášeném termínu bylo do středy 7. října do voleb kandidáta na funkci rektora navrženo 5 kandidátů, z nichž tři kandidaturu přijali. Mezi kandidáty, navrženými členy akademické obce univerzity, byl i současný rektor prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., který akademickému senátu oznámil, že nehodlá do dalšího funkčního období kandidovat ani se jinak podílet na vedení univerzity.

Volba kandidáta na funkci rektora proběhla na 12. zasedání Akademického senátu Univerzity Pardubice v úterý dne 20. října 2009 v kongresovém sále rektorátu univerzity. Třicet čtyři senátoři v přímé a tajné volbě zvolili kandidátem na funkci rektora pro následující čtyřleté funkční období prof. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc.

Výsledek voleb vyhlásil předseda volební komise a Akademického senátu Univerzity Pardubice doc. Ing. Rudolf Kampf, Ph.D. Návrh zvoleného kandidáta na funkci rektora Univerzity Pardubice pak následně předložil ministryni školství, mládeže a tělovýchovy, která jej postoupí prezidentu České republiky Václavu Klausovi. Ten by měl staro-nového rektora jmenovat s účinnosti od 1. února 2010.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka UPa

Ministryně školství Miroslava Kopicová na univerzitě

rektor Jiří Málek při diskusi s ministryní na rektorátě

rektor a prorektoři ukazují paní ministryni nový areál FChT

V úterý 22. září 2009 navštívila univerzitu na krátké jednání ministryně školství, mládeže a tělovýchovy PhDr. Miroslava Kopicová.

Dopoledne jednala se členy vedení univerzity – rektorem, prorektory a kvestorem, kteří ji seznámili s rozvojovými plány univerzity, zejména s připravovanými velkými projekty pro získání finanční podpory z prostředků Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Do vyhlášených výzev připravila univerzita tři projekty, do dvou oblastí finanční podpory, jeden ve výši 1,1 mld. Kč v prioritní ose evropských center excelence a dva projekty po 270 mil. Kč v prioritní ose budování infrastruktur pro vysokoškolskou výuku spojenou s výzkumem. Realizace těchto projektů v následujících pěti letech by znamenala další kvalitativní skok ve vzdělávacím a vědecko-výzkumném zázemí a výkonech pracovišť univerzity a pro univerzitu a rozvoj kraje jsou to jedinečné příležitosti, které se už nemusí opakovat.

V závěru návštěvy vedení univerzity paní ministryni představilo nový areál Fakulty chemicko-technologické, jehož stavba byla v univerzitním kampusu dokončena v závěru loňského roku a který byl slavnostně uveden do provozu v pondělí 14. září před začátkem 60. akademického roku.

(vw)

Předsednictvo České konference rektorů zasedalo na Univerzitě Pardubice

Ve středu 21. října jednalo na naší univerzitě předsednictvo České konference rektorů, které přijalo prohlášení zejména k situaci na Fakultě právnické Západočeské univerzity v Plzni.

92. zasedání se zúčastnilo pět členů předsednictva ČKR: předseda ČKR rektor Masarykovy univerzity prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., a místopředsedové prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., rektor Univerzity Karlovy v Praze (místopředseda pro oblast tvůrčích činností), doc. PhDr. Luboš Chaloupka, CSc., rektor Univerzity Jana Amose Komenského Praha, s. r. o. (místopředseda pro záležitosti legislativní a organizační), prof. MVDr. Vladimír Večerek, CSc., rektor Veterinární a farmaceutické univerzity Brno (místopředseda pro oblast vzdělávání) a domácí, rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc., místopředseda pro vnější záležitosti.

Předsednictvo projednávalo zejména zprávu předsedy ČKR, situaci na Západočeské univerzitě v Plzni, záležitosti týkající se mise OECD v České republice a připravovalo program 103. zasedání Pléna ČKR, které se uskutečnilo následně 3. prosince v Praze. Na závěr jednání přijalo předsednictvo krátké prohlášení.

(vw)

zleva: rektoři Hampl, Fiala, Málek, Večerek, Chaloupka a tajemnice ČKR Fojtíková

při zasedání předsednictva České konference rektorů na Univerzitě Pardubice

Veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání GAUDEAMUS 2009 – 3. místo v soutěži „O nejlepší expozici" pro Univerzitu Pardubice

Třicet tři tisíc návštěvníků veletrhu, z toho vysoké procento potenciálních uchazečů o studium z III. a IV. ročníků středních škol, vyšších odborných a vysokých škol, bakalářských studijních programů, to je počet těch, kteří ve dnech 20. až 23. října letošního roku v davech proudili kolem stánku č. 11 Univerzity Pardubice na XVI. ročníku Evropského veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání GAUDEAMUS 2009. Mnozí z nich se u stánku univerzity zastavili, aby si vybrali nejvhodnější fakultu a studijní obor z informací, které Univerzita Pardubice připravila v podobě barevných informačních tabulí, letáčků, studijních plánů – vše v červenobílém, tedy v jednotném vizuálním stylu, a nebo se prodírali davem přímo k barevnému pultíku jedné ze sedmi fakult, aby mohli získat podrobnější fundované informace přímo z úst jejího zástupce.

Již čtrnáctý rok se akademičtí i administrativní pracovníci univerzity v rámci propagace studia a získávání nových uchazečů s chutí a plným nasazením stávají na čtyři dny v týdnu v areálu brněnského výstaviště, tentokrát v pavilonu V, moderátory a propagátory studia na své fakultě a skupinám i jednotlivcům, studentům i výchovným poradcům a rodičům ochotně celých osm hodin každý den stále dokola zodpovídají dotazy týkající se jednotlivých studijních programů, oborů, ale i stipendií a zázemí, které pro své studenty univerzita zajišťuje. Tytéž informace o možnostech studia na svých fakultách pak prezentují formou propagačního filmu a poté mluveného slova i během tří čtyřicetiminutových přednášek pořádaných pro studenty a výchovné poradce středních škol v přednáškovém sále s kapacitou 600 míst.

Že se zájem žáků středních škol o tento způsob předávání informací o možnostech studia rok od roku zvyšuje, dokládá počet návštěvníků veletrhu, který od roku 1994 vzrostl téměř dvakrát (1994 – 17 000 návštěvníků oproti letošním 32 981), přičemž počet vystavovatelů se zvýšil téměř osmkrát (v roce 1994 – 27 vystavovatelů; v roce 2009 již 208 vystavovatelů). Nabídku vzdělávání na veletrhu představuje 208 (o 56 více než v roce 2008) českých i zahraničních univerzit, vysokých, vyšších odborných a jazykových škol, agentur zajišťujících vzdělávání v zahraničí, institucí zabývajících se přípravou na přijímací zkoušky a poradenstvím. Na veletrhu je zastoupeno více než 250 fakult nabízejících přes 3 500 studijních oborů. Přes 80 zahraničních vystavovatelů pochází z 12 zemí.

Poprvé v letošním roce získala Univerzita Pardubice okamžitou zpětnou vazbu o kvalitě prezentovaných i nabízených informací, umístila se jako 3. nejlepší v soutěži „O nejlepší expozici", přitom jako jediná z českých vysokých škol (1. místo získala expozice Vysokého učení technického v Brně, 2. místo získala expozice Univerzity obrany z Brna). Soutěže se zúčastnilo 22 vysokých škol a hodnotící komise byla složena ze studentů středních a vyšších odborných škol, které do komise nominovali sami vystavovatelé. Výsledky soutěže vyhlásil organizační garant veletrhu – firma MP SOFT, a. s., na společenském večeru veletrhu, který

proběhl 21. října v prostorách Centra VUT v Brně. Cenu za Univerzitu Pardubice převzala prorektorka pro studium a pedagogiku doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc. Umístění v soutěži je o to cennější proto, že studenti hodnotili nejen první dojem z expozice, tj. schopnost zaujmout a podnítit k návštěvě a vypovídací schopnost expozice spolu s přitažlivostí a srozumitelností prezentovaných informací o univerzitě a u tištěného materiálu jeho dostupnost, grafické ztvárnění, srozumitelnost a vypovídací schopnost, ale také ochotu a vstřícnost zástupců školy při poskytování ústních informací, jejich relevanci a úroveň, aktuálnost, srozumitelnost a úplnost.

Poděkování nejen za letošní úspěch, ale i za každoroční „veletržní" aktivity patří všem akademickým a administrativním pracovní-

kům, kteří přijíždějí do Brna propagovat svou fakultu, ale také realizačnímu týmu pro veletrh Gaudeamus, složenému ze zástupců jednotlivých fakult a rektorátních útvarů – oddělení pro vzdělávání a výzkum a oddělení propagace a vnějších vztahů, která každoročně akci organizačně zajišťují.

V příštím roce se Univerzita Pardubice opět zúčastní nejen tradičního podzimního brněnského veletrhu, ale také veletrhu Gaudeamus region Praha a Gaudeamus International 2010, pořádaného v Praze od 26. do 27. ledna 2010 na výstavišti Praha Holešovice, kde se bude prezentovat již potřetí.

Přehled návštěvnosti XVI. ročníku veletrhu

Den	Počet studentů
20. října	6 811
21. října	10 395
22. října	11 054
23. října	4 658
Celkem	32 918

Zastoupení cílových skupin

Cílové skupiny	Zastoupení
Studenti III. ročníků SŠ	15,9 %
Studenti IV. ročníků SŠ	68,2 %
Studenti VOŠ	1,6 %
Studenti bakalářského studia	2,6 %
Studenti magisterského studia	1,4 %
Zájemci o celoživotní vzdělávání	10,3 %
Přednášek se zúčastnilo	23,6 %

Regionální rozložení návštěvnosti

Zjišťovaný údaj	Zjištěná hodnota
Počet zastoupených měst a obcí	1 001
Počet zastoupených krajů	14
Počet zastoupených krajů ze SR	5
Počet zastoupených měst ze SR	51
Zahraniční návštěvníci	5 %

Zájem o obory

Obor	Počet uchazečů
Společenské vědy	22,4 %
Ekonomický obor	21,7 %
Management	17,8 %
Technický obor	17,6 %
Medicínský obor	13,5 %
Přírodovědný obor	13,4 %
Právnický obor	12,3 %
Učitelský obor	10,9 %
Jazykovědní obor	10,3 %
Informatika	10 %
Umělecký obor	6,8 %
Sportovní obor	6,6 %
Jiný obor	4,8 %
Matematicko-fyzikální obor	4,8 %

Zdroj prvotní informace o veletrhu

Zdroj	Počet studentů
Plakát ve škole	44 %
Výchovný poradce	31 %
Přátelé a kamarádi	13 %
Webové stránky veletrhu	11 %
Leták v dopravním prostředku	0,4 %
Mediální propagace v rádiu	0,4 %
Inzerát v tisku	0,2 %

Našel uchazeč na veletrhu své další studium?

Našel?	Počet studentů
Ano	76 %
Ne	24 %

Mgr. Ivana Švecová
vedoucí Oddělení pro vzdělávání a výzkum UPa

Počty studentů Univerzity Pardubice v akademickém roce 2009/2010

(k 31. říjnu 2009)

Fakulta	bakalářské studium			magisterské studium			navazující magisterské studium			doktorské studium			celkem univerzita		
	P	K	celkem	P	K	celkem	P	K	celkem	P	K	celkem	P	K	celkem
DFJP	947	517	1 464	0	0	0	291	254	545	15	163	178	1 253	934	2 187
FEI	884	0	884	0	0	0	127	0	127	5	9	14	1 016	9	1 025
FES	1 299	774	2 073	0	0	0	423	254	677	11	31	42	1 733	1 059	2 792
FF	1 710	1	1 711	54	0	54	252	0	252	17	13	30	2 033	14	2 047
FChT	1 149	220	1 369	0	0	0	349	3	352	138	123	261	1 636	346	1 982
FR	75	0	75	0	0	0	20	0	20	0	0	0	95	0	95
FZS	305	34	339	0	0	0	109	0	109	1	15	16	415	49	464
Celkem	6 369	1 546	**7 915**	54	0	**54**	1 571	511	**2 082**	187	354	**541**	8 181	2 411	**10 592**

Zkratky:
P – prezenční studium
K – kombinované studium
DFJP – Dopravní fakulta Jana Pernera
FEI – Fakulta elektrotechniky a informatiky
FES – Fakulta ekonomicko-správní
FF – Fakulta filozofická
FChT – Fakulta chemicko-technologická
FR – Fakulta restaurování
FZS – Fakulta zdravotnických studií

(ovv)

Slavnostní otevření nového areálu Fakulty chemicko-technologické

V pondělí 14. září rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. a náměstek ministryně školství prof. Ing. Vlastimil Růžička, CSc. slavnostně přestřihli pásku a otevřeli nový areál, který byl v uplynulých třech letech vybudován pro nejstarší ze sedmi fakult univerzity – Fakultu chemicko-technologickou.

„Po 60 letech své existence a po desetiletích úsilí několika vedení vysoké školy, tedy i mých předchůdců, o zařazení mezi prioritní investice státu získává naše nejstarší a na vědecko-výzkumné výsledky nejprodukti vnější fakulta – Fakulta chemicko-technologická – moderní areál pro výuku svých 2 000 vysokoškolských studentů a vědecko-výzkumnou činnost v oblasti chemických, chemicko-technologických, biochemických a biotechnologických disciplín.

Naplňuje se tak nejvýznamnější a největší investiční záměr Univerzity Pardubice v celé historii vysokého školství v Pardubicích, které sahá až do počátku padesátých let minulého století," uvedl k otevření nového areálu rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc.

Nový areál Fakulty chemicko-technologické se tak stává součástí uceleného univerzitního kampusu. Patří mezi současné největší stavební realizace v resortu vysokých škol v České republice. Vzhledem k charakteru vysokoškolského pracoviště zaměřeného na chemické a biochemické disciplíny patří rovněž do kategorie technologicky nejsložitějších staveb, které se v posledních desetiletích v rámci vědecko-výzkumných a vzdělávacích institucí v českých zemích budovaly. Budovy Fakulty chemicko-technologické splňují veškeré požadavky na moderní vysokoškolské prostředí a poskytují kvalitní laboratorní zázemí, které vyhovuje rovněž těm nejnáročnějším požadavkům na bezpečnost práce v chemických laboratořích, jakož i technologicky náročné prostředí pro špičková zařízení pro vědecko-výzkumnou činnost.

Začleněním fakulty do areálu uceleného univerzitního kampusu se také značně zkvalitní komfort pardubických vysokoškoláků při studiu a tvůrčích výzkumných činnostech, zajištění službami a možnostmi jejich využívání. Univerzita Pardubice tak vytváří podmínky pro vysokoškolské studium srovnatelné s předními evropskými vysokými školami a světovými standardy.

Slavnostního otevření se zúčastnili jak vedoucí zaměstnanci univerzity a Fakulty chemicko-technologické, tak představitelé ministerstva školství, kraje, města a dalších partnerů z odborné i podnikatelské sféry a představitelé stavebních organizací, které se na výstavbě podílely.

Ing. Iva Ulbrichová, CSc.
asistentka proděkanů FChT
Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka

z akademického náměstí do nových budov

náměstek ministryně školství prof. V. Růžička, rektor UPa a děkan FChT připíjejí na zdar nového areálu fakulty – jak jinak než ze zkumavky

přestřižení pásky za zpěvu Vysokoškolského uměleckého souboru

a vzhůru na prohlídku poslucháren a laboratoří

Akademická slavnost na Fakultě restaurování v Litomyšli

V úterý 13. října se v kongresovém sále zámku v Litomyšli uskutečnil slavnostní akademický obřad Fakulty restaurování Univerzity Pardubice.

Při akademickém obřadu byl slavnostně uveden do funkce děkan fakulty Ing. Karol Bayer, který byl rektorem univerzity jmenován k 1. září 2009.

Během slavnosti se proslovil rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. a děkan fakulty, který slavnostně uvedl do funkce i dva své proděkany – proděkana pro vnitřní záležitosti, vědu a tvůrčí programy – historika umění Mgr. Jiřího Kaše, vedoucího katedry humanitních věd, který se podílel na vedení fakulty i v uplynulém období, a proděkana pro vnější vztahy a výzkum – technologa a restaurátora Ing. Petra Justa.

Součástí slavnostního akademického shromáždění byla i bakalářská sponze sedmnácti letošních absolventů Fakulty restaurování a imatrikulace deseti nově přijatých studentů ke studiu na fakultě.

(vw)

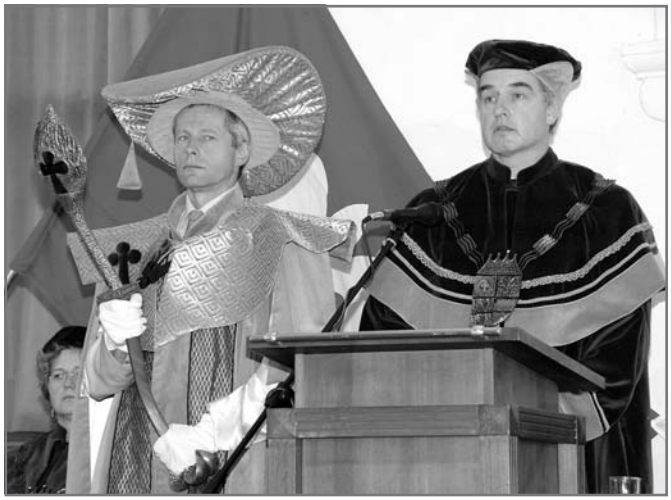

Večer s vědou a chemií

Fakulta chemicko-technologická letos zahájila jubilejní 60. akademický rok, a to ve zcela nových prostorách moderního areálu v univerzitním kampusu. Při této příležitosti připravila pro všechny zájemce a zejména mládež na středu 23. září „Večer s vědou a chemií". Cílem akce bylo ukázat mladým lidem svět chemie a podpořit tak rozvoj zájmu mladých lidí o technické a přírodovědné obory.

Zároveň všichni měli jedinečnou příležitost si nový areál fakulty, její posluchárny, učebny a laboratoře prohlédnout.

Bohatý program večera zahájil děkan fakulty prof. Ing. Petr Lošťák, DrSc. představením nové medaile Fakulty chemicko-technologické, dílo mistra reliéfní plastiky a významného českého medailéra akademického sochaře Zdeňka Kolářského.

Součástí večera bylo také slavnostní zahájení výstavy o prvním českém nositeli Nobelovy ceny za chemii prof. Jaroslavu Heyrovském s výstižným názvem „Příběh kapky". Výstava vznikla ve spolupráci s Ústavem fyzikální chemie Akademie věd ČR.

Důkazem toho, že svět chemie je inspirující i pro umělce, se stala vernisáž výstavy E.A.S.T.NANO. Výstava představila výběr z uměleckých děl 35 českých a zahraničních umělců, která vznikla během roční spolupráce s vědeckými týmy a pracovišti v oblasti nanotechnologií.

Nejen pro zájemce o chemii byly připraveny dvě popularizační přednášky. „Něco z historie chemie aneb alchymistická dílna Rudolfa II." prof. RNDr. Vladimíra Karpenka, CSc. z Univerzity Karlovy a přednáška prof. Ing. Miroslava Vlčka, CSc. z katedry obecné a anorganické chemie s názvem „Chemie v Pardubicích aneb máme rádi chemii". Příznivci tohoto vědního oboru pak měli možnost si některé chemické pokusy sami vyzkoušet a seznámit se i s přístrojovým vybavením laboratoří fakulty. Přednášky i praktické ukázky se setkaly s velkým ohlasem.

Vzhledem k ohlasu návštěvníků na tuto akci věříme, že zájemců o tento vědní obor bude přibývat a fakulta tak získá nové studenty.

Ing. Iva Ulbrichová, CSc.
asistentka proděkanů FChT

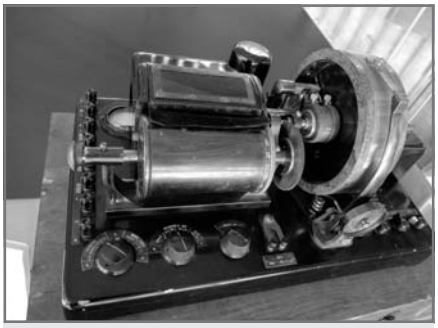

Návštěva prof. Novotného z Indiana University na Fakultě chemicko-technologické

Na pozvání vedoucí katedry biologických a biochemických věd doc. RNDr. Zuzany Bílkové, Ph.D. navštívil v pátek 9. října Fakultu chemicko-technologickou prof. Dr. Miloš V. Novotný z Indiana University v Bloomingtonu v USA. Prof. Novotný, který začal svoji vědeckou kariéru na Ústavu analytické chemie Akademie věd ČSSR, obhájil v roce 1965 doktorát na Masarykově univerzitě v Brně a v letech 1968 až 1971 absolvoval dva postdoktorské pobyty na Royal Karolinska Institute ve Stockholmu a na University of Texas v Houstonu. Od roku 1971 až dodnes působí prof. Novotný na Department of Chemistry, Indiana University, kde se dlouhodobě zabývá výzkumem a vývojem nových vysokoúčinných bioanalytických mikrokolonových separačních technik. Ve svém oboru patří ke světové špičce. Se svými spolupracovníky výrazně přispívá k rozvoji proteomiky, glykobiologie a klinických diagnostických technik. Je autorem více než 400 článků v odborných časopisech, kapitol v monografiích a patentů, spoluautorem významné monografie „Microcolumn Separations" a byl také editorem časopisu „Journal of Microcolumn Separations" po celou dobu jeho existence. Za svůj vědecký přínos obdržel několik desítek cen, medailí a různých ocenění. Je třeba také zmínit, že ve výzkumné skupině prof. Novotného obhájilo své disertace přes 50 studentů, včetně dvou světových proslulých vědců v oboru chromatografie a kapilární elektroforézy (Milton L. Lee a James W. Jorgenson).

Po svém příjezdu na fakultu si prof. Novotný se zájmem prohlédl nové prostory katedry analytické chemie a katedry biologických a biochemických věd, a poté přednesl v anglickém jazyce přednášku na téma „Recent Progress in the Analysis of Glycoproteins at High Sensitivity", ve které shrnul nejnovější trendy a výsledky výzkumu v oblasti analytických mikroseparací glykoproteinů a jejich aplikací v klinické diagnostice nádorových onemocnění. Stejně jako před čtyřmi roky, kdy prof. Novotný přednášel na podobné téma v Pardubicích poprvé,

byla i tato jeho druhá přednáška na půdě FChT velmi poutavá a zajímavá. Touto přednáškou byl navíc zahájen odborný přednáškový cyklus v rámci předmětů Pokroky v teorii a instrumentaci analytických metod a Pokroky v analýze biologických materiálů, určených pro posluchače 2. ročníku navazujícího magisterského studia oborů Analytic-

ká chemie, Hodnocení a analýza potravin a Analýza biologických materiálů. Jedná se o unikátní předměty, kdy studentům uvedených studijních oborů přednášejí přední odborníci z tuzemských i zahraničních univerzit, ústavů Akademie věd ČR a odborných laboratoří a vedoucí pracovníci firem vyvíjejících moderní analytickou techniku o aktuálních trendech v analytické a bioanalytické instrumentaci. Na závěr své přednášky ve zcela zaplněné posluchárně C2 prof. Novotný velmi ochotně zodpověděl celou řadu dotazů přítomných pedagogů, vědeckých pracovníků i studentů. V odpoledních hodinách pak prof. Novotný spolu s doc. Bílkovou a Mgr. Slovákovou z KBBV a Ing. Staňkem z KAICh diskutovali o možnostech prohloubení již probíhající vědecké spolupráce a také o budoucích možných stážích doktorandů z katedry biologických a biochemických věd na pracovišti prof. Novotného na Indiana University.

Ing. Václav Staněk, Ph.D.
Katedra analytické chemie FChT

Slavnostní otevření pyrolaboratoře na Ústavu energetických materiálů FChT

V říjnu 2009 byla v Technologickém pavilonu FChT dokončena rekonstrukce jedné z laboratoří Ústavu energetických materiálů (ÚEnM) na pyrolaboratoř. Jde o společnou investiční akci naší Fakulty chemicko-technologické a firmy Austin Detonator Vsetín s cílem zřídit moderní pracoviště pro výzkum a vývoj primárních výbušin (třaskavin). Tato oblast chemie a technologie výbušin má na území Moravy neustále se rozvíjející vývojově-výrobní základny zejména na Vsetínsku. Konkrétně zmíněná firma Austin Detonátor se snaží o náhradu doposud používaných třaskavin s obsahem těžkých kovů třaskavinami „zelenými". Náplní práce nové pyrolaboratoře bude základní výzkum těchto ekologicky nezávadných primárních výbušin s následujícím vývojem ve spolupráci s uvedenou firmou. Touto cestou se uvažuje o zavedení zcela nových typů ekologicky přátelských iniciačních prostředků ve výrobě a praktickém použití. Tento přístup je v souladu se špičkovými světovými trendy v této oblasti.

Začátek intenzivní spolupráce někdejší Katedry teorie a technologie VŠChT Pardubice, nyní Ústavu energetických materiálů FChT, se jmenovanou firmou je možné datovat rokem 1994. Vedení tehdejší Zbrojovky Vsetín projevilo velký zájem o zainteresování studentů a učitelů katedry na řešení některých problémů rozvoje výroby iniciátorů. Po rozdělení firmy dnem 1. ledna 1999 na tři části, Austin Detonator (vlastník Austin Powder, Cleveland, Ohio), Indet Safety Systems (vlastník Nippon Kayaku, Japan) a český ZVI, spolupráce pokračuje s prvními dvěma a přičemž intenzivnější je s Austinem. Od roku 1994 jsme pro tuto firmu v rámci diplomových prací řešili asi 25 témat a formou smluv o dílo několik dalších problémů. Pro ÚEnM vědecky nejpřínosnějším byl problém citlivosti energetických materiálů k elektrické jiskře, který vyústil v konstrukci dvou typů přístrojů na stanovení této citlivosti a celou řadu vědeckých publikací v mezinárodních časopisech. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem průmyslové chemie akciové společnosti Explosia Pardubice řeší ÚEnM i dílčí problémy propelentů pro Indet Safety Systems Vsetín, který je výrobcem pyrotechniky pro automobilový průmysl; ve vztahu k této firmě vedla zmíněná aktivita zatím k jednomu užitnému vzoru a jedné patentové přihlášce. Již bylo zmíněno, že oblast Moravy je sídlem dalších výrobců pyrotechnických výrobků, s nimiž je ÚEnM v kontaktu. Patří sem firmy Nippon Kayaku CZ v Jablůnce (výrobce vyvíječů plynu pro airbagy), D-Technik také v Jablůnce (výroba pyrotechnických prostředků pro policii) a zájem o spolupráci projevuje nedávno v Brankovicích u Bučovic etablovaný švýcarský výrobce automobilové pyrotechniky, firma EMS-PATVAG. Všechny tyto firmy také využívají licenčních kurzů ÚEnM z oblasti teorie a technologie výbušin. I pyrolaboratoř ÚEnM by měla sloužit jak k řešení problémů základního a aplikovaného výzkumu kterékoliv z uvedených firem, tak k výchově specialistů oboru chemie a technologie primárních výbušin (třaskavin) a rozněcovadel.

prof. Ing. Svatopluk Zeman, DrSc.
vedoucí Ústavu energetických materiálů FChT

děkan FChT prof. Ing. Petr Lošťák, DrSc. při proslovu k otevření laboratoře dne 18. října

plaketa sponzora u vstupu do pyrolaboratoře

pohled na část zařízení laboratoře

příprava na křtění laboratoře (zleva děkan prof. Ing. Petr Lošťák, DrSc., vedoucí trhacích prací ÚEnM Ing. Marcela Jungová, Ph.D. a odborný asistent Ing. Robert Matyáš, Ph.D. (za ním odb. asistent Ing. Jiří Pachmáň, Ph.D.)

Zahraniční návštěvy na Fakultě zdravotnických studií

Za poslední čtyři měsíce navštívily Fakultu zdravotnických studií (FZS) dvě významné delegace – jedna z Kyoto Prefectural University of Medicine v Japonsku a druhá z University of Malta.

Návštěva z Japonska se na FZS uskutečnila ve dnech 27. až 30. srpna. Čtyřčlenná skupina akademických pracovníků z Kyoto Prefectural University of Medicine byla vedena rektorem univerzity profesorem Hisakazu Yamagishi a děkankou Fakulty ošetřovatelství (School of Nursing) profesorkou Emiko Manabe. Dalšími hosty byla docentka Hisami Sasagawa a docentka Kaori Matsuda, také z Fakulty ošetřovatelství. Pro pana rektora Yamagishi to nebyla první návštěva Pardubic – naopak, jeho návštěva byla navázáním na předcházející spolupráci s Univerzitou Pardubice a s Pardubickou krajskou nemocnicí, a. s. (PKN).

Univerzita Kyoto Prefectural University of Medicine má v Japonsku dlouhou historii, byla založena již v roce 1873. Její Fakulta ošetřovatelství vznikla až v roce 2002, avšak vychází z více než 110leté tradice v oblasti studia porodní asistence. Za tu dobu školu porodní asistence vystudovalo více než 9 000 studentek, které našly uplatnění nejen v oblasti Kyota, ale i po celém Japonsku. Fakulta ošetřovatelství má v současné době přes 300 studentek, základní studium trvá 4 roky. Jen malý počet studentek (12) studuje v magisterském programu (Graduate School of Nursing for Health Care Science).

Fakulta ošetřovatelství hraje důležitou roli vzhledem ke stárnoucí populaci Japonců, sestry se zapojují nejen do péče o stárnoucí a nemocné občany, ale také se zapojují do aktivit propagujících zdravý a aktivní životní styl. Akademické pracovnice fakulty jsou v úzkém kontaktu s klinickými pracovišti a podílejí se na výuce i výzkumu ve své specializaci.

Pro hosty byl ve spolupráci s Oddělením pro rozvoj a mezinárodní vztahy (ORMV) připraven pestrý program. Po příjezdu do Pardubic ve čtvrtek 27. srpna se delegace v doprovodu zástupců FZS vydala na prohlídku města. Hosté byli přivítáni rektorem Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiřím Málkem, DrSc., poté je zástupkyně Magistrátu města Pardubice provedla historickými sály radnice a starou částí Pardubic. První slavnostní večeře se uskutečnila za přítomnosti rektora Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiřího Málka, DrSc., zástupců FZS a PKN.

Druhý den byla pro hosty zorganizována návštěva FZS a PKN. Děkan FZS UPa prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc. hostům přednesl podrobné sdělení o systému vzdělávání nelékařských oborů v České republice a o studijních programech na FZS. Hosté měli možnost setkat se s pedagogy fakulty, prohlédnout si odborné učebny a pohovořit o studijních programech a porovnat studium v Japonsku a v České republice, následoval briefing a přátelské posezení. Zajímavým zpestřením byla návštěva klinických pracovišť v PKN, podle svého zájmu a odbornosti hosté navštívili Porodnicko-gynekologickou kliniku, Kliniku otorinolaryngologie, chirurgie hlavy a krku, Chirurgickou kliniku a resuscitační oddělení. V odpoledních hodinách delegace zavítala do univerzitního kampusu, kde je přivítala a provedla Ing. Lenka Vítková z ORMV. Hosté si prohlédli univerzitní knihovnu, Aulu Arnošta z Pardubic, Fakultu chemicko-technologickou a tělovýchovný areál v Kunětické ulici. Po návštěvě kampusu se delegace se zástupci fakulty vydala na Kunětickou horu a přes horké počasí pěšky došla až k hradu, odkud se naskytl krásný pohled do okolí města Pardubic. Po krátkém osvěžení v restauraci pod Kunětickou horou se skupina přesunula do Hradce Králové na prohlídku historického jádra města.

Třetí den se uskutečnil výlet do Kutné Hory, opět za doprovodu zástupců FZS. Zajímavá byla zejména návštěva chrámu sv. Barbory a návštěva Vlašského dvora, kde se hosté mohli zúčastnit ukázky ražby mincí a sami si mohli ražbu vyzkoušet. Hosty provedl profesionální průvodce, který podal detailní výklad o historii města a navštívených památkách. Po procházce městem a obědě se skupina opět přesunula do Pardubic, kde hosté strávili poslední večer. Po celé tři dny panovala příjemná, přátelská a veselá atmosféra.

V závěru návštěvy byl vyjádřen oboustranný zájem na toto setkání navázat a rozvinout hlubší vzájemnou spolupráci; věříme, že i přes velkou geografickou vzdálenost bude tento záměr realistický.

Druhá návštěva se uskutečnila ve dnech 21. až 24. října. V rámci programu Erasmus přijeli na FZS dva akademičtí pracovníci, doktorka Michelle Camilleri a pan Josef Trapani z University of Malta, Institute of Health Care.

Institute of Health Care byl založen v roce 1987 a v současné době nabízí možnost studia v celé řadě nelékařských bakalářských programů (ošetřovatelství, porodní asistence, fyzioterapie, ergoterapie, radiografie, pediatrie atd.) a ve dvou magisterských programech (ošetřovatelství/porodní asistence a zdravotnický management). Institut spolupracuje s celou řadou evropských univerzit a každý rok přijímá a vysílá poměrně velký počet studentů.

Hosté se při návštěvě FZS setkali s vedením fakulty a dalšími vyučujícími, prohlédli si učebny a zúčastnili se besedy k zahranič-

... s hosty z Japonska

... s hosty z Malty

ním mobilitám, která se na FZS tradičně pořádá každý rok na podzim. Během besedy se setkali s českými i zahraničními studenty a seznámili je se zdravotnictvím a vzděláváním v nelékařských oborech na Maltě a s možnostmi studia na University of Malta v rámci programu Erasmus.

Následovala intenzivní a detailní diskuse vedení fakulty a hostů o možnostech mobilit studentů a pedagogů v rámci programu Erasmus. Hosté se setkali také se zástupci Oddělení pro vzdělávání a výzkum a Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy UPa a prodiskutovali další otázky týkající se mobilit studentů a akademických pracovníků.

Slavností večeře se uskutečnila v příjemném prostředí v historickém jádru Pardubic.

Poslední den si hosté prohlédli několik klinik a oddělení Pardubické krajské nemocnice, a. s. (Kliniku otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, Chirurgickou kliniku a Dětské oddělení), kde se setkali s vedoucími pracovníky těchto pracovišť a zaměstnanci, kteří se podílí na výuce zahraničních studentů v klinických podmínkách. V odpoledních hodinách si hosté prohlédli Léčebné lázně Bohdaneč, a. s., kde jim erudovaní odborníci ukázali celou řadu léčebných a relaxačních procedur (masáže, slatinové zábaly, procedur s využitím tepla a chladu atd.).

Návštěva otevřela možnost podepsání bilaterální dohody, na jejímž základě bude zahájena výměna studentů a akademických pracovníků již od příštího akademického roku.

prof. MUDr. Arnošt Pellant, DrSc.
děkan Fakulty zdravotních studií UPa,
Petra Mandysová, MSN
proděkanka pro vědecko-výzkumnou činnost a zahraniční styky FZS,
Mgr. Jana Škvrňáková
proděkanka pro vnitřní záležitosti a vzdělávací činnost FZS,
Mgr. Eva Hlaváčková
vedoucí Katedry ošetřovatelství FZS

IX. dny absolventů Univerzity Bayreuth

Vzpomínka je forma setkání, setkání je forma vzpomínky (podle Chalila Gibrana)

Ve dnech 18. až 21. června uspořádala Univerzita Bayreuth na svém kampusu v pořadí 9. velkolepé setkání absolventů univerzity s profesory, vědeckými spolupracovníky a dalšími kolegy a současnými studenty. Organizátoři několikadenní akce zajistili pestrý program, který nabízel širokou paletu od odborně koncipovaných workshopů přes všeobecně zaměřené přednášky až po setkání společenského významu jako koncert pod širým nebem nebo turnaj v golfu.

K nejatraktivnějším nabídkám přednášek a akcí celouniverzitního charakteru, které svým zaměřením a obsahem přesáhly jinak úzeji vymezený okruh adresátů, patřil ekonomický kongres „Manažerské metody pro budoucnost", mediální noc s přednáškou redaktora německého veřejnoprávního televizního kanálu ZDF Joachima Bublatha „Hranice předvídatelnosti" nebo přednáška profesora bayreuthské univerzity Axela Müllera „Chemie v pivu?"

Další odborná kolokvia, přednášky, setkání a slavnosti pořádaly všechny instituce a složky univerzity, takže se sešli zástupci nejrůznějších oborů, jako je biologie, chemie, informatika, matematika, mediální vědy, fyzika, filosofie a další humanitní obory, právo a mnohé jiné.

Největší zastoupení a nejbohatší program měli i přes současnou hospodářskou recesi ekonomové, neboť mnozí absolventi bayreuthské univerzity zastávají významné manažerské nebo vládní funkce (na spolkové nebo zemské úrovni), jejich odborné názory a zkušenosti jsou zvláště v této době velmi sledované a rovněž finanční a materiální podpora fakultní organizace absolventů z řad těchto bývalých studentů se pohybuje v jiných dimenzích, než je tomu u jiných oborů. Nejčastěji zmiňovaným absolventem Fakulty ekonomie UB byla současná mediální hvězda německé politiky, ministr hospodářství Karl-Theodor zu Guttenberg.

V rámci těchto dnů absolventů uspořádala Katedra interkulturní germanistiky UB, vedená profesorem Berndem Müller-Jaquierem, čtyřdenní mezinárodní workshop „Klíčová kvalifikace interkulturalita", na který pozvala 15 přednášejících ze 4 kontinentů, Evropy, Asie, Afriky a Jižní Ameriky. Vystoupení referentů se zpravidla účastnili vedle hostů také studenti tohoto oboru, kteří rovněž pocházejí z velké většiny ze zemí mimo SRN. Workshop zahájil profesor Bernd Müller-Jaquier s bilancí čtvrtstoletí existence oboru na Univerzitě Bayreuth a s úvahou o stoupajícím významu spolupráce absolventů s bývalou alma mater a zájmu univerzity o udržení těchto kontaktů. O této celoněmecké tendenci svědčí i lingvistický doklad, mezinárodní slovo absolvent ustupuje v němčině stále více frekventovanému výrazu převzatému z angličtiny alumnus, které už v němčině zdomácnělo a má všechny znaky kodifikovaného slova (sg. maskulina a feminina der Alumnus, die Alumna, pl. die Alumni). Na něj navázal Dr. Gerd Ulrich Bauer s představením koncepce tzv. alumni-projektu interkulturní germanistiky s názvem Sabig (Studierende und Alumni der Bayreuther Interkulturellen Germanistik), jehož součástí je databáze absolventů, vědeckých spolupracovníků i partnerů univerzity a pravidelné zasílání informačního letáčku v tištěné i elektronické podobě o aktuálních projektech a dalších oborových zajímavostech. Díky finančním prostředkům DAAD (Německá akademická výměnná služba) mohla katedra vytvořit jedno termínované místo se zkrácenou pracovní dobou jenom pro tuto práci s absolventy, které převzala bývalá studentka oboru interkulturní germanistiky Miriam Bauch. V rámci její přednášky dostali všichni účastníci konference dotazník s otázkami ke studiu, profesní kariéře a představách o programu a náplni dalších setkání, který se stane součástí univerzitní databáze a základní platformou pro budoucí kontakty s cílem „trvale udržitelného rozvoje" vzájemných vztahů univerzity a jejich absolventů, z čehož mohou průběžně těžit i stávající studenti, a to právě díky organizovanému vzájemnému setkávání. Další účastníci konference prezentovali zajímavé informace a podněty z Japonska, Chile, Maďarska, Toga, Ugandy a Německa. Univerzita Pardubice byla zastoupena přednáškou a prezentací „Binationale Kooperation im Bildungsbereich Deutschland/Tschechien" s těžištěm ve vysokoškolské spolupráci především v rámci programů LLP-Erasmus a Leonardo.

PhDr. Jan Čapek, Ph.D.
vedoucí Katedry cizích jazyků FF
Mgr. Jindra Dubová
Katedra cizích jazyků FF

Unikátní faksimile předkolumbovského piktografického rukopisu v Pardubicích (Codex Bodley)

Zhruba v polovině května roku 2009 se objevila v českých sdělovacích prostředcích vcelku nenápadná zpráva, a to v několika (jak už to v případě místních novinářů bývá) téměř totožných a vcelku velmi nenápaditých podobách. Ovšem obsah sdělení, které např. pod titulkem „Ve čtvrtek 28. 5. bude veřejnosti poprvé představeno unikátní faksimile Codexu Bodley", už dokázal pohnout srdcem snad každého zájemce o dějiny a kulturu Mexika v této zemi. Společnost Archa 90, nakladatelství a vydavatelství, s. r. o., která byla založena v roce 2007 a zaměřuje se na nízkonákladové vydávání faksimilií historických rukopisů v edici „Miraculum Octavum Mundi" (Osmý div světa), totiž vydala špičkové faksimile jednoho z nejvýznačnějších mexických předkolumbovských piktografických rukopisů, konvenčně nazývaného „Codex Bodley". A právě tuto exkluzivní památku se nám podařilo prezentovat v listopadu roku 2009 také v Pardubicích, jako v jednom z mála míst v České republice. A to mimo jiné díky skutečnosti, že Mexické velvyslanectví v Praze má velký zájem na organizování (ve spolupráci s českými vzdělávacími, kulturními, vědeckými aj. institucemi) kulturních akcí, jež by při této příležitosti napomohly šíření informací o Mexiku v naší zemi. Vítanou příležitostí je v tomto případě skutečnost, že se jeden z exemplářů faksimile „Codexu Bodley" nachází právě na mexickém zastupitelském úřadě v Praze a poprvé byl představen v jeho prostorách. Mexický velvyslanec pan José Luis Bernal pak projevil nejen ochotu zapůjčit jej na jednodenní výstavu do Pardubic, ale zúčastnit se i programu s prezentací tohoto unikátního dokumentu spjatého. Domnívám se, že tato velmi vzácná příležitost, vedoucí k posílení česko-mexických vztahů, svědčí také o velmi sympatickém postoji pana José Luise Bernala k naší univerzitě (viz rozhovor v říjnovém čísle Zpravodaje). Akce navazovala na, z mexické strany velmi vysoko hodnocenou, prezentaci knihy „Dějiny Mexika" (květen 2009) a předcházela odborné konferenci, kterou plánujeme uskutečnit na Univerzitě Pardubice u příležitosti dvou pro Latinskou Ameriku, a Mexiko zvláště, důležitých výročí v roce 2010 (a sice 200 let od zahájení osvobozeneckého boje Latinoameričanů proti španělské koloniální metropoli, který

nejen v Mexiku nakonec vedl ke vzniku samostatného státu, a 100. výročí od vypuknutí Mexické revoluce, jež se významným způsobem podílela na formování novodobé podoby této země).

A tak nejen díky laskavosti velvyslance Spojených států mexických v České republice, ale i na základě vynikající spolupráce Fakulty filozofické (FF) naší univerzity a Východočeského muzea v Pardubicích dostali nejen studenti a akademičtí pracovníci univerzity, ale i všichni zájemci z řad pardubické laické veřejnosti možnost obdivovat se tomuto nevšednímu dílu.

Dne 19. listopadu bylo zmíněné faksimile vystaveno v Rytířských sálech pardubického zámku, a to v době od 10:00 do 15:00 hod. pro veřejnost, a poté od 16:00 do18:00 hod. následoval oficiální kulturní program za účasti představitele Univerzity Pardubice prorektora doc. Ing. Milana Graji, CSc., který uvedly nejen projevy představitelů všech tří pořádajících institucí – děkana FF UPa prof. PhDr. Petra Vorla, CSc., mexického velvyslance José Luise Bernala, PhDr. Františka Šebka, ředitele Východočeského muzea, ale také zástupce nakladatelství Archa 90 Mgr. Tomáše Žilinčáře. Při této příležitosti slavnostně předal děkan FF UPa mexickému velvyslanci pamětní medaili fakulty.

Následovala krátká přednáška „Mexické předkolumbovské rukopisy jako historický a kulturní pramen" (doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.) a komentovaná prohlídka vystaveného exponátu, obohacená Mgr. Žilinčářem o řadu nesmírně zajímavých technických podrobností provázejících nelehký proces vzniku faksimile. Ke slavnostní atmosféře v nádherných, dávnou historii vydechujících prostorách zámku výraznou měrou přispělo vystoupení studentské hudební skupiny „Paduana Hispanica" Fakulty filozofické Univerzity Pardubice, jež posluchače okouzlilo vysoce profesionálně předvedenými ukázkami renesanční a barokní hudby.

Opomenout nelze ani to, že u této příležitosti byla vydána drobná publikace „Obrázkové rukopisy předkolumbovských Mixtéků" (Oldřich Kašpar), která stručně charakterizuje a rozebírá samotný „Codex Bodley" a zasazuje jej také do širších kulturně-historických souvislostí. Celá akce vzbudila pozornost nejen v regionálních, ale i celostátních sdělovacích prostředcích (Pardubický rozhlas, Mladá fronta, Blesk, Zahraniční vysílání Českého rozhlasu Praha – redakce vysílání ve španělštině apod.).

Závěrem této stručné informace nezbývá než upřímně poděkovat všem, kteří se na konkrétní realizaci tohoto počinu podíleli, jsou to zejména Milena Tröstrová, Mgr. Věra Hyhlíková, Lenka Skokanová, Bc. Adriana Plíšková ad. z Fakulty filozofické UPa a z Východočeského muzea kromě jeho ředitele PhDr. Františka Šebka hlavně paní Veronika Dvořáková a pánové Jiří Vašica (autor plakátu a muzejní pozvánky) a Vaclav Tamchyna. Ve zdaleka neposlední řadě náleží i velký dík již zmiňované hudební skupině „Paduana Hispanica" za obohacení programu opravdu nevšedním kulturním zážitkem.

MEXICKÉ PŘEDKOLUMBOVSKÉ RUKOPISY A CODEX BODLEY

Dodnes dochované mexické předkolumbovské rukopisy psané piktografickým písmem, jež bývají konvečně nazývány kodexy, jsou neocenitelným pramenem k dějinám a kultuře předkolumbovských etnik, jako byli Aztékové, Mayové, Zapotekové, Mixtekové apod. Jejich osud byl různý. Velká část jich padla za oběť válečným událostem conquisty, popřípadě nesmiřitelnému evangelizačnímu tlaku Španělů. Stačí jen připomenout činnost neblaze proslulého yucatánského biskupa Diega de Landy (1524 – 1579), jenž nechal spálit všechny mayské rukopisy na velkém autodafé v Maní v roce 1562, takže dodnes se nám z jejich nezměrného bohatství dochovaly pouze tři exempláře. Naopak jiní, jako například františkánský misionář Bernardino de Sahagún (1500 – 1590), často nazývaný prvním mexickým antropologem, celou řadu aztéckých rukopisů zachránil pro budoucí pokolení.

Skupina mixtéckých předkolumbovských rukopisů (např. kodexy Bodley, Nuttall, Vindobonensis ad.) představuje soubor dokumentů, jejichž hlavním obsahem je historická a genealogická narace. Ve své podstatě to nejsou knihy, tak jak je vytvořila evropská tradice, ale jakási leporela vyrobená buďto z vydělané jelení kůže, či papíru ze stromové kůry (amate, amatl), jejichž části (revers a avers) spolu nemusejí tematicky vůbec souviset.

Osudy Codexu Bodley před počátkem 17. století, kdy se dostal do Bodleian Library v Oxfordu, nejsou přesně známy. Lze pouze předpokládat, že z Mexika jej odvezl dobyvatel říše Aztéků Hernán Cortés (1485 – 1547). Pak zřejmě rukopis nějakou dobu patřil portugalskému biskupovi Geronimovi Osoriovi Farovi a do Anglie jej přivezl (po zničujícím nájezdu anglického námořnictva na portugalské pobřeží ve druhé polovině 16. století) Robert Devereux hrabě z Essexu a věnoval jej svému příteli Thomasovi Bodleymu. Od tohoto okamžiku zůstává význačná mexická památka na území Velké Británie. Tam dodnes odpočívá v přísných podmínkách klimatizovaného trezoru, odkud se poprvé po dlouhých dvaapadesáti letech opět dostala na světlo světa pouze proto, aby podle ní čeští specialisté mohli vytvořit toto dokonalé faksimile, jehož životnost je garantována na 400 let.

V obecné rovině zachycuje kodex na čtyřiceti šesti stranách genealogii mixteckých panovnických rodů, ale přináší také četné zajímavé informace z historie a politických událostí mexických postklasických kultur. Mezi řádky ovšem lze sledovat i různé projevy mixtecké každodennosti včetně mnoha obřadů (např. přechodových rituálů), zvykosloví apod., jež byly nedílnou součástí jak všedního, tak i svátečního života.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.
Katedra sociálních věd FF

SOCIOCON – Prezentace aktivit katedry sociálních věd

Každoroční představení mnohostranných aktivit Katedry sociálních věd (KSV) Fakulty filozofické Univerzity Pardubice se stalo již pevně zakotvenou tradicí, která vždy v zimním semestru akademického roku přitahuje zájem posluchačů i učitelů zmíněného pracoviště. Letošní ročník, který se konal dne 24. listopadu (jako obvykle v prostorách UA 3), se od předcházejících lišil minimálně dvěma základními momenty. A to jednak delším časovým rozsahem než obvykle (9:00 až 19:45 hodin) a také větší variabilitou zaměření jednotlivých bloků jednání.

V celkem pěti základních časových úsecích, z nichž ve dvou dostali prostor akademičtí pracovníci (blok komunitní studia a představení publikací vyučujících KSV), byly předneseny více než dvě desítky mnohdy velmi zajímavých příspěvků. Letošní novinku pak představovala – část šestá, všemi stranami vysoce hodnocená panelová diskuse s bývalými absolventy katedry.

Celou akci uvedl vedoucí katedry sociálních věd Mgr. Petr Pabian, Th.D., který byl také moderátorem prvního studentského bloku, v jehož rámci zazněly (kromě děkanskou cenou ohodnocené eseje Aleše Jiráska „(Ne)snesitelná lehkost viny") dva příspěvky hodnotící studentské pobyty v zahraničí v rámci programu CEEPUS (Lenka Plšková

– Graz, Milan Votypka – Makedonie), informace o konferenci v Klaipedě a Antropofestu (Nela Richtrová, Ivana Petrášová a Michaela Píšová). Jakýmsi zrcadlem pestrého tematického zaměření studia na katedře pak byla tématická analýza absolventských prací posledního akademického roku (Kateřina Šmahelová, Marie Křelinová).

V rámci prvního učitelského bloku – jeho průběh moderovala Mgr. Lucie Vítková – zazněly čtyři inspirativní příspěvky věnované – na katedře nově zavedenému oboru – komunitním studiím. K němu se v obecnější rovině vyjadřovali Jaroslav Paulovič („Tři poznámky ke komunitním studiím") a Jaroslava Šťastná („Sociální ekonomika jako faktor komunitního rozvoje"). Odpověď na důležitou otázku „Daří se u nás komunitnímu plánování sociálních služeb?" se snažila nalézt Zuzana Hloušková a Michal Trousil se zamýšlel nad „Významem cestovního ruchu v komunitní práci".

Odpolední program byl zahájen představením publikací některých vyučujících KSV, jehož průvodcem se stal doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc. V první části, obecnější, seznámil Petr Skalník přítomné se zajímavým mezinárodním sborníkem, na němž se podílel nejen jako autor, ale také spolueditor („Postsocialist Europe. Anthropological Perspectives from Home"),

Leoš Šatava pak představil druhé vydání své (přepracované a podstatně rozšířené) zásadní práce „Jazyk etnických menšin: možnosti zachování a revitalizace". Tematicky konkrétnější a zaměřená do obdobné geo-politicko-kulturní oblasti byla prezentace „Dějin Mexika" (rovněž jejich druhého vydání) Oldřicha Kašpara a tištěné podoby doktorské disertační práce Jany Jetmarové („Andští hudebníci a andské hudební soubory v Evropě a v Severní Americe").

Další z odpoledních bloků, který uváděla PhDr. Jana Jetmarová, Ph.D., se vyznačoval poměrně velkou variabilitou, a to hned nadvakrát. Jednak z hlediska tématického zaměření příspěvků a jednak tím, že v jeho rámci vystupovali nejen studenti, ale také absolventi a vyučující KSV. Z poměrně velkého množství přednesených textů konkrétně upozorněme alespoň na dva věnované problematice vysokého školství (Petr Pabian – „Má cenu studovat vysokou školu?" a Miluše Břoušková – „Koho odradí školné od studia na VŠ?") a na jednu sociálně-antropologicko-lingvistickou úvahu („A co když jsme všichni socky? Benjamil Lee Worf a my") Tomáše Samka. Studentské a absolventské práce tohoto oddílu opět vycházely z terénního výzkumu, a to jak u nás (Michal Louč), tak i v zahraničí, především v muslimském světě (Anežka Švecová, Martin Šmoldas, Libor Dušek, Veronika Machálková a Helena Masníková).

Absolventská panelová diskuse: „Co po škole?", kterou moderoval Tomáš Retka a jíž se zúčastnili bývalí studenti KSV Radek Flosman, sociální kurátor a romský poradce (Magistrát města Pardubice), Tomáš Retka (sociální pracovník Výměník, o. s., a externí učitel VOŠ a KSV FF UPa), Martin Svoboda (sociální pracovník v Kontaktním centru Laxus, o. s.), Martina Valcová (pracovnice zajišťující vzdělávání zaměstnanců a adaptaci cizinců, Foxconn CZ) a namísto Ivety Tomšové z Centra andragogiky, a. s., Miluše Břoušková, vzbudila velký ohlas především tím, že poskytla mnohostranný obraz využitelnosti sociálně-antropologických studií v praxi a setkala se nejen s živým zájmem studentů, ale logicky také pedagogů.

Konečně poslední blok, moderovaný Mgr. Zuzanou Hlouškovou, představoval opět zajímavou tématickou mozaiku od Baskicka a antropologie (Martin Chochola) přes prezentaci domácích terénních výzkumů, zaměřených mimo jiné i na romskou problematiku (Lucie Novotná, Aneta Riemerová, Radek Vorlíček, Tereza Binková), až k zajímavému vizuálně antropologickému závěru celé akce Tomáše Petráně, vyučujícího obor vizuální antropologie na KSV. Zájem o náročný a obsáhlý program letošní prezentace aktivit Katedry sociálních věd FF UPa potvrdil nejen poměrně vysoký počet návštěvníků, včetně děkana fakulty prof. PhDr. Petra Vorla, CSc., ale anonymní i konkrétní názory některých z nich:

„Celkově bych zhodnotila Sociocon jako velmi vydařenou přehlídku toho, co se děje na naší katedře, jak mezi studenty, tak učiteli." (posluchačka diplomového ročníku oboru sociální antropologie)

„Určitě pozitivně hodnotím diskusi s absolventy. Jde o výborný nápad a přítomní diskutující studentům dokázali, že pro sociální antropology uplatnění existuje. Výzkumy, které prezentovali studenti v posledním bloku, byly rozmanité a rozhodně zajímavé. Prezentace výzkumů dává studentům možnost seznámit se s pracemi svých kolegů a vyučujících." (posluchačka diplomového ročníku oboru sociální antropologie)

„Prezentaci katedry jsem letos navštívila podruhé. Poprvé to bylo předloni a musím říci, že zde podle mého názoru došlo k posunu, a to jak v množství příspěvků, tak i širokém tématickém záběru jednotlivých příspěvků. Jako pozitivní vnímám také to, že letos došlo k jakési institucionalizaci této aktivity prostřednictvím ustanovení jejího oficiálního názvu Sociocon.

Ovšem velmi často bylo patrné, že 15 min. prostor byl nedostačující, jelikož šíře a záběr jednotlivých výzkumů se prostě v tento vymezený časový úsek stlačit nedá."
(Markéta Růžičková, posluchačka diplomového ročníku oboru sociální antropologie)

Za absolventy se velmi sympaticky, ale také věcně nejen o celé akci, ale i o studiu na KSV vyjádřila v e-mailovém dopise zaslaném členům katedry již zmíněná Martina Valcová.

Domnívám se, že dalších komentářů není zapotřebí.

doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.
Katedra sociálních věd FF

Hostující profesor pardubické univerzity v Lisabonu

V akademickém roce 2008/2009 působil pracovník Univerzity Pardubice Ing. Alexander Chlaň, Ph.D. na Technické univerzitě v Lisabonu jako hostující profesor v oblasti dopravních věd a během tohoto období se uskutečnila pracovní návštěva profesorů Vlastimila Melichara a Václava Cempírka právě na zmíněném pracovišti Vysokého technického institutu lisabonské univerzity. Při této příležitosti vznikl rozhovor, ve kterém doktor Chlaň odpovídá na otázky týkající se jeho pracovního pobytu:

Jak bylo obtížné vybojovat pobyt?

Když Technická univerzita v Lisabonu vypsala výběrové řízení na pozici hostujícího profesora dopravy, tak jsem ještě samozřejmě plně netušil, co to bude všechno obnášet. Přihlásil jsem se do výběrového řízení, ve kterém se nás na tuto pozici sešlo celkem 17 uchazečů nejen z evropských zemí (Finsko, Lotyšsko, Bulharsko, Řecko, Slovinsko, Itálie, Španělsko a také Portugalsko), ale také několik uchazečů z Brazílie. Kromě celé řady dokumentů (oficiálně přeložených do anglického jazyka, jako byly vysokoškolské diplomy, životopis, doklady o stážích, praxích v zahraničí apod.), jsem musel doložit především seznam publikací a témata se jmény vedených doktorských, ale také magisterských a bakalářských prací. Samotné výběrové řízení pak probíhalo telefonickým rozhovorem v anglickém jazyce na témata vlastní výuky, výzkumu, zkušeností a motivace.

Jaké předměty jsi učil a kterým studentům?

Podílel jsem se na výuce předmětu Strukturované financování dopravních projektů, který se na naší pardubické univerzitě doposud nevyučuje, a tak jsem si veškeré podklady a materiály k výuce musel plně zajistit sám. Od hostujícího profesora se totiž očekává plná samostatnost, takže mi z portugalské strany žádné materiály ani podklady poskytnuty nebyly. O to byla příprava na výuku náročnější, musel jsem během poměrně krátké doby připravit zcela nový předmět a ještě k tomu v anglickém jazyce. Skupina studentů nebyla příliš početná, ale rozmanitá (Iránci, Indové, Italové, Brazilci, Etiopan, Američan a samozřejmě několik Portugalců).

Jak hodnotíš přístup studentů k výuce?

Možná právě tím, že program, ve kterém jsem učil (MIT Portugal) je prestižní studijní program organizovaný ve spolupráci s MIT (Massachusetts Institute of Technology), tak i přístup mých studentů byl mimořádný. V porovnání s běžnými studenty byli tito aktivnější, velmi pracovití a zvídaví. Jinak jsou ale ostatní portugalští studenti velice podobní těm našim a v běžné výuce prakticky výrazné rozdíly nejsou. Jen mají zcela jiný denní režim a není nic neobvyklého potkat studenta v knihovně nebo v počítačové učebně během víkendů a nebo kolem půlnoci.

Jaké bylo složení studentů ve skupinách, podíl zahraničních apod.?

Tak to je něco, na co si asi budeme ještě dlouhou dobu u nás zvykat. Na katedře jsme měli doktorandy z Indie, Brazílie nebo Řecka a akademičtí pracovníci kromě Portugalců byli Brazilci, Američané a další národnosti. Snad jedině techničtí a administrativní pracovníci byli pouze Portugalci. Každý semestr se na katedře konalo několik zahraničních seminářů, které byly často pořádány americkými profesory, dále pak německými, švédským a také mnou, tedy jedním českým.

Přednášel jsi i na jiných vysokých školách v rámci pobytu v Portugalsku?

Je pravda, že jsem byl v březnu pozván přednášet na Výzkumné centrum dopravy madridské univerzity a především mě mile pře-

kvapil obrovský zájem tamních profesorů, docentů a asistentů o problematiku dopravy v regionu střední a východní Evropy. Mých přednášek se účastnilo vždy více než dvacet místních akademiků a několik studentů, což je na naše poměry poměrně velké číslo. Někteří si sice stále ještě myslí, že jsme Československo, ale o dopravních problémech tranzitních středoevropských zemí mají velké povědomí.

Jaké je vybavení školy, případně odlišnosti ve výuce ve srovnání s námi?

Jak už jsem se zmínil, zásadní rozdíly v přístupu studentů k výuce v běžných studijních oborech nejsou. A co se týká vybavení školy a úrovně jednotlivých budov, tak lisabonská i naše pardubická univerzita splňují evropské standardy. Spíše jsem ocenil možnost vyučovat v počítačové učebně, kde si v případě potřeby student (každý má přístup k vlastnímu počítači) může ihned vyhledat na internetu další podrobnosti k přednášené problematice nebo se přihlásit na intranet a prakticky během výuky si stáhne zadání úkolů, doplňující informace od učitele apod. Inspirací by pro nás možná mohlo být i to, že studenti nejsou učitelem „nuceni" studovat jen ze skript a opor, ale naopak více pracují s odbornými monografiemi a vědeckými články, a to nejen v doktorském, ale také v magisterském studiu.

Můžeš se vyjádřit k uspořádání univerzitního kampusu?

Velkou výhodou celého institutu je, že se nachází v jednom uceleném prostoru v centru Lisabonu, a tak studenti i pracovníci univerzity mají vše takříkajíc „pod jednou střechou". V areálu školy se vyskytuje například několik bank s bankovními automaty, restaurace, zdravotní středisko s praktickými i odbornými lékaři a dentisty, školka a jesle. Samozřejmostí jsou knihovna, menzy (celkem čtyři) a parkovací místa vyhrazená pro pracovníky školy a za paušální poplatek i pro studenty. Na veřejném prostranství před rektorátem se o víkendech a svátcích konají koncerty, kterými si škola přivydělává na svůj provoz, ale protože jsou předem hlášeny a konají se v pozdních nočních hodinách, tak chod univerzity výrazněji nenarušují a spíše dotvářejí místní jižanský kolorit.

prof. Ing. Vlastimil Melichar, CSc.
vedoucí Katedry dopravního managementu, marketingu a logistiky DFJP
prof. Ing. Václav Cempírek, Ph.D.
vedoucí Katedry technologie a řízení dopravy DFJP

Univerzita v Arnhemu – perspektivní partner pro DFJP

V listopadu minulého roku navštívila Dopravní fakultu Jana Pernera skupina studentů z Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN University of Applied Sciences) v Arnhemu v Nizozemí. Tato návštěva se dá považovat za počátek vzájemných kontaktů a spolupráce. Protože se jednalo o studenty se zaměřením na automobilní techniku, bylo logické, že těžiště zájmu o další spolupráci bylo na katedře dopravních prostředků a diagnostiky. Nejprve došlo k navázání písemného kontaktu s HAN University, konkrétně s HTS Autotechniek (Institute of Automotive Engineering; dále jen HTS). Dalším krokem k rozvíjení spolupráce byla návštěva tří pracovníků Dopravní Fakulty Jana Pernera (dále jen DFJP) v Arnhemu v březnu letošního roku, která se uskutečnila na základě pozvání nizozemské strany. Nejen velmi srdečné přijetí, ale hlavně mnoho společných myšlenek a záměrů pro další rozvíjení spolupráce odstartovalo proces, jehož současným vyvrcholením byl týdenní pobyt dvou učitelů z Katedry dopravních prostředků a diagnostiky DFJP na HTS, v době od 21. do 25. září. Ing. Tomáš Zikmund, Ph.D. v rámci programu ERASMUS uskutečnil tři přednášky pro studenty 2. ročníku. Jeho přednášky se setkaly s velmi příznivou odezvou jak u studentů, tak i u učitelů. Zapojení do procesu výuky přineslo Ing. Zikmundovi i cenné informace o způsobu a průběhu výuky na HTS. Díky velmi vstřícnému přístupu pracovníků laboratoří HTS získal také zajímavé a užitečné informace o uspořádání pracovišť laboratoří a jejich vybavenosti.

Doc. Ing. Miroslav Tesař, CSc. se v rámci svého „staff trainingu" zabýval možnostmi využití hydraulického simulátoru vozovky, kterým je HTS vybaven, pro verifikaci simulačních modelů vozidla, které jsou na jeho pracovišti používány. Tyto možnosti byly konzultovány s hlavním manažerem laboratoří L. R. Buningem, BEng, který projevil zájem o tento druh spolupráce. Zajímal se také o možnost kooperace na projektu 4WS (vozidlo s řízením všech kol), kterým se KDPD zabývá. V průběhu pobytu získával doc. Tesař také důležité informace a poznatky o způsobu organizace výuky a práce v laboratořích. Tyto zkušenosti bude moci uplatnit při inovaci studijních programů, ale také při plánování systému činnosti v nových laboratořích, jejichž výstavbu DFJP připravuje v rámci OP.

V průběhu týdenního pobytu také proběhlo jednání s vedoucími funkcionáři HTS, na kterém byla prodiskutována možnost zahájení společného magisterského programu mezi oběma univerzitami, tzv. joint-degree. Vstřícnost k uskutečnění tohoto programu ze strany pracovníků HTS (Ir. A. G. J. Appelman MSc, Dr. Ir. J. Pauwelussen MBA a Ir. H. A. Vooren, BEng) dává dobré předpoklady k tomu, aby se zamýšlený záměr podařilo uskutečnit.

pracovní jednání o joint-degree mezi zástupci DFJP a vedením HTS Autotechniek, HAN (zleva – Dr. Ir. J. Pauwelussen MBA, Ir. H.A. Vooren BEng, doc. Ing. M. Tesař, CSc., Ing. T. Zikmund, Ph.D. a Ir. A. G. J. Appelman MSc)

doc. Ing. Miroslav Tesař, CSc. a Leo R. Buning, BEng diskutují možnosti využití hydraulického simulátoru vozovky k verifikaci matematických modelů vozidel

Ing. Tomáš Zikmund, Ph.D. při jedné z přednášek na téma „Zkoušení stability a jízdních vlastností silničních vozidel"

Na úspěšnosti všech jednání a získání velmi cenných poznatků, které oba učitelé z DFJP budou moci uplatnit po návratu do ČR, se vzornou organizací a pečlivou starostlivostí podílel pan H. J. Voortman z Oddělení mezinárodních vztahů na HTS, kterému patří srdečné poděkování.

Tímto prvním pracovním kontaktem byly položeny základy k dalšímu rozvíjení spolupráce jak na úrovni pedagogické, tak v oblasti výzkumné mezi HTS Autotechniek v Arnhemu a Dopravní fakultou Jana Pernera v Pardubicích.

doc. Ing. Miroslav Tesař, Ph.D.
vedoucí Katedry dopravních prostředků a diagnostiky DFJP
Ing. Tomáš Zikmund, Ph.D.
Katedra dopravních prostředků a diagnostiky DFJP

Univerzita Pardubice získala v roce 2009 desítky milionů korun na projekty z fondů operačního programu EU

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

INCHEBIO

Projekt Inovace studijních programů „Speciální chemicko-biologické obory" se zkráceným názvem INCHEBIO (CZ.1.07/2.2.00/07.0139) řešený na Univerzitě Pardubice byl zahájen 1. června 2009 a bude trvat 36 měsíců. Jedná se o projekt financovaný Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Na jeho řešení se podílí pracovníci Katedry biologických a biochemických věd a Katedry analytické chemie Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice, pracovníci Oddělení klinické biochemie a diagnostiky Pardubické krajské nemocnice, a. s., a firmy Sedium, s. r. o., kteří jsou partnery projektu. Hlavní koordinátorkou projektu je vedoucí katedry biologických a biochemických věd doc. RNDr. Zuzana Bílková, Ph.D.

Hlavní ideou projektu je modernizace dvou bakalářských (Klinická biologie a chemie, Zdravotní laborant) a jednoho magisterského (Analýza biologických materiálů) studijního programu, které jsou v rámci Fakulty chemicko-technologické řazeny mezi speciální chemicko-biologické obory. Inovace bude probíhat v duchu nových trendů v oboru výuky klinické laboratorní diagnostiky a analýzy biologických materiálů. Cílem projektu je poskytnout studentům kvalitní interdisciplinární vzdělání s možností uplatnit se na oborovém trhu práce u nás i v Evropě. Absolventi by měli mít kvalitní teoretickou i praktickou průpravu v klinických oborech, dobře se orientovat v celé škále analytických metod a využívat k tomu moderní instrumentaci a výpočetní techniku.

Do procesu inovací jsou vedle kmenových akademických pracovníků a pracovníků partnerských organizací zapojeni i externí specialisté z oboru. Partneři projektu studentům umožňují získat alespoň minimální zkušenosti z klinické laboratorní praxe. Oddělení klinické biochemie a diagnostiky Pardubické krajské nemocnice, a. s., je primárně zastoupeno PharmDr. Jiřím Skalickým, Ph.D. a podílí se na přednáškové a seminární činnosti předmětu Klinická biochemie či na zajištění odborných praxí studentů. Firma Sedium, s. r. o., zastoupená Ing. Františkem Štumrem, Ph.D., je zapojena do inovací v rámci předmětu Klinická imunologie a imunochemie a díky ní mohou studenti získat teoretické i praktické znalosti moderních radiodiagnostických metod (RIA, IRMA).

V průběhu prvních dvou monitorovacích období (červen – listopad 2009) již byly s pomocí výběrových řízení z projektu vybaveny výukové laboratoře biologických předmětů novými mikroskopy, laboratoře klinické biochemie a imunochemie termostaty, biochemie a fyziologie centrifugami a laboratoře genetiky a imunochemie automatickými jednokanálovými a vícekanálovými pipetami. Výuková laboratoř imunochemie byla vybavena spektrofotometrem pro analýzu mikrotitračních destiček. Všechny tyto přístroje a pomůcky umožňují zkvalitnění výuky všech zmíněných předmětů. Interdisciplinární předmět Laboratorní informační systém, zajišťovaný katedrou analytické chemie, byl podpořen nákupem notebooků, umožňujících praktickou výuku speciálního softwaru využívaného laboratořemi nemocnic, jehož znalost je pro studenty nezbytná. Jako podklady pro inovaci studijních programů jsou projektem financovány i edukační CD a odborné české či cizojazyčné publikace.

Vedle inovace jednotlivých předmětů je součástí projektu prostor i pro financování vzdělávání pracovníků projektu v rámci různých odborných seminářů či zahraničních jazykových kurzů.

V probíhajícím semestru je pořádán přednáškový cyklus o novinkách v analýze biologických materiálů, kde hlavní důraz leží na aktuálnosti témat a také na osobnostech, které se v daných oborech pohybují. Tento cyklus je zařazen do předmětu Pokroky v analýze biologických materiálů pro studenty 2. ročníku navazujícího magisterského studia. V rámci tohoto předmětu již proběhlo několik přednášek (viz tabulka), jejichž zorganizování je také finančně zajištěno projektem INCHEBIO.

14. 10. 2009	MUDr. Tomáš Soukup Ústav histologie a embryologie, LF Hradec Králové	Lidské kmenové buňky a jejich uplatnění v regenerativní medicíně
21. 10. 2009	RNDr. Martin Bunček, Ph.D. Generi Biotech, Univerzita Pardubice	Ochrana duševního vlastnictví a transfer technologií
18. 11. 2009	prof. MUDr. Petr Husa, CSc. Fakultní nemocnice Brno	Virové hepatitidy a možnosti jejich laboratorní diagnostiky
25. 11. 2009	doc. MUDr. Ladislav Machala Infekční klinika nemocnice na Bulovce – AIDS centrum	AIDS – etiologie, diagnostika a prevence
2. 12. 2009	Mgr. Radek Hampl, Ph.D. Sanatorium Sanus, Pardubice	Asistovaná reprodukce – metody práce a výzkumu

RNDr. Lucie Korecká, Ph.D., manažerka projektu INCHEBIO
Katedra biologických a biochemických věd FChT

TEAM CMV

V říjnu tohoto roku byly odstartovány přednáškové cykly projektu Podpora odborného vzdělávání a rozvoje vědecko-výzkumného týmu Centra materiálového výzkumu Pardubice (TEAM CMV). Za jeho řešení zodpovídá tým složený ze zástupců Fakulty chemicko-technologické a Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy Univerzity Pardubice.

Projekt je financovaný z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, prioritní osa č. 2 Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj, oblast podpory 2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji. Tento projekt byl oficiálně zahájen 1. srpna 2009 a bude probíhat 36 měsíců. Má velmi úzkou vazbu na projekt s názvem Centrum materiálového výzkumu Pardubice (CMV), který byl podán do Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (OP VaVpI), prioritní osy 1, oblasti podpory 1.1 Evropská centra excelence. Projekt CMV je investičního charakteru, tj. pomůže zajistit špičkové, vysoce kvalitní pro vědu a výzkum zázemí, vybavení „high-tech" technologiemi a nejmodernějšími přístroji. V rámci tzv. „start-up" grantu, který bude součástí podpory z OP VaVpI, bude zajištěn rozvoj VaV aktivit a mezinárodní výzkumné spolupráce, příprava velkých VaV projektů. Projekt TEAM CMV je důležitým doplňujícím neinvestičním projektem.

Hlavním cílem projektu Team CMV je vytvořit a realizovat ucelený program odborného vzdělávání mladých a perspektivních VaV pracovníků, včetně studentů doktorských a magisterských studijních programů FChT (studentů), kteří tvoří 3 hlavní cílové skupiny. Vedlejšími cílovými skupinami jsou zkušení VaV pracovníci (vystupují v roli lektorů) a zájemci o VaV. Jedná se o odborné vzdělávání v oblasti materiálových věd s důrazem na nejnovější technologie, poznatky, přístrojové vybavení a praktické aplikace v oborech chemie a fyziky pevných látek, povrchů a tenkých vrstev, optiky, optoelektroniky a fotoniky, nových perspektivních materiálů, nanomateriálů a nových zdrojů energie aj. Projekt přispěje, prostřednictvím cíleného odborného vzdělávání a výchovy, k podpoře tvorby špičkových VaV týmů a vytvoří základ systému vzdělávání kandidátů na pozice VaV pracovníků se znalostmi teoretických i praktických souvislostí do budoucna. Projekt reflektuje strukturu CMV a jeho zaměření.

Projekt TEAM CMV je tvořen šesti Klíčovými aktivitami (KA): KA01 Teoretické a praktické vzdělávání českými odborníky, KA02 Přednášky a praktické tréninky vedené zahraničními odborníky, KA03 Zahraniční vzdělávací stáže, KA04 Aktivní účast na konferencích, KA05 Popularizace vědy a výzkumu, KA06 Hodnocení programu odborného vzdělávání. KA budou průběžně probíhat od října 2009 do července 2010, aktuální informace o termínech, přesném zaměření a možnosti registrace budou vždy zveřejňovány na webových stránkách projektu http://projekty.upce.cz/cmvteam.

V říjnu a listopadu již proběhly úvodní přednášky z několika přednáškových cyklů dvou klíčových aktivit. V rámci Klíčové aktivity 01 – Teoretické a praktické vzdělávání českými odborníky se jednalo o první přednášky těchto odborníků: doc. Celý z Masarykovy univerzity na téma „Fyzika pevných látek" (15. října), Dr. Laguta z Fyzikálního ústavu AV ČR na téma „EPR a chemické kvantové výpočty" (27. října), prof. Holý z Matematicko-fyzikální fakulty UK na téma „Krystalografie" (6. listopadu) a doc. Cieslar z Matematicko-fyzikální fakulty UK na téma „Teorie rozptylu urychlených elektronů, mikrostruktura materiálů" (24. listopadu). V rámci Klíčové aktivity 02 – Přednášky a praktické tréninky vedené zahraničními odborníky se jednalo ve dnech 19. až 23. října o přednáškový cyklus prof. Kasapa z University of Saskatchewan, Kanada na téma „Physics and Application of Eletronic Materials". Prof. S. O. Kasap patří mezi přední odborníky v oblasti amorfních polovodičů. Je autorem a spoluautorem více než 200 publikací v mezinárodních recenzovaných časopisech, na které má přes 700 citací bez autocitací. Je autorem 36 odborných knih, kapitol a částí encyklopedií. Z řady bibliografií lze vyzvednout např. velmi čtené „Principles of Electronic Materials and Devices". Z řady dalších zahraničních expertů se pak můžeme v únoru těšit na přednáškový cyklus Jaakko Akkoly z University of Jyväskylä, Finsko na téma Modelování struktur a vlastností.

Ing. Lenka Vítková, vedoucí vzdělávacích aktivit projektu TEAM CMV
Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy UPa

doc. Celý z Masarykovy univerzity při své přednášce

Dr. Laguta z Fyzikálního ústavu AV ČR a studenti

prof. Kasap a Ing. Vejchodová při zahájení přednáškového cyklu „Physics and Application of Eletronic Materials"

Projekt katedry historických věd

Operační program Evropské unie Vzdělávání pro konkurenceschopnost byl vypsán pro léta 2007 – 2013 a je v rámci České republiky spravován ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Cílem tohoto programu je zkvalitnění a modernizace vzdělávání, jejich propojení do komplexního systému celoživotního učení a zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji. V rámci tohoto programu Univerzita Pardubice získala prostředky především v oblasti inovace studijních programů v souladu s požadavky znalostní ekonomiky a potřebami trhu práce.

Projekt katedry historických věd

Fakulta filozofická spolu s litomyšlskou Fakultou restaurování úspěšně podaly projekt s poněkud krkolomným názvem „Inovace studijního programu Historických věd Filozofické fakulty a Výtvarných umění Fakulty restaurování Univerzity Pardubice". Projekt uspěl a katedra historických věd, na jejíž půdě projekt vznikal a je realizován, získala více než 17 milionů korun na následující tři léta.

Smyslem projektu je poskytnout studentům formální vzdělání v nově vytvořených kurzech a kurzech inovovaných (například výpočetní technika pro historiky) a hlavně zprostředkovávat neformální vzdělání formou praxe v partnerských institucích. Studenti tak získají vysoce specializované odborné dovednosti, kterými se navýší jejich konkurenceschopnost na pracovním trhu odpovídající odbornému zaměření studentů, tedy v archivech, muzeích, odborných redakcích či na jednotlivých úrovních státní správy a samosprávy zabývající se ochranou a rozvojem kulturního historického dědictví.

Praktické vzdělání

Za tímto účelem byla navázána spolupráce s partnery – Východočeským muzeem v Pardubicích a Státním okresním archivem v Chrudimi, které budou studenty připravovat na budoucí zaměstnání ve sféře ochrany, evidence a archivace kulturních památek, písemných materiálů a práce s informacemi ve státních i soukromých institucích.

Muzeum jako místo vzdělávání a současně uchovávání kulturního dědictví

Východočeské muzeum je dlouholetým partnerem Fakulty filozofické ve vzdělávání studentů, budoucích zaměstnanců muzeí a správců sbírkových fondů. Rozhodli jsme se realizovat toto vzdělávání na půdě muzea co nepraktičtější formou tak, aby bylo k užitku studentům a také muzeu a tím široké veřejnosti našeho města a regionu. Studenti se seznamují s metodikou muzejní práce, jednotliví správci sbírkových fondů je zasvěcují do problematiky různých druhů sbírek, jejich dokumentace, inventarizace i restaurování. Teoretická fáze přípravy pak přikročí k praktické, kdy se sami studenti podílejí na inventarizaci a zpracování rozsáhlých muzejních fondů. Studenti tak získají skutečně praktické znalosti, a současně sbírky, které jsou součástí našeho kulturního dědictví, se dočkají rychlejšího zpracování, než by bylo možné stávajícími silami.

Archiv budoucnosti na www

Společná aktivita univerzity a chrudimského archivu se soustředí na digitalizaci vybraných cenných archiválií a tiskovin, odborný popis originálů i reprodukcí a odbornou správu digitálních dat. Naším společným cílem je jít daleko dál, než je obvyklá povinná praxe studentů v archivech. Směřujeme k moderním technologiím a metodám. Obdržené prostředky nám umožnily nakoupit vysoce specializované zařízení pro digitalizaci, archiv poskytne studentům možnost pracovat s dokumenty různorodé povahy a osvojit si nejnovější metody a postupy práce v archivnictví přímo v praxi. Studentům jsou k dispozici odborní pracovníci archivu, pro vedení a kontrolu výsledků práce studentů po stránce archivní metodiky a jeden výpočetní technik pro zajištění provozu výpočetní techniky a zejména pro kontrolu výsledků práce studentů po stránce technické.

Nejdůležitějším výstupem, vedle nejméně 120 vyškolených studentů bude vytvoření digitálních studijních reprodukcí za účelem ochrany vybraných archiválií. Jedná se zejména o archiválie ohrožené častou manipulací nebo krádeží, či degradací a poškozením při fyzické manipulaci.

Výše uvedené materiály jsou postupně zpřístupňovány nejširší veřejnosti mimo jiné pomocí prostředků dálkového přístupu. První výstupy jsou již k dispozici na http://www.vychodoceskearchivy.cz/ – zde SOkA Chrudim. Proškolení studenti získají, vedle absolutoria předmětu, osvědčení o absolvování školení digitalizace a popisu archiválií. Aktivita má multiplikační efekt: zvýší konkurenceschopnost proškolených studentů a současně poslouží široké veřejnosti uchováváním a zpřístupňováním části národního kulturního dědictví uloženého v archivu bývalého královského města Chrudim.

Mariánská zahrada – budoucí restaurátoři a historikové v terénu

Aktivita rozšiřuje stávající studijní program studentů bakalářského a magisterského studia Fakulty filozofické a Fakulty restaurování UPa, je zaměřena na rozvoj mezioborové spolupráce a napomáhání trvale udržitelnému rozvoji konkrétních mikroregionů. Záměrem realizace výuky je připravit odborníky zajišťující projekty regionálního rozvoje reflektující konkrétní situaci lokality v minulosti. Tento faktor pak umožní lépe navrhovat projekty zaměřené na trvale udržitelný rozvoj dané oblasti v souladu s místním habitem. Zvolili jsme konkrétní mikroregion – Mariánská zahrada. Bližší informace na http://www.marianskazahrada.cz/. Jedná se o svazek obcí nacházející se na teritoriu barokně komponované krajiny bývalého panství Schliků. Základním cílem je udržení, obnova a rozvoj místních kulturních tradic. Studenti budou pracovat v terénu i v archivech na dokumentaci historického dědictví na území mikroregionu. Dokumentace bude prováděna z hlediska historického (např. dokumentace vzniku a vývoje konkrétní památky) i z hlediska restaurátorského (stavebně historický popis, návrh případného restaurování). Výstupy pak budou k dispozici jednotlivým obcím sdruženým v Mariánské zahradě. Zvýší se tak možnosti rozvoje členských obcí svazku Mariánská zahrada. Nejvýznamnějším výstupem aktivity budou návrhy grantových projektů zaměřené na rozvoj konkrétní aktivity v rámci struktury daném regionu.

doc. Mgr. Jan Stejskal, M.A., Ph.D.,
řešitel projektu
Katedra historických věd FF

ROPAM

Ve středu 14. října proběhl první kurz v rámci modulárního programu manažerského vzdělávání projektu ROPAM (Rozvoj pedagogických a manažerských dovedností zaměstnanců Univerzity Pardubice). Byl věnován neustále aktuálnímu tématu řízení času a stresu. Proběhl pod vedením zkušeného lektora Ing. Miroslava Sponera, Ph.D. z Centra andragogiky.

V rámci projektu ROPAM jsou kurzy měkkých a manažerských dovedností rozděleny do 3 modulů: Osobní rozvoj (komunikační a prezentační dovednosti, řízení času, etiketa, image osobnosti), Vedení lidí (principy práce s lidmi, týmová práce a spolupráce, vyjednávání, koučování aj.) a Právní povědomí (zákon o veřejných zakázkách, zákony o VŠ a VaV, ochrana duševního vlastnictví a další). Seznam aktuálně nabízených kurzů, jejich přesné zaměření, doba trvání a termíny konání jsou průběžně zveřejňovány na webových stránkách projektu http://projekty.upce.cz/ropam/index.html. Tato část vzdělávacích aktivit je realizována prostřednictvím lektorů partnera projektu, Centra andragogiky, s. r. o., z Hradce Králové.

Kurzy budou probíhat průběžně od října 2009 do ledna 2011. Vzdělávání je určeno všem zaměstnancům, kteří projeví zájem či potřebu rozvíjet své měkké dovednosti k doplnění dosažené odborné způsobilosti.

V rámci projektu je možné absolvovat jen jednotlivé kurzy, celé moduly nebo si navolit libovolnou kombinaci kurzů z aktuální nabídky. K 15. listopadu bylo v rámci modulárního programu Manažerského vzdělávání realizováno již 5 kurzů, z nichž dva byly koncipovány jako dvoudenní. Šedesát devět zaměstnanců se zúčastnilo vzdělávacích aktivit alespoň jedenkrát.

Sledovaným indikátorem klíčové aktivity manažerského vzdělávání je absolvování tzv. „manažerského minima". Naplnění indikátoru je podmíněno účastí na libovolné kombinaci kurzů v celkovém rozsahu minimálně 40 výukových hodin. Již měsíc po zahájení kurzů absolvovali 3 zaměstnanci Univerzity Pardubice vzdělání v objemu 32 hodin a brzy dosáhnou prahové hodnoty indikátoru.

Plnění monitorovacích indikátorů v souladu s plánem a pozitivní ohlasy účastníků kurzů získané prostřednictvím zpětných vazeb dokládají, že základní manažerské vzdělávání a kurzy měkkých dovedností jsou na univerzitě vítanou aktivitou.

„Jedná se o jedinečnou příležitost pro zaměstnance univerzity k bezplatnému získání dovednosti, jejichž prostřednictvím mohou být pozitivně ovlivněny pedagogické, řídící a komunikační procesy v rámci univerzity", zdůrazňuje vedoucí oddělení lidských zdrojů Bc. Zdenka Kortanová. Sekundárním cílem této klíčové aktivity projektu je rovněž stanovení rozsahu, v jakém bude manažerské vzdělávání v rámci udržitelnosti projektu na univerzitě probíhat v dalších letech.

Veškeré informace o kurzech měkkých a manažerských dovedností, ale i o dalších aktivitách projektu všem zájemcům sdělí manažerka projektu Eva Pražáková z oddělení lidských zdrojů na telefonu 6434.

Projekt Rozvoj pedagogických a manažerských dovedností zaměstnanců Univerzity Pardubice (ROPAM) je financovaný z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Ing. Jitka Genserová, koordinátorka projektu ROPAM

Oddělení pro rozvoj a mezinárodní vztahy UPa

Kosmický den na UPa

V jubilejním roce 2009, kdy si lidstvo hrdě připomíná neuvěřitelných 40 let od okamžiku prvního otisku stopy vyslanců pozemské civilizace na povrchu Měsíce, jsme měli tu čest a potěšení přivítat i na půdě naší alma mater v rámci tzv. „Kosmického dne v Pardubicích" dva kosmonauty „ve výslužbě", a to pány Viktora Petroviče Savinyche (Rusko – 3 kosmické lety) s manželkou Lilií a Jamese Sheltona Vosse (USA – 5 kosmických letů).

Akce byla spolupořádána Dopravní fakultou Jana Pernera a Fakultou elektrotechniky a informatiky v rámci XXII. celosvětového kongresu Mezinárodní asociace účastníků kosmických letů ASE (Association of Space Explorers), který probíhal ve dnech 4. až 10. října v Praze (sešlo se na něm 50 kosmonautů/astronautů z Ruska, USA a z dalších zemí).

Odpolední bezesporu nevšední beseda a následná autogramiáda se dvěma „tuláky

proděkan DFJP doc. Beneš v družném hovoru s Jimem S. Vossem nad zdařilými maketami raketoplánů (všímavý pozorovatel najde část jednoho z nich ukrytou v zákrytu kravaty…)

po hvězdách" byla určena nejen studentům a zaměstnancům univerzity, ale i příznivcům dobývání kosmu z řad veřejnosti. Proběhla ve středu 7. října a bezpochyby se v jejím

Viktor P. Savinych (na snímku vlevo) barvitě popisuje trable kosmonautů při výpadku proudu na palubě stanice MIR

průběhu všem zúčastněným, kteří se shromáždili v Aule Arnošta z Pardubic, tajil dech nad slovy autentických vesmírných cestovatelů, jež měli to štěstí a možnost překonat zemskou přitažlivost a poté se s námi podělit o své úchvatné a jedinečné

zážitky z řady mnohdy nesnadných pobytů a přínosných výzkumů na oběžné dráze.
Zvláštní poděkování v této souvislosti patří hlavnímu organizátorovi a moderátorovi celé akce, kterým byl pan Milan Halousek, zástupce České kosmické kanceláře, Odboru vzdělávání – Centra studentských aktivit.

Nezbývá než podotknout, že kosmonautika je věda krásná, interesantní a neustále se rozvíjející. A to jsme dnes – po oněch zmíněných čtyřiceti letech – teprve na začátku cesty...

doc. Dr. Ing. Libor Beneš
proděkan pro vědecko-výzkumnou činnost DFJP
Ing. et Ing. Jana Bajerová
doktorandka DFJP

Seminář „Elektrotechnika a elektronika v dopravě"

Dne 24. září se na Dopravní fakultě Jana Pernera uskutečnil odborný seminář „Elektrotechnika a elektronika v dopravě", jehož pořadatelem byla katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě (KEEZ).
Náplň semináře byla úzce zaměřena na dvě hlavní témata: Aplikace elektrických pohonů v železničních vozidlech a Aplikace elektroniky v silničních vozidlech.
Seminář zahájil úvodním slovem vedoucí katedry prof. Ing. Vladimír Schejbal, CSc., průvodcem semináře za celý organizační výbor byl zástupce vedoucího KEEZ, doc. Ing. Radovan Doleček, Ph.D. Vybrané přednášky byly zvoleny tak, aby co nejlépe vystihovaly současné trendy a problémy v železniční a silniční dopravě v oblasti elektrotechniky a elektroniky. Seminář přinesl i možnost pro mladé doktorandy z KEEZ ukázat řešenou problematiku, kterou se právě ve své disertační práci zabývají. Vedle ostatních významných firem se tohoto semináře zúčastnili zástupci SŽDC Praha, EŽ Praha a AŽD Praha. Pořadatelé děkují všem přednášejícím za prezentované příspěvky a účastníkům za dotazy, které vedly k bohaté diskusi i mimo harmonogram semináře.

za organizační výbor
doc. Ing. Radovan Doleček, Ph.D., doc. Ing. Jaroslav Novák, CSc., Ing. Ondřej Černý, Pavla Doležalová
Katedra elektrotechniky, elektroniky a zabezpečovací techniky v dopravě DFJP

Devátý ročník konference TechMat se i letos vydařil

Další, v pořadí již devátý ročník konference s mezinárodní účastí TechMat´09 se uskutečnil ve čtvrtek 19. listopadu v hotelu Schindlerův háj ve Svitavách. Tuto akci každoročně pořádají, pod záštitou děkana Dopravní fakulty Jana Pernera (DFJP), pracovníci katedry mechaniky, materiálů a částí strojů.
Jedná se o odborné setkání zaměřené na problematiku technických materiálů a perspektivních technologií pro technické aplikace. Hlavní témata lze shrnout do heslovitého výčtu asi takto: svařovací materiály a technologie svařování; moderní technologie slévání, tváření a obrábění; alkalicky aktivované materiály (geopolymery); technická mechanika a výpočtové modelování strojních součástí; materiály pro dopravní techniku; problematika kontaktu mezi železničním kolem a kolejnicí; další zajímavé okruhy z materiálového a technologického inženýrství. Z titulu omezených časových dispozic bylo nutné rozdělit celé jednání, resp. všechny prezentující autory do dvou skupin – tzn. mezi blok přednášek a posterovou sekci, s poměrem zhruba vyrovnaným (18:16).

Zmíněné akce se zúčastnilo na šest desítek odborníků z České republiky i Slovenska. Značnou pozornost si získala úvodní přednáška prof. Janíčka z FSI VUT v Brně, zaměřená na charakteristiky vědecké činnosti a vědy, ale i další 4 referáty, věnované modelování kontaktu mezi železničním kolem a kolejnicí z dynamického hlediska, v podání kolektivu autorů z Ústavu termomechaniky Akademie věd ČR, ZČU v Plzni a DFJP UPa. Následně zazněly příspěvky z řady oblastí materiálového inženýrství, prezentované kolegy ze strojních fakult ČVUT v Praze, VUT v Brně, UJEP v Ústí nad Labem, TU v Liberci a VŠB-TU Ostrava. Další blok přednášek byl věnován problematice svařování, slévání, resp. aplikaci vybraných hořčíkových, hliníkových či titanových slitin (představených účastníky ze Žilinské univerzity a TF – SPU v Nitře).
Na této konferenci se i letos, v rámci rozvojového projektu MŠMT a grantu GAČR – řešených doc. Benešem, aktivně zapojilo do dění několik doktorandů a posluchačů navazujícího magisterského studia – přípravou posterů i prezentací přednášky. Pozvání v tomto roce přijali rovněž zástupci firem SIKA CZ (pokrývá technologie lepených spojů), ZWICK (dodává zkušební zařízení pro mechanické zkoušky materiálů), COLOR SET Dašice (spolupracuje s DFJP při vývoji geopolymerních kompozitů na bázi popílku), ESAB Vamberk (vyrábí a dodává svařovací materiály) a MTH – Materials Testing Hrazdil (výrobce a dodavatel laboratorních přístrojů a spotřebních materiálů pro metalografické aplikace).
Živá a plodná diskuse, která se protáhla až do pozdních večerních hodin, jen potvrdila zájem účastníků o jednotlivé okruhy. V malebném prostředí hotelu Schindlerův háj ve Svitavách pak probíhalo i neformální posezení – s kytarami a „mezinárodním" kláním ve společenských hrách. Pro ty, kteří se nemohli letošního TechMat-u zúčastnit osobně, je k dispozici nejen sborník přednášek v rozsahu 270 stran, ale i odkaz na fotografie z této akce – viz následující link: http://fs1.vsb.cz/~hla80/.

doc. Dr. Ing. Libor Beneš
proděkan pro vědecko-výzkumnou činnost DFJP

doc. Beneš při zahájení konference

doc. Paščenko a Dr. Záhorová (DFJP), již zřejmě notně vyčerpáni pozorným sledováním (v pořadí osmnáctého přednášejícího), v závěru odpolední sekce

živá diskuse pěti zástupců sekce technické mechaniky – zleva doc. Soukup (UJEP v Ústí nad Labem), Ing. Valeš (ÚTM AV ČR v Praze), prof. Janíček (VUT FSI v Brně), prof. Kaloč (DFJP UPa) a Ing. Volek (ZČU v Plzni)

záběr z posterové sekce, umístěné ve vestibulu hotelu Schindlerův háj Svitavy

dva z organizátorů konference, doc. Beneš a Ing. Středová, před zahájením odpolední sekce horečně pátrají po doposud nezvěstném autorovi vyzvaného příspěvku

pohled do zaplněné konferenční místnosti – pozornost všech se upírá směrem k doc. Hlavatému (VŠB-TU Ostrava), který právě hovoří o zjišťování jakosti svarových spojů na jaderných elektrárnách v ČR

První ročník konference „Změny v globální ekonomice a jejich dopady na hospodářství ČR"

Globalizace je v současné době všudypřítomným procesem, který ovlivňuje zejména ekonomiky jednotlivých zemí. Proto se Fakulta ekonomicko-správní (FES) naší univerzity rozhodla založit tradici jednodenních pracovních setkání, konferencí se zahraniční účastí, zaměřených na zejména ekonomické dopady globalizace.

První ročník se uskutečnil 23. září t. r. v Pardubicích. Účastníky byli především zaměstnanci FES a hosté z jiných vysokých škol a univerzit ČR a SR. Atmosféra byla skutečně pracovní, jednotliví prezentující měli možnost seznámit fórum s projekty, které řeší nebo výstupy své vědecké práce.

Zdá se, že tento typ konference je vhodnou platformou pro vytvoření znalostní, resp. sociální sítě a stojí za to v této tradici dále pokračovat.

za organizační výbor konference
Ing. Veronika Hájková
Ústav veřejné správy a práva FES
Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
Ústav ekonomie FES

proděkanka Fakulty ekonomicko-správní doc. Ing. Ilona Obršálová, CSc. zahajuje konferenci, na snímku jsou také prof. RNDr. Bohuslav Sekerka, CSc. (vlevo) a Ing. Jan Černohorský, Ph.D., zástupci pořádajícího pracoviště (Ústavu ekonomie FES)

Odborná akce „Týden teorie a praxe v ekonomice – III. ročník"

Ve dnech 19. až 22. října pořádala Fakulta ekonomicko-správní III. ročník odborných přednášek „Týden teorie a praxe v ekonomice". Tato akce byla realizována pracovníky Ústavu ekonomiky a managementu pod záštitou děkanky Fakulty ekonomicko-správní doc. Ing. Renáty Myškové, Ph.D.

Mezi hlavní cíle této odborné akce patřily zejména:

- konfrontace výuky pedagogů FES a předních akademických pracovníků z jiných vysokoškolských pracovišť ČR a SR a odborníků z praxe se studenty FES,
- komparace teoretických poznatků s praxí,
- přiblížení současných problémů a úspěchů české ekonomiky posluchačům FES prostřednictvím manažerů a odborníků z praxe,
- prohloubení spolupráce s jinými ekonomickými fakultami VŠ z ČR a také ze SR,
- navázání nových kontaktů pracovníků FES s odborníky z praxe.

Podařilo se realizovat bohatý a zajímavý program, který se skládal z 19 přednášek a jednoho odborného semináře, určeného pro akademické pracovníky a studenty doktorských studijních programů Fakulty ekonomicko-správní. Z tohoto celkového počtu přednášelo 8 odborníků z praxe a 11 přednášejících bylo z akademického prostředí.

Skladbu přednášek z hlediska témat lze charakterizovat následovně:

- 4 přednášky z oblasti financí,
- 3 přednášky z oblasti managementu,
- 4 přednášky z oblasti české a slovenské ekonomiky,
- 2 přednášky z oblasti motivace zaměstnanců a zvýšení konkurenční schopnosti firmy,
- 6 přednášek z oblasti controllingu, ochrany životního prostředí, znalostní společnosti, Corporate Social Responsibility, duševního vlastnictví, práva a technologického postupu výroby.

Je důležité zmínit také přednášku právníka z Washingtonu, USA, prof. de Kieffera, zaměřenou na oblast práva duševního vlastnictví.

Přednášková akce trvala celkem čtyři dny, byla velice úspěšná a zúčastnilo se jí více jak 2 000 posluchačů. Je nutné zmínit především vysokou odbornost přednášejících z akademické obce, mezi kterými byli rektorka, děkanka, proděkanka, proděkan, významní profesoři, docenti a doktoři z vysokých škol s ekonomickým zaměřením z ČR a SR, dále ředitelé, manažeři a odborní specialisté z praxe.

Většina přednášek bude publikována ve zkrácené formě v rámci „Vědeckých spisů Fakulty ekonomicko-správní". Ti, kteří se z různých důvodů nemohli přednášek konaných v rámci „Týdne teorie a praxe v ekonomice" zúčastnit, mohou čerpat z výše uvedené publikace.

Vzhledem ke kladnému ohlasu studentů, pracovníků univerzity i samotných přednášejících bude Fakulta ekonomicko-správní pokračovat v pořádání této odborné akce i v příštím roce.

za organizační výbor
doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí Ústavu ekonomiky a managementu FES
doc. Ing. Pavel Duspiva, CSc.,
Ing. Zdeněk Brodský, Ph.D.
Ústav ekonomiky a managementu FES

Celostátní setkání učitelů matematiky středních odborných škol

Centrum celoživotního vzdělávání – zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Pardubického kraje ve spolupráci se Společností učitelů matematiky JČMF, pobočkou JČMF Pardubice a Ústavem matematiky Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice pořádalo ve dnech 16. až 18. září již tradiční celostátní setkání učitelů matematiky středních škol. Vzdělávací akce se uskutečnila v konferenčním sále rektorátu univerzity. Do Pardubic se sjelo téměř 130 učitelů matematiky na středních odborných školách z celé České republiky. Organizační záležitosti měl na starosti Mgr. František Janeček (obr. 1), programovou náplň zajistil předseda pardubické pobočky a OS SOŠ SUMA JČMF Mgr. František Procházka. Po technické stránce byla konference vzorně zajištěna Univerzitním konferenčním centrem, ubytování a stravování účastníků zajistila Správa kolejí a menzy.

Po úvodním slovu programového garanta Mgr. Františka Procházky zahájili setkání pozvaní hosté: Ing. Ladislav Forman, vedoucí odboru školství, kultury a tělovýchovy Pardubického kraje, doc. Ing. Jiří Cakl, CSc., prorektor pro vnitřní záležitosti univerzity (obr. 2), Bc. Monika Jirásková, ředitelka CCV Pardubice a Ing. Miloš Rathouský, ředitel odboru středního a vyššího odborného vzdělávání MŠMT ČR Praha.

Ing. Miloš Rathouský ve svém vystoupení seznámil účastníky konference s výsledky maturitní generálky MAG 09, která proběhla ve dnech 14. dubna až 7. května na 64 středních školách, a potom odpovídal na dotazy přítomných učitelů. Následovaly přednášky doc. RNDr. Františka Bubeníka, CSc. „Technické aplikace ve výuce matematiky" a Mgr. Miroslava Staňka „Náměty k výuce matematiky". Závěrem Mgr. František Procházka seznámil přítomné s aktivitami SUMA JČMF.

Středeční večer byl věnován procházce historickou částí města s odborným výkladem. Ve čtvrtek ráno otevřel program RNDr. Josef Kubeš podnětným vystoupením „Výuka matematiky s podporou LMS MOODLE". Následovaly inspirativní přednášky doc. RNDr. Josefa Molnára, CSc. a PaedDr. Jána Beňačky, Ph.D. „Nové učebnice geometrie pro SOŠ a programy pro modelování" a prof. RNDr. Pavla Drábka, DrSc. „Nerovnice – koření i nástroj matematické analýzy".

Po obědě pokračovalo setkání vystoupeními RNDr. Daga Hrubého „Thales z Milétu – filosof a matematik" a Mgr. Miroslava Tichého „Program Mathematica". Závěr čtvrtečního programu byl věnován diskusi nad problémy matematického vzdělávání, kde účastníci měli možnost vystoupit se svými náměty a připomínkami.

V podvečer byla připravena prohlídka nově postaveného komplexu univerzitního kampusu Fakulty chemicko-technologické. Večer při společenském posezení v restauraci Polabí si přítomní vyměnili pedagogické zkušenosti a navázali přátelské kontakty.

Páteční program zahájil RNDr. Josef Kubát vystoupením „Co nenajdete v učebnicích matematiky", kde se zaměřil na problém průměrů a problém asymptot. Pak následovala přednáška slovenské kolegyně Mgr. Drahoslavy Židové „Niektoré možnosti využitia e-learningu a free didaktického softvéru na zefektivnenie vyučovania stredoškolskej matematiky". Účast přednášející ze Slovenské republiky dodala jednání mezinárodní rozměr a seznámila posluchače se záviděníhodnou situací v e-learingovém matematickém vzdělávání na Slovensku. Od-

borný program ukončila přednáška prof. RNDr. Jana Kopky, CSc. „Několik důležitých strategií řešení matematických problémů", v níž ukázal, že i žáci a studenti všech stupňů škol mají možnost poznat tvůrčí aspekt matematiky, pokud se s nimi matematika „dobře dělá".

Součástí vzdělávací akce byla i prodejní výstavka učebnic a sbírek úloh z matematiky a další odborné literatury nakladatelství Prometheus a Scientia Praha. Nakladatelství Prometheus představilo první díl nové série učebnic pro SOŠ a SOU, nakladatelství Scientia pak nová Repetitoria středoškolské matematiky v příkladech autora Františka Janečka.

Učitelé cítili nutnost vyjádřit se k některým jevům, které se při výchově studentů v dnešní době vyskytují a mají neblahý vliv na celkovou úroveň vzdělanosti. Nelze zavírat oči před klesající nejen matematickou gramotností našich dětí a dalšími negativními jevy, které současnou špatnou situaci ve školství provázejí.

Mgr. František Janeček, garant akce
Ústav matematiky FES

Konference „Filosofie a religionistika v současném vzdělávání"

Filosofie a ruční psaní

V úterý 24. listopadu byla na Zámku v Pardubicích uspořádána konference „Filosofie a religionistika v současném vzdělávání" v rámci projektu Religionistické a filosofické vzdělávací centrum, který je spolufinancovaný Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky a stal se jedním z prvních projektů Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

V přednáškovém sále Východočeského muzea na zámku se v dopolední filosofické části sešla vybraná společnost myslitelů, kteří svůj život zasvětili vzdělávání a výchově mladých lidí ve filosofii. Auditorium tvořili pedagogové ze středních škol, veřejnost a studenti univerzity. Přednášející přivítala koordinátorka projektu Alena Brožková a děkan Fakulty filosofické Petr Vorel. Cílem konference bylo zamyšlení se nad otázkou, zda a jak dnes může filosofie oslovit mladého člověka či jaké místo může mít filosofie ve středoškolském vzdělávání. V konfrontaci názorů všech zúčastněných se ukázalo, že zvláště v dobách reforem školství může filosofie přispívat k tradičně kontemplativnímu charakteru školy – která by neměla být jen běžícím pásem plivajícím nové a nahraditelné exempláře kvalifikované pracovní síly.

Během jednotlivých příspěvků šlo o to konfrontovat studenty a středoškolské pedagogy s „akademiky". V první části každý z hostů proslovil krátkou úvahu o roli filosofie v soudobém vzdělávání. Poté všichni přednášející rozvíjeli své myšlenky v panelové diskusi mezi sebou i přítomnými učiteli a studenty.

Ivan Blecha (autor zřejmě nejprestižnější a nejoblíbenější učebnice filosofie pro střední školy u nás) se zamyslel nad dnešním vystupováním filosofů na agoře. Rezolutně přitom odmítl styl myslitelů typu V. Bělohradského, který kromě jiného demonstroval na poslední knize jmenovaného Společnost nevolnosti. Pokud by „postmoderní filosofie" nabízela pouze toto, pak by nebyla ničím zajímavá ani přínosná pro společnost či vzdělanost a výchovu jednotlivců. Obecnou otázkou rovněž je, zda vůbec dnes má filosof usilovat tímto způsobem – komentováním všech možných společenských dějů v jedné poměrně stručné knize – o vystoupení na agoře. Copak nestačí „odborná" práce v ústraní?

Na Blechův příspěvek reagoval Petr Horák (šéfredaktor nejstaršího českého filosofického periodika Filosofický časopis), který se jednak zastal tzv. postmoderních myslitelů, jednak poukázal na chybějící kontext – například humanistické tradice čtoucí klasické texty – bez něhož jakákoliv vážnější výuka filosofie nemá snad ani smysl. Pokud by zde nějaký smysl výuky filosofie mohl být, pak spíše než ve vychovávání odborníků filosofů či učení prakticistní filosofie by měl spočívat ve „znejišťování" jedince.

Velký přítel pardubické filosofické obce Jaroslav Kohout (myslitel, který se k filosofii vlivem represí totalitního režimu nedostal, ale přesto ji i jako gerontés dodnes učí) apeloval na českou filosofickou tradici (Rádl, Patočka) spočívající v osobním nasazení jedince, které právě zaručuje celkovost přístupu k „věci".

Emeritní rektor Univerzity Karlovy a čestný doktor Univerzity Pardubice Radim Palouš ve svém příspěvku zaujal přítomné „divítkem", které dostal od delegace rektorů z USA. Na „divítku" demonstroval naléhavost údivu. Palouš zdůraznil, že právě probouzení mladých k otevřenosti, k žasnutí nad harmonií či krásou světa je úloha, kterou filosofie může samozřejmě plnit na škole střední a snad i základní.

Jan Sokol (američtí turisté na nádvoří zámku si tiše špitali, jestli je to skutečně ON, přičemž pohotový děkan jim potvrdil, že je to ON) vyzdvihl jinakost a tedy potřebnost filosofie v její „osobní" dimenzi: filosofie je vždy také způsobem života, a tak je víc než jen profesním vykonáváním jakékoli vědy. Zatímco vědy rozšiřují naše možnosti, „dostávají svět", tak filosof se ptá „k čemu to všechno vlastně je?" Přitom ale tato kritická stránka filosofie nesmí být skepticismem, tj. prosazováním nemožnosti poznání. Naopak k filosofii patří optimismus, který věří v poznání, ba dokonce – viz již ta osobní stránka – je filosof ve „své věci" angažovanější než vědec. Již z názvu je patrné, že filosof je milovníkem, což je něco jiného než být „disciplinovaným vědcem". V hutném příspěvku Sokol rozlišil „problematické" filosofické rozumění tomu, co je (Hegel), od „přesného" (vědeckého) rozumění tomu, co si sami uděláme, vymyslíme (trojúhelníky, antihmotné částice atp.).

Závěrečná diskuse se ukázala jako inspirující a provokující zároveň. Byla zdůrazněna potřeba uvádět studenty na střední škole do problémů bytostné závaznosti řeči, morálních kvalit řeči – psané i mluvené, disciplinovanosti a již zmíněnému vedení k údivu. Je vlastně třeba uvést v život jednu z antinomií výchovy, totiž žáky zároveň uvolňovat, nechat být a divit se, na druhou stranu ale zachovat disciplínu, soustředěnost, znalost dějin myšlení, tradice a kulturních kontextů.

Kromě těchto nejobecnějších úvah se hovořilo i o konkrétnějších tématech. Přítomní se přiklonili k výuce, v níž jsou centrem pozornosti určité filosofické problémy současnosti – např. při tématu „euthanasie" se lze na praktické rovině setkat s etikou, dějinami filosofie, epistemologií atp. – přičemž dostatečným úspěchem přece je, pokud studenti zažijí rozkoš z vlastního myšlení. Pěkným pendantem k obecným úvahám může být rovněž shoda na potřebě „ručního psaní" (které se v době počítačů, diktafonů, internetu apod. stává vzácností), a to nejen jako pouhého záznamu řečeného, ale

především jako „stopy" porozumění řečenému.

Mgr. Tomáš Hejduk, Ph.D.
Katedra religionistiky a filosofie FF

„Učit ve školách o náboženstvích fundovaně a objektivně"

Na filosofické úvahy navázalo konferenční odpoledne religionistickou tematikou. Zatímco pozice filosofie je v osnovách předuniverzitního vzdělávání kotvena letitou tradicí a není tedy (alespoň prozatím) zpochybňována, s nezaujatým pohledem na náboženské systémy ve světě minulém i současném, jak je shromažďuje právě religionistika, se to má jinak. Pokyny MŠMT neusilují v této oblasti o nic jiného než o takovou informovanost žáků a studentů, která by vedla na jedné straně k náboženské toleranci, a na straně druhé k rezistenci vůči svodům náboženských sekt.

Jak to tak bývá, situace je v širším kontextu mnohem složitější. Učitelé postrádají všeobecně dostupnou a ministerstvem „posvěcenou" (sic) učebnici, relevantní vzdělání jim prozatím nenabízejí ani pedagogické fakulty a nadto je jim, stejně jako většině veřejnosti, soustavně médii podsouváno nepodložené a hlavně nesprávné tvrzení, že jsme národem atheistů.

Toto tvrzení staví všehovšudy na návštěvnosti křesťanských kostelů a na odpovědích na zcela nevhodně položené otázky při sčítáních lidu. Výsledky současné české sociologické religionistiky však svědčí spíše jen o jistém posunu náboženskosti ve smyslu, stručně řečeno, privatizace a deinstitucionalizace náboženství. Značná část společnosti tak například „věří" v nějakou sílu/energii/bytost či v nějakou formu posmrtné existence s tím, že tyto představy nejsou zdaleka (theo)logicky vyargumentovány do té míry, jak se s tím setkáváme u tradičních a institucionalizovaných náboženství.

Avšak ono předuniverzitní religionistické vzdělávání nabízí mnohem více jak v historických, tak filosofických, politologických, sociologických, geografických, psychologických a dalších souvislostech, k nimž projekt „Religionistické a filosofické vzdělávací centrum" ostatně záměrně směřuje. Nejinak tomu bylo i na této konferenci.

Mluvčí, kterými byli Mgr. Milan Fujda, Ph.D. z Ústavu religionistiky FF MU, Mgr. Jiří Řehák z Gymnázia Teplice a PhDr. Pavel Titz, Ph.D. z katedry religionistiky a filosofie UPa, usilovali především o rozvinutí ke školské praxi směřující diskuse s učiteli v auditoriu. Ta se rozproudila už nad primární otázkou z podtitulu konference – proč informovat na našich školách o náboženstvích. Vedle toho, že téma samo dovede být při správném podání zajímavé svou šíří i pestrostí, v odpovědích zazněly úvahy o nedávných „náboženských" aférách, které zasáhly Evropu. Připomeňme zde například jen karikatury proroka Mohameda nebo nošení/užívání šátků či jiných náboženských symbolů na školách ve Francii a nejnověji v Itálii. Jakkoliv se u nás s výraznějšími náboženskými projevy cizinců zatím setkáváme jen v omezené míře, je téměř jisté, že v horizontu několika desetiletí se situace změní a i náboženská odlišnost svým dílem může přispět ke xenofobní nesnášenlivosti, jak o tom hovořil doktor Fujda.

Nedostatek solidních informací, který učitelé několikrát zmínili jako klíčový problém, je prostřednictvím aktivit pracovníků katedry religionistiky a filosofie UPa v posledních letech programově řešen, třebaže na vytvoření klasické učebnice zatím nepomýšlejí. Nedávno ukončený projekt ESF „Religionistické vzdělávací centrum" však nabídl zúčastněným pedagogům jako jeden z výstupů publikaci Základy religionistiky, kterou za zdroj žádaných informací lze zcela jistě považovat. Žel parametry těchto projektů neumožňují výstupy tohoto druhu jednoduše šířit i mimo vymezenou cílovou skupinu. Proto v rámci nyní řešeného projektu již vznikají pro učitele další podklady (např. učební texty) a před dokončením je i přepracované a rozšířené vydání výše zmíněné publikace.

Ve prospěch začlenění religionistiky do výuky hovoří i konkrétní zkušenosti Mgr. Řeháka z teplického gymnázia, jehož studenti již mnoho let s aktivním zájmem vstřebávají množství znalostí z této rozsáhlé oblasti. Důsledkem je jejich schopnost vnímání a chápání širších souvislostí nejen regionálního a středoevropského, ale i světového dění. Už to samo by mohlo být vnímáno jako jisté naplnění smyslu výchovy v humanitní oblasti.

Vedle zúčastněných pedagogů vzbudila konference značný zájem i u studentů Fakulty filozofické, kteří tak měli možnost nahlédnout jeden z oborů v jedné z podob, která prozatím není samozřejmá, ale která podle slov některých religionistů možná představuje jednu z možností uplatnění absolventů. Předpokladem pro to je však začlenění tzv. „malé religionistiky" v nějaké podobě do vzdělávacích programů především na gymnáziích.

Nemalou zásluhu na hladkém a pro všechny zúčastněné velmi příjemném průběhu diskusní konference měly organizátorky Ing. Alena Brožková, Ph.D., Mgr. Kateřina Tomášová a Adriana Plíšková, DiS. Velký dík náleží i množství ochotných a nápomocných studentek a studentů oborů religionistika a filosofie.

PhDr. Pavel Titz, Ph.D.
Katedra religionistiky a filozofie FF

41. ročník mezinárodní konference archeologie středověku

Východočeské muzeum v Pardubicích a Katedra historických věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice pořádaly v týdnu od 21. do 25. září již 41. ročník mezinárodní konference archeologie středověku, tentokrát na téma „Život středověkého člověka od kolébky do hrobu".

Konferenci zahájili prof. PhDr. Zdeněk Měřínský, CSc., vedoucí Ústavu archeologie a muzeologie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, a prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., děkan Fakulty filozofické Univerzity Pardubice.

Cílem pravidelně pořádané konference bylo zabývat se problematikou středověké archeologie a příbuzných oborů. Konference se zúčastnilo 96 odborníků, především archeologů, ale i historiků umění, antropologů, paleobotaniků a zoologů.

V přednáškovém sále Východočeského muzea v Pardubicích zaznělo celkem padesát dva referátů doplněných o obrazové prezentace, v panelové diskusi bylo představeno dalších 14 zajímavých terénních akcí. Za přínosné můžeme považovat rovněž kuloárové odborné diskuse, které probíhaly při všech příležitostech, jako např. o přestávkách, na exkurzi, při společenském večeru apod. Na středu 23. září byla pro všechny účastníky připravena exkurze po zajímavých lokalitách okresu Pardubice (tvrziště Staré Čivice, tvrziště Lepějovice, kostel – Řečany n/L., hřebčín Kladruby n/L., pernštejnský

akvadukt v Semíně, hrad Kunětická Hora, pozůstatky opevněného sídla u Žáravic).
Na přípravě konference se podíleli pracovníci Katedry historických věd Fakulty filozofické a na jejím úspěšném průběhu, zejména na technickém zabezpečení, měli výrazný podíl studenti oboru Ochrana hmotných památek.

PhDr. Jiří Sigl
Katedra historických věd FF
Mgr. Miroslava Cejpová
Východočeské muzeum v Pardubicích

Mezinárodní konference „Interkulturní dimenze v cizích jazycích III" s hostem Arnoštem Lustigem

vystoupení Arnošta Lustiga

přednáška Dr. Ulricha Bauera z Univerzity Bayreuth

ředitelka Centra Franze Kafky PhDr. Markéta Mališová, Arnošt Lustig, PhDr. Jan Čapek, Ph.D., prof. PhDr. Petr Vorel, CSc.

Ve dnech 9. a 10. října pořádala Katedra cizích jazyků Fakulty filozofické naší univerzity svoji tradiční „obroční" mezinárodní konferenci „Interkulturní dimenze v cizích jazycích III". Vzhledem k trvalé aktuálnosti tématu a pozitivním reakcím na předchozí setkání nebylo žádným překvapením, že zájem o aktivní, ale i pasivní účast byl tentokrát podstatně vyšší než v minulých letech, a to jak z České republiky, tak především ze zahraničí. Do Pardubic přijeli prezentovat svoje příspěvky kolegové z USA, Německa, Španělska, Portugalska, Maďarska, Polska a Slovenska. Při zachování avizovaného časového harmonogramu bylo proto nutné rozdělit přednášející v první, „český a slovenský" den konference, do dvou částí a až pro druhý, „zahraniční" den jednání bylo možné umístit všechny odborné přednášky do jedné jediné sekce.
Tématem odborných přednášek českých a slovenských účastníků byly evropská identita v kontextu jazykové výuky, kulturní hodnoty a jejich vztah ke stylům komunikace, učení a vyučování, analýza německo-českých komunikativních frazémů, reflexe interkulturní kompetence ve výuce cizích jazyků, soudobé negativní jazykové a kulturní stereotypy a jejich překonávání v kontextu jazykové výuky, zneužívání migračních vln k šíření neonacistických myšlenek a vyvolávání rasové či náboženské nesnášenlivosti, multimediální přístupy k metodice interkulturní komunikace, analýza interkulturních prvků v učebnicích cizích jazyků, výukové cíle interkulturní kompetence, znalost kulturního kódu, povědomí o konvenčních stereotypech, které ovlivňují vnímání jiných kultur a vytvářejí obraz vlastní země a vlastní kultury, problematika přípravy a realizace kurzu interkulturní komunikace, subkultury a alternativní kultury, interkulturní konflikty, vzájemné vztahy a jazyková politika v hraničním regionu Německo – Francie – Lucembursko. Několik příspěvků bylo věnováno i literárním motivům a interpretacím autorů Bernharda Setzweina, Libuše Moníkové a Annelies Schwarzové, filmu a jeho využití při zprostředkování informací o historii, politice a kultuře země cílového jazyka a problematice přísloví a ustálených rčení.
Ze zahraničních účastníků konference zaujal svým referátem o „nepřímých kulturách" s příklady japonsko-německých interkulturních konfliktů profesor Univerzity Bayreuth Bernd Müller-Jacquier, zajímavým pohledem na americké školství prizmatem výuky a relevance cizích jazyků v USA se prezentovala Linda Coombs z Dutchess Community College New York, nejrůznější specifické národní nuance a úskalí v překladech populárního komiksu Asterix ve francouzštině a v portugalštině demonstrovala na mnoha konkrétních příkladech Minh Ha Lo-Cicero z Univerzity Madeira, Karl Heisel z Univerzity Pablo de Olavide představil projekt španělských studentů pro studentskou mobilitu v rámci programu Erasmus, Dr. Lila Sara Fekete z Univerzity Kaposvár předložila své pojetí interkulturní koncepce jako příležitost vyrovnat se v rámci studia cizího jazyka kriticky i s vlastní kulturou. Dietmar Heinrich se zaměřil na diference ve vědecké komunikaci a akademických

textech, Dr. Ulrich Bauer a Miriam Bauch z Univerzity Bayreuth se věnovali internacionalizaci univerzitního prostředí a intenzívní práci s absolventy a jejich zapojení do běžného provozu mateřské univerzity i po ukončení studia.

Zajímavým zpestřením, nesmírným obsahovým a lidským obohacením konference, ale hlavně obrovským zážitkem bylo strhující vystoupení spisovatele, scénáristy a publicisty Arnošta Lustiga, který v součinnosti s ředitelkou Centra Franze Kafky Dr. Markétou Mališovou zaujal své posluchače překvapivými postřehy ze svého bohatého multikulturního životopisu (přežití koncentračního tábora Buchenwald, neúspěšný pokus o přesídlení do Izraele kvůli nezvládnutí jazyka, kariéra univerzitního profesora v USA s ukončenou měšťankou apod.), pozoruhodnými detaily ze svého profesního i soukromého života („…chcete-li i nadále učit na americké univerzitě, musíte se naučit anglicky…") a nekonvenčními hodnoceními známých literárních osobností („…Kundera je cvok, úspěch dokáže člověka poznamenat stejně jako neúspěch…"). Arnoštu Lustigovi se podařilo získat si okamžitě kontakt s publikem a udržet ho po celou dobu svého vystoupení, zodpovědět naprosto neodolatelně všechny dotazy z publika a na závěr ochotně podepsal své knihy.

Ke zdárnému uspořádání konference a zabezpečení všech nezbytných průvodních organizačních záležitostí na standardní úrovni přispěli i někteří sponzoři, většinou firmy a další subjekty převážně z východních Čech, přičemž Pardubický kraj, Elba Revolution, Agrokom, DTS Stránský a Goethe-Zentrum se podílely přímo finančně, další firmy a organizace jako Pavlík CZ, Centropen, Tatramléko, Infopharm, Kam-půjdem.cz a Dostihový spolek Pardubice, a. s., potom přispěly materiální a věcnou podporou, díky které bylo možné zajistit i důstojný společenský a gastronomický rámec konference.

PhDr. Jan Čapek, Ph.D.
vedoucí Katedry cizích jazyků FF

11. KSAP-PM a 50. výročí založení katedry anorganické technologie

Dne 17. září se uskutečnil již 11. ročník konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech, který každoročně organizuje katedra anorganické technologie. Letošní ročník konference byl věnován 50. výročí založení katedry anorganické technologie a současně 40. výročí existence výzkumu anorganických pigmentů na katedře anorganické technologie, přičemž za zakladatele tohoto výzkumného zaměření je považován prof. Ing. Zdeněk Šolc, CSc.

Na Fakultě chemicko-technologické naší univerzity je anorganická technologie pěstována od založení VŠChT v Pardubicích, ze které nynější fakulta vznikla. Od roku 1950 byl obor anorganické technologie rozvíjen na katedře obecné a anorganické chemie (KOAnCh), která v té době měla tři oddělení – oddělení mineralogie (které během 50. let zaniklo), oddělení anorganické chemie a oddělení anorganické technologie, ze kterého se v roce 1959 stala samostatná katedra (KAnT).

Vedením této nové katedry byl pověřen doc. Dr. Ing. Jiří Mýl a vědecké a výzkumné zaměření katedry bylo orientováno na problematiku krystalizace z vodných roztoků, chemii sloučenin fosforu, průmyslových hnojiv a krmných doplňků a poměrně ve značném rozsahu probíhal také výzkum v oblasti výroby burele. V roce 1969 se zformovala škola anorganických pigmentů (Zdeněk Šolc, Miroslav Trojan, Dagmar Brandová), kdy hlavní pozornost byla věnována studiu a syntéze základních anorganických pigmentů a později se v tomto směru objevily směsné oxidové materiály pro keramiku a smalty. Tento výzkum se plně rozvinul během 80. let a byl rozšířen také o pigmenty určené pro antikorozní ochranu. Výzkum v oblasti krystalizace byl zaměřen na studium a vývoj kapalných krystalů pro indikaci teploty a elektrooptiku a materiálů pro plošné spoje (Jiří Mýl, Slavomír Pirkl, Jaromír Tuček). V této době byl posílen také výzkum v oblasti průmyslových hnojiv s pozvolnou rozpustností a analytických metod pro kontrolu kvality anorganických produktů (Zdeněk Uhlíř, Ladislav Svoboda) a současně se rovněž začalo koncipovat termodynamické pracoviště, jehož zaměření se soustředilo na studium procesů srážení a krystalizace kalorimetrickými metodami (Vratislav Velich). Vedle toho byl prováděn výzkum v oblasti zhodnocování technických anorganických solí a přípravy vysoce čistých chemikálií (Otakar Söhnel).

V roce 1977 ukončil prof. Mýl ve svých 65 letech vedení katedry a do roku 1979 ji řídil vedoucí KOAnCh prof. Ing. Jiří Klikorka, DrSc., poté se stal vedoucím prof. Ing. Milan Kuchler, CSc. Převážná část uvedených výzkumných zaměření byla na KAnT pěstována i v letech 1990 – 1996, kdy v jejím čele stál prof. Ing. Zdeněk Šolc, CSc., a také v současné době, kdy katedru řídí doc. Ing. Ladislav Svoboda, CSc. V souvislosti s odchodem některých pracovníků byl ukončen výzkum technologií přípravy vysoce čistých chemikálií a problematika kapalných krystalů byla převedena na katedru fyziky.

Základními výzkumnými zaměřeními katedry v současné době jsou anorganické pigmenty (Miroslav Trojan, Petra Šulcová, Žaneta Dohnalová, Jana Luxová a Lucie Vitásková), průmyslová hnojiva (Ladislav Svoboda a Petr Bělina) a studium procesů a vlastností materiálů kalorimetrickými metodami (Pavla Honcová a Lucie Kourková).

Za 50 let existence katedry anorganické technologie své studium úspěšně ukončilo 948 absolventů. Na jejich výchově se podílela celá řada učitelů, vědeckých a technických pracovníků katedry i četní externí učitelé a odborníci z praxe. To je zcela jistě impozantní číslo za 50 let existence katedry anorganické technologie, ale tento rozbor lze provést také za posledních 15 let, kdy z původní VŠChT v Pardubicích vznikla k 31. březnu 1994 Univerzita Pardubice. Pokud se tedy tento rozbor zaměří na posledních 15 let, tj. od roku 1994 až 2009, tak se počet absolventů magisterského studia zastaví na hodnotě 130. Katedra anorganické technologie je také školícím pracovištěm doktorského studijního oboru „Anorganická technologie", zařazeného v současnosti do programu „Chemie a chemické technologie" (od akademického roku 2008/09 jako čtyřleté studium). Od roku 1970 vědeckou přípravou úspěšně prošlo a titul kandidáta chemických věd či doktora v tomto oboru získalo přes čtyřicet absolventů. Z toho za posledních 15 let se jedná o 35 absolventů. V akademickém roce 2004/05 došlo na FChT k přechodu na strukturované studium, kdy katedra anorganické technologie garantuje v bakalářském studijním programu „Chemie a technická chemie" výuku povinného předmětu „Anorganická techno-

logie" a tři povinně volitelné předměty (Suroviny pro anorganické výroby, Management kvality a Základy agrochemie). Pozitivní je v tomto směru pro katedru zájem studentů 3. ročníku o vypracování bakalářských prací, kdy počty těchto studentů jsou patrné z obr. 1.

Na základě uvedených informací pak lze zcela jistě předpokládat, že katedra anorganické technologie bude mít i v dalších letech na Fakultě chemicko-technologické svoji perspektivu. K tomu zcela jistě přispěl také 11. ročník KSAP-PM, který byl věnován právě 50. výročí založení katedry anorganické technologie.

Cílem konference byla výměna nových poznatků v oblasti anorganických pigmentů a jejich aplikací, metod hodnocení nejen pigmentů, ale také surovin, které se pro výrobu pigmentů používají, dále ekologické aspekty výroby a použití anorganických pigmentů. V rámci konference byly prezentovány také výsledky vědecko-výzkumné činnosti z oblasti keramiky, žáruvzdorných materiálů a dalších práškových materiálů z oblasti keramiky či stavební chemie.

Letošního ročníku, který se uskutečnil v novém areálu Fakulty chemicko-technologické univerzity, se zúčastnilo 35 účastníků, mezi kterými nechyběli zástupci Hutnické fakulty Technické Univerzity v Košicích, Univerzity Komenského v Bratislavě, Ústavu anorganické chemie AV ČR v Řeži u Prahy a samozřejmě studenti a pracovníci katedry anorganické technologie. Konferenci zahájil proděkan FChT pro vědu prof. Ing. Petr Mikulášek, CSc.

Na konferenci zaznělo celkem 8 odborných přednášek, z toho dvě byly věnovány problematice výzkumu pigmentů na pracovišti organizátorů konference, další přednáška byla zaměřena na přípravu nanočástic TiO2 srážením. Zajímavou přednášku o původu názvů anorganických pigmentů přednesl doc. Ing. Karol Jesenák, Ph.D. z Přírodovědecké fakulty Univerzity Komenského a praktické informace o fotokatalytické aktivitě TiO2 prezentoval také Bc. Michal Baudys (VŠCHT Praha). Kromě přednáškové části byla součástí konference také posterová sekce, ve které bylo prezentováno 17 sdělení. Vedle výsledků prací studentů doktorského studijního programu oboru „Anorganická technologie" byly prezentovány také zajímavé výsledky z oblasti geopolymerů či fotokatalýzy TiO_2. Texty všech příspěvků byly vydány ve sborníku, který obsahuje 110 stran.

společná fotografie účastníků po úspěšném dni

pohled na účastníky konference během přestávky

prof. Ing. Petr Mikulášek, CSc. při zahájení konference

Odborným garantem konference byl prof. Ing. Miroslav Trojan, DrSc., organizačním garantem byla prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D. Velkou zásluhu na úspěšném průběhu konference měla také paní Lenka Tilgnerová za vydatné podpory dalších spolupracovníků katedry anorganické technologie, jmenovitě paní Olga Erbenová, Ing. Pavel Bystrzycki, Ing. Eva Prokleškova, Ing. Lucie Vitásková a Ing. Michal Vondrášek. Všem patří poděkování.

Na závěr lze konstatovat, že 11. ročník konference o speciálních anorganických pigmentech a práškových materiálech byl odborným přínosem pro všechny účastníky, neboť umožnil nejen vzájemnou výměnu poznatků a zkušeností z oblasti práškových materiálů, ale přispěl také k prohloubení kontaktů a spolupráci mezi všemi zúčastněnými pracovišti.

Věříme, že stejně jako letošní ročník bude nejen po stránce organizační, ale i obsahové úspěšný i ten následující, který se uskuteční v září 2010.

prof. Ing. Petra Šulcová, Ph.D.
Katedra anorganické technologie FChT

Datová schránka Univerzity Pardubice

Od 1. listopadu 2009 platí pro orgány státní správy zákonem daná povinnost komunikovat s firmami a organizacemi vzniklými ze zákona prostřednictvím Informačního systému datových schránek … toto je informace, kterou bylo na přelomu října a listopadu možno číst snad ve všech novinách, časopisech i na webových stránkách. Od okamžiku spuštění se vedou diskuse o bezpečnosti této komunikace, o výhodách a nevýhodách, o připravenosti a nepřipravenosti státní správy i organizací na tuto povinnost a podobně. Zároveň je možné získat spousty korektních informací o spuštění a následném provozu celého informačního systému datových schránek. Například, že přístupové kódy k datové schránce mohl získat pouze statutární zástupce organizace, že datovou schránku je potřeba aktivovat, že zprávy jsou po 9 dnech od odeslání do datové schránky považovány za doručené, a podobně.

Ale možná si řeknete: ale jak to funguje ve skutečnosti, jak je to v praxi? Vybírá snad pan rektor pravidelně zprávy z datové schránky? A jak s nimi potom nakládá? Nebo kdo to dělá? A jak to vlastně funguje,

když očekávám jako zaměstnanec univerzity datovou zprávu třeba od soudu nebo z magistrátu?

Na tyto otázky se pokusím odpovědět. Pan rektor nevybírá zprávy z datové schránky. Datovou schránku aktivoval a vzápětí po aktivaci schránky zadal tzv. administrátora datové schránky, kterému tím delegoval pravomoc používat datovou schránku. Tedy zprávy vybírat, odesílat a zároveň měnit základní nastavení schránky. Ale ani to nestačilo. Tím nejvýznamnějším krokem v řešení bylo automatické napojení spisové služby Univerzity Pardubice na systém datových schránek. Funguje to tak, že každý den v 9 hodin dopoledne se „spisová služba podívá do datové schránky" a všechny nové zprávy si převezme. Uloží si klíčové informace jako předmět zprávy, odesílatele, číslo jednací a také elektronickou podobu datové zprávy, čímž je dokument řádně zapsán v systému spisové služby a je mu vygenerován PID. Samozřejmě to dělá na základě platného kvalifikovaného systémového certifikátu pro technologickou komponentu. Že ta poslední věta není snad ani česky? Ve skutečnosti si můžete představit, že to je klíč k datové schránce. Ten má však tu skvělou vlastnost, že mu lze kdykoliv a okamžitě zakázat přístup k datové schránce. Tím je zaručena bezpečnost spojení s datovou schránkou.

A jak se dostane zpráva až k tomu, pro koho je určena? Pracovnice podatelny zprávu předá ve spisové službě elektronicky adresátovi na jeho příslušný spisový uzel. Je také možné adresátovi poslat informativní e-mail. Zároveň však zprávu i vytiskne a odešle adresátovi podobně jako běžnou poštou. Tímto ve skutečnosti dvojím způsobem je zajištěno, že se příslušná datová zpráva skutečně dostane k adresátovi. Elektronická podoba datové zprávy je uložena v datovém úložišti spisové služby. Pokud by byla nutná ověřená papírová kopie datové zprávy, tuto službu zajistí systém Czech-point.

Na pohled jednoduché řešení je výsledkem práce mnoha lidí a také stálo množství finančních prostředků. Náklady na softwarové úpravy byly plně hrazeny z rozvojového projektu MŠMT – Inovace ekonomických agend, na kterém Univerzita Pardubice aktivně spolupracovala. Konečným dodavatelem softwarového řešení je dodavatel spisové služby a potažmo celého ekonomického informačního systému firma BBM Písek.

Ing. Dana Chvojková
Oddělení podpory informačních systémů
Informační centrum UPa

Výsledky průzkumu využívání elektronických informačních zdrojů (EIZ) na Univerzitě Pardubice

Průzkum byl proveden na přelomu října a listopadu 2009 metodou webového dotazníku umístěného v intranetu univerzity. Cílem průzkumu bylo získat přehled o tom, které EIZ jsou akademickou obcí Univerzity Pardubice využívány nejvíce a jak často a jakým způsobem jednotlivé skupiny respondentů s EIZ pracují. Dotazník otevřelo celkem 406 osob, 152 z nich vyplnění dotazníku nedokončilo. Při vyhodnocování nebyly tyto nedokončené dotazníky vzaty v potaz a výsledky byly zpracovány pouze z 254 kompletně vyplněných dotazníků.

Rozložení podle typu respondenta je znázorněno v grafu č. 1 a podle fakult v grafu č. 2. Nejvíce zastoupenou skupinou respondentů byli asistenti a odborní asistenti Fakulty chemicko-technologické (44). Průzkumu se vůbec nezúčastnili studenti doktorského studia Fakulty filozofické a akademická obec Fakulty restaurování.

Při vyhodnocování vyšlo najevo, že řada respondentů nezná základní informační pojmy a nedokáže správně zařadit typ zdroje. Z průzkumu mělo vyplynout, který typ zdroje je využíván více: zda zdroj sekundární, tedy databáze bibliografických záznamů (doplněná abstraktem, někdy soupisem citované literatury a citovaností, tj. počtem citací primárního zdroje), nebo zdroj plnotextový, tedy databáze, kde je k bibliografickému záznamu připojen plný text primárního dokumentu. Rozlišení těchto typů je důležité v tom, že uživatel si je při zadání dotazu vědom toho, v jaké množině dat probíhá vyhledávání: zda pouze v názvu (případně abstraktu) primárního zdroje (u bibliografických databází), nebo v názvu, abstraktu a plném textu primárního zdroje (u plnotextových databází). Zcela jiná je pak samozřejmě i množina získaných výsledků. Mnoho respondentů nebylo schopno typ zdroje správně určit a zaměňovali je mezi sebou. Např. databáze Science Direct, tj. plné texty periodik vydavatelství Elsevier, byla často uváděna jako zdroj bibliografický. Naopak bibliografická a citační databáze Web of Science producenta Thomson Reuters byla uváděna jako zdroj plnotextový. Pro řadu uživatelů je zřejmě matoucí, že u záznamu jsou připojeny linky plných textů do zdrojů mimo tuto databázi. Výsledky znázorněné v grafu č. 3 proto nelze považovat za zcela průkazné.

Zjištění, že s EIZ pracuje pravidelně cca 50 % těch, kteří se průzkumu zúčastnili, nevypadá špatně. Nicméně pokud bychom do výpočtu zahrnuli i ty, kteří dotazník nedokončili, počet pravidelných uživatelů EIZ rázem klesne na 30 %. Pravidelně denně nebo alespoň několikrát týdně pracuje se zdroji 33 % z celkového počtu respondentů. Rozložení podle fakult ukazuje graf č. 4 a podle typu respondenta graf č. 5.

Zcela bez EIZ se obejde 9 % (22) respondentů. Převažují mezi nimi studenti magisterského typu studia (11) a kupodivu také asistenti a odborní asistenti (8). Rozložení podle fakult ukazuje graf č. 6.

Respondenti měli také možnost uvést nejvýše šest EIZ, které využívají nejvíce. Přehled je uveden v tabulce č. 1, a to bez zdrojů, které byly jmenovány pětkrát a méně.

Průzkum tak potvrdil očekávání, že na všech fakultách kromě FChT je míra využívání EIZ stále poměrně nízká. A překvapivé pak není ani zjištění, že při porovnání míry využívání s počtem publikací ve Web of Science (tabulka č. 2) najdeme závislost přímo úměrnou.

Univerzitní knihovna čas od času sjedná zkušební přístup a nabídne akademické obci možnost seznámit se s novým EIZ. Akce je vždy oznámena v univerzitním intranetu, a to jak pro zaměstnance, tak pro studenty. Protože jsme neměli žádnou zpětnou vazbu, zda jsou tyto možnosti využívány, byl do průzkumu zařazen také dotaz na využití těchto zkušebních přístupů. Výsledky jsou znázorněny v grafu č. 7 a vyplývá z nich, že za zvídavé v oblasti EIZ je možno považovat 58 % respondentů. Graf č. 8 znázorňuje poměr mezi zvídavými a nezvídavými podle typu respondenta. Poměrně velká část respondentů (19 %) tvrdí, že se o možnosti zkušebního přístupu nedozvědí. Pravděpodobně nenavštěvují intranetové stránky pravidelně a nevyužívají služeb kanálů RSS, tudíž jim aktuální informace uniknou.

Další skupina otázek byla zaměřena na způsob práce s elektronickými časopisy. Z odpovědí vyplynulo, že tento typ zdroje je využíván nejvíce k získání plného textu článku na základě citace vyhledané v jiném zdroji (45 %) a k rešerši na konkrétní téma či kon-

graf č. 1 – Respondenti podle typu

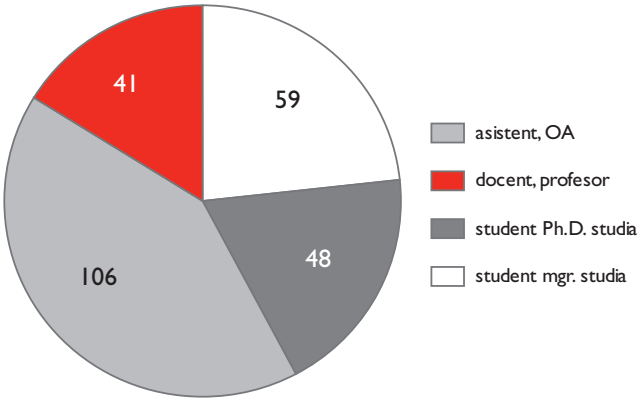

graf č. 2 – Respondenti podle fakult

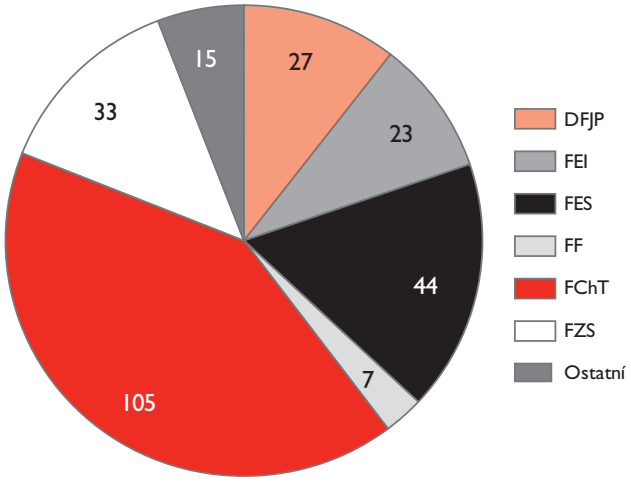

graf č. 3 – Frekvence využívání EIZ

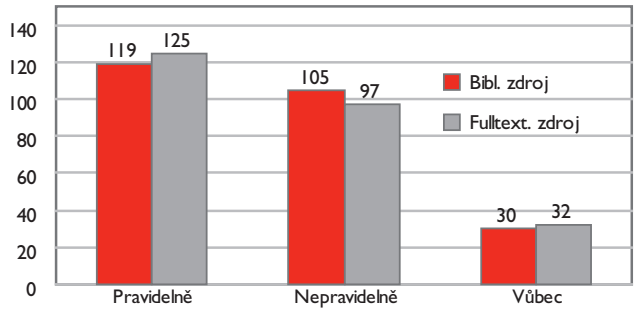

graf č. 4 – Pravidelné využívání podle fakult

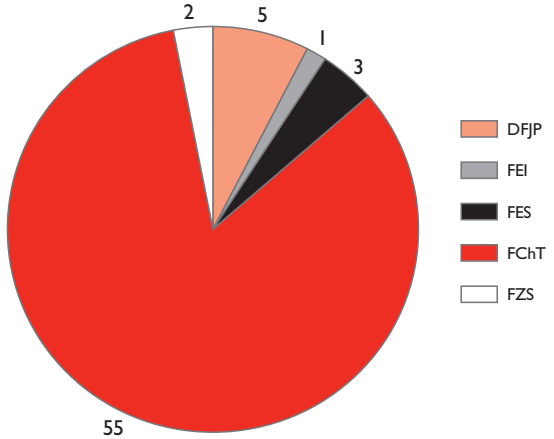

graf č. 5 – Pravidelné využívání podle typu respondenta

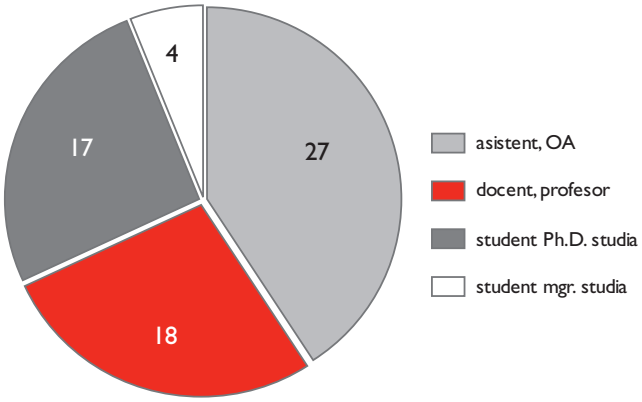

graf č. 6 – Respondenti, kteří nepracují s EIZ

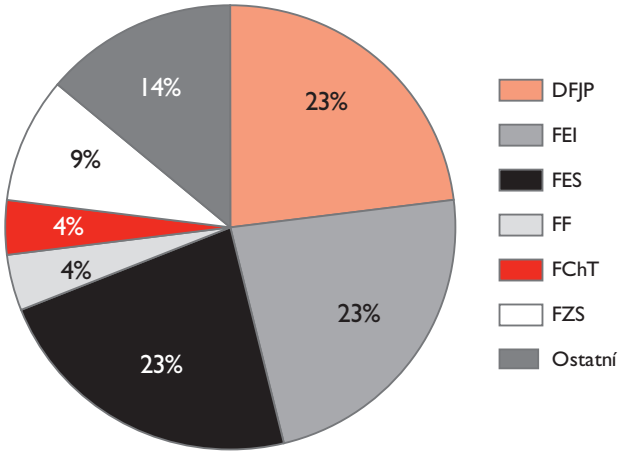

graf č. 7 – Využití zkušebních přístupů do EIZ

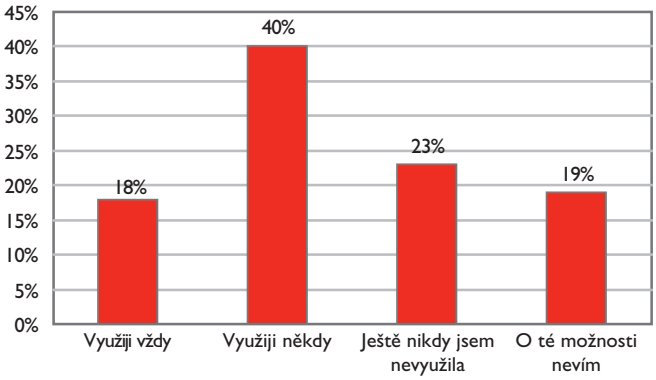

graf č. 8 – Poměr zvídaví : nezvídaví

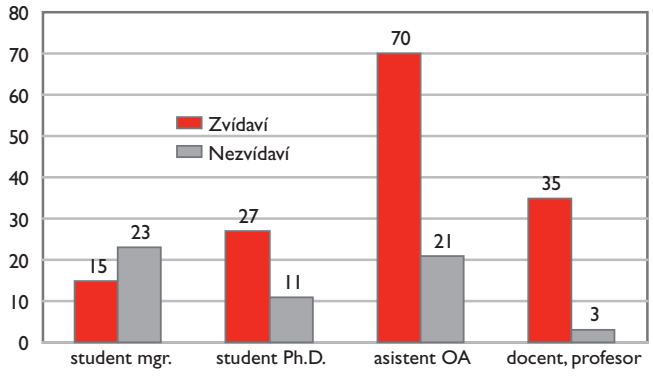

krétního autora (35 %). Nejméně je elektronický časopis využíván pro sledování aktuálních čísel (17 %). Také u této otázky se projevila neznalost pojmů. Devět respondentů uvedlo, že nezná zdroj „elektronický časopis". Přitom v odpovědi na předchozí otázku tvrdili, že pravidelně pracují s databázemi Science Direct, Wiley Interscience nebo Springer Link, což jsou vydavatelské databáze elektronických periodik. Pro 68 % respondentů jsou důležité archivy periodik. Rozdíl mezi fakultami zde není výrazný. K potřebnosti archivů se na všech fakultách (kromě FF) vyjádřilo kladně více než 50 % respondentů. Za velmi důležité jsou archivy považovány na FChT (76 %) a na DFJP (70 %).

Následující otázky se týkaly práce s elektronickou knihou. Výsledky jsou uvedeny v grafech č. 9 a 10. Vyplývá z nich, že potenciál využití tohoto typu zdroje je velmi vysoký za podmínky, že bude dostupný v instituci ve větší míře, v širším oborovém zaměření a integrován do jednotného vyhledávacího prostředí.

Poslední otázka si kladla za cíl zjistit, zda uživatelé s výsledky získanými vyhledáváním v EIZ dále pracují a jakým způsobem. Pozitivním zjištěním je, že 85 % respondentů si získané výsledky ukládá k dalšímu využití. Méně pozitivní je ale fakt, že pouze 14 % z nich si je ukládá do osobní bibliografické databáze, tj. do aplikace, která velmi usnadňuje další práci s výsledky, především využití získaných odkazů pro správnou tvorbu citací a seznamu literatury do publikovaných prací. Z odpovědí vyplynulo, že nejčastěji využívanou aplikací je EndNote (včetně EndNote Web).

Objem finančních prostředků vynakládaný ročně na nákup EIZ se v posledních letech pohybuje kolem 5 mil. Kč. Určitě tedy bude dobré průzkum za určitou dobu zopakovat, abychom zjistili, zda se míra využívání EIZ zvyšuje.

Tabulka č. 1: Nejčastěji uváděné EIZ

Typ EIZ	Název	Uveden
Plnotextový	Science Direct	99 x
Bibl. a citační	Web of Science	81 x
Abstraktový	Chemical Abstracts (SciFinder i verze na CD-ROM)	45 x
Bibl. a citační	Scopus	32 x
Plnotextový	Wiley Interscience	26 x
Abstraktový	CrossFire Beilstein a Gmelin (včetně Reaxys)	19 x
Plnotextový	American Chemical Society (journals + archives)	15 x
Bibl. a plnotextový	ProQuest	14 x
Plnotextový	Springer Link	13 x
Plnotextový	IEEE Xplore	7 x
Plnotextový	Knovel	7 x
Plnotextový	JSTOR	6 x
Bibl. a plnotextový	EBSCO	6 x

graf č. 10 – Přidaná hodnota elektronické knihy

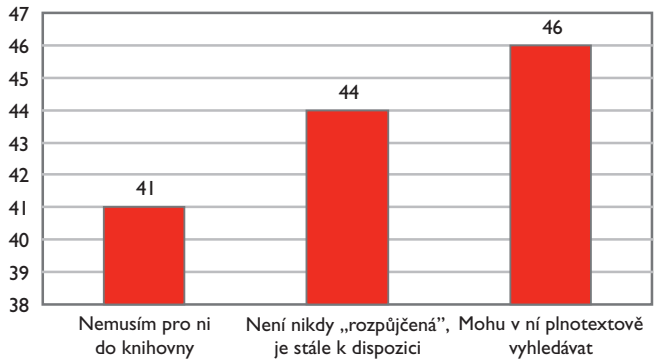

Tabulka č. 2: Publikace registrované ve Web of Science pod institucí Univerzita Pardubice k 9. 12. 2009 (rok publikování 2009)

Fakulta	Zadání dotazu	Výsledek	Z toho		
			Article	Proceed. Paper	Ostatní
FChT	AD=Univ Pardubice AND AD=Fac Chem Tech* AND PY=2009	165	123	33	9
FES	AD=Univ Pardubice AND AD=(Fac Econ Adm* OR AD=Fak ekon spravni) AND PY=2009	8	4	2	2
DFJP	AD=Univ Pardubice AND AD=Perner* AND PY=2009	7	6	0	1
FEI	AD=Univ Pardubice AND AD=Fac Elect Engn & Informat AND PY=2009	2	2	0	0
FZS	AD=Univ Pardubice AND AD=(Fac Hlth OR zdravot*) AND PY=2009	2	2	0	0
FR	AD=Univ Pardubice AND AD=Fac Restor* AND PY=2009	1	1	0	0
FF	AD=Univ Pardubice AND AD=FF AND PY=2009	0			
Bez uvedení fakulty*	AD=Univ Pardubice AND PY=2009 NOT AD=Fac Elect Engn & Informat NOT AD=(Fac Econ Adm* OR AD=Fak ekon spravni) NOT AD=(Fac Hlth OR zdravot*) NOT AD=Fac Chem Tech* NOT AD=Perner* NOT AD=Fac Restor*	34	21	6	7
UPa celkem	AD=Univ Pardubice AND PY=2009	217	157	41	19

* Pokud by autoři uvedli fakultu, změnil by se počet záznamů přiřazených k fakultám takto:
FChT (včetně Společné laboratoře) – 193, FES – 10, DFJP – 8, FEI – 3.

graf č. 9 – Elektronické knihy

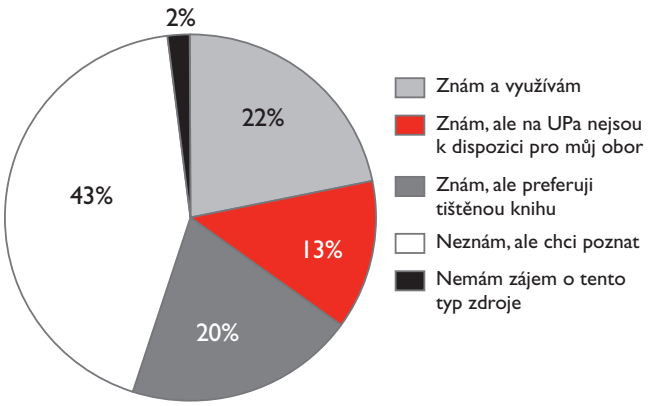

Mgr. Iva Procházková
vedoucí Univerzitní knihovny UPa

Setkání papeže Benedikta XVI. s akademickou obcí České republiky

Hlavními organizátory slavnostního večera byly Univerzita Karlova v Praze a Česká biskupská konference. Kromě zástupců akademické obce se akce zúčastnili významní představitelé politického, duchovního a kulturního života v čele s prezidentem České republiky Václavem Klausem. Je dobré také uvést, že ze strany pořadatelů byl kladen důraz na vysokou účast studentů, kteří tvoří vedle pedagogů nejvýznamnější složku univerzitního světa. Proto také úvodní projev večera zazněl z úst studenta, doktoranda Jaroslava Lormana z Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy. Ve své řeči, kterou pronesl v rodném jazyce Svatého otce – němčině, přivítal papeže Benedikta XVI. jménem studentů i celého akademického světa České republiky a zároveň zdůraznil úlohu místa konání slavnostního večera (Vladislavského sálu) jako místa spojeného s prostory křesťanskými, s kaplí Všech svatých a katedrálou sv. Víta.

Následující projev přednesl rektor Univerzity Karlovy v Praze Václav Hampl, který taktéž zdůraznil onen symbolický význam Pražského hradu jako místa pro setkávání akademické obce a křesťanského světa. Příkladem budiž setkání akademiků s předchůdcem papeže Benedikta XVI. Janem Pavlem II. v roce 1990, jehož projev Václav Hampl krátce shrnul. Dále ve své řeči zmínil vznik Karlovy univerzity, jejíž nejdůležitější fakultou od samého počátku byla právě Teologická fakulta, která taktéž tvořila prostředí styku učenců s křesťanským prostředím. Nakonec se rektor UK ve svém projevu obrátil k papeži Benediktovi a připomněl jeho roli nejen jako hlavy římskokatolické církve, ale i jako učence a bývalého akademického pracovníka, který již v roce 1992 navštívil Prahu, kde na Katolické teologické fakultě vystoupil se svou přednáškou.

Nejočekávanější částí celého večera byla řeč Svatého otce, který v rámci svého tradičně dobře připraveného projevu poukázal na roli univerzity, která přispívá k rozvoji duchovního života a pomáhá formovat mysl a srdce mladých lidí, jelikož právě vzdělání působí jako lidská formace a je tedy nutné objevit myšlenku uceleného vzdělání. Sám také připomněl svou bývalou roli univerzitního pedagoga. Papež dále zdůraznil, že univerzity do jisté míry jsou a v minulosti byly institucemi autonomními a že je třeba potlačovat možnosti jejich omezování, které je typické zejména pro totalitní režimy. V neposlední řadě také Benedikt XVI. upozornil na nutnost překonání rozporu mezi vědou a náboženstvím, kdy vzpomněl na svého předchůdce Jana Pavla II., jenž chápal vztah víry a rozumu jako dvou křídel, která pozvedají lidského ducha ke kontemplaci pravdy.

Po skončení svého projevu přijal papež z rukou rektora Univerzity Karlovy Václava Hampla dar, dvousvazkové dějiny Univerzity Karlovy vázané v kůži. Poté byli Benediktu XVI. představeni zástupci České konference rektorů a na závěr papež učinil zápis do Pamětní knihy Univerzity Karlovy. Slavnostní večer byl v průběhu zpestřen vystoupením pěveckého Sboru Univerzity Karlovy a sboru Bonifantes Opavienses.

Pokud bych měl setkání papeže Benedikta XVI. s akademickou obcí zhodnotit z pohledu účastníka, musím říci, že tento slavnostní večer byl velice příjemnou společenskou akcí, jejíž pozitivní atmosféru podtrhlo prostředí pozdně gotického Vladislavského sálu. Přednesené projevy navíc nesly určitá poselství, při nichž si divák musel nutně uvědomit provázanost univerzitního prostředí s křesťanskými principy, na jejichž základech univerzity v evropském prostoru vznikaly. Ačkoliv se dnes považujeme za národ „ateistický", stále je dobré mít na paměti, že žijeme ve společnosti vystavěné na stejných křesťanských základech jako univerzity a že náš život je dosud v různých svých aspektech křesťanstvím výrazně ovlivňován.

Bc. Ladislav Nekvapil
student magisterského studia oboru Kulturní dějiny FF
(autor článku se počítá ke zmíněné skupině „ateistů")

Září byl pro mě krásný měsíc. Po roce intenzivní práce jsem dopsala a odevzdala svou disertační práci, navíc bylo pořád krásné počasí, takže jsem tolik nelitovala „promarněného" léta. A atmosféra očekávání něčeho velkého, významného, co ani nikdo nedokázal pojmenovat, prostupovala vzduchem i sdělovacími prostředky. Zdálo se, že chystaná návštěva papeže Benedikta XVI. zasáhla každého občana České republiky, který dokázal žít s otevřenýma očima a zajímal se o dění kolem sebe. Návštěva Sv. otce byla samozřejmě velkou událostí hlavně pro katolíky, nicméně ani zbylá většina se k papeži Benediktu XVI. nestaví lhostejně. Setkání s jeho osobností vyvolává různé postoje a emoce, často však úctu, obdiv, uznání, možná také chuť polemizovat, ale rozhodně odbourává lhostejnost. Tak tomu bylo i u mě.

Když Benedikt XVI. sloužil mši svatou v Brně, už od svých přátel a známých jsem sbírala dojmy ze zážitku úchvatného ticha, které zažily při společném slavení liturgie spolu s několika (desítkami) tisíci lidmi! Jak je to možné, ptala jsem se sama sebe, a moje zvědavost samozřejmě rostla. Těšila jsem se do Prahy na setkání papeže s akademickou obcí, kam jsem doslala pozvání. Podívat se na Pražský hrad při tak významné události je skutečným zážitkem. Byla to jedinečná možnost zažít oficiální setkání na vládní úrovni, zkusit si, co to znamená účastnit se akce podléhající přísnému protokolu, poznat, v čem to účastníka neznaléhо chodu nejvyšších státních institucí svazuje i ohromuje zároveň. Koncentrace nejvyšších politických i církevních představitelů byla skutečně vysoká. Byla to ale také jedinečná možnost zažít, že člověk (student, akademický pracovník) někam patří a že akademická obec, jejíž je součástí, tvoří elitu národa. A právě proto byli zástupci vysokých škol pozváni na setkání s Benediktem XVI. Je to velká zodpovědnost pro nás všechny. Když pak na závěr papežovi akademické přednášky zazněl potlesk, dlouhý, intenzivní a srdečný, bylo jasné, že česká akademická obec se skutečně těší z tohoto významného setkání, cítí se povzbuzena zájmem ze strany takové autority, jakou jistě papež Benedikt XVI. je. Samozřejmě že ne všichni studenti a vysokoškolští pracovníci s názory Benedikta XVI. souhlasí. Mnohem důležitější je respekt k názoru druhého, který má být především akademické obci vlastní.

Boj proti lhostejnosti k vývoji ve světě, který má akademická obec svádět ve své sféře působnosti a svými prostředky, v tom pro mě spočívalo poslání Benedikta XVI. akademické obci České republiky. Myslím, že každý odcházel s posíleným vědomím, že zodpovědnost za budoucnost světa leží skutečně v našich rukou.

Mgr. Zuzana Čevelová
tehdy doktorandka oboru Historie FF

„Železniční technologové" vyrazili na Slovensko

Na začátku měsíce října se vybraní studenti 2. ročníku magisterského studia oboru Technologie a řízení dopravy zúčastnili odborné exkurze na Slovensku. Exkurze byla zorganizována doc. Tatianou Molkovou v rámci předmětu Optimalizace technologických procesů v železniční dopravě. Cílem této dvoudenní akce bylo seznámit se jednak s železniční technologií ve Východoslovenských překladištích, která je jedinečná, a dále porovnat přístup k budování dopravního sálu na Žilinské univerzitě v Žilině a na naší dopravní fakultě. Doprovodnou akcí byla návštěva výstavy ŽelRail v nedalekých Vrútkach.

Přeprava z Pardubic do Čiernej nad Tisou na východním Slovensku byla poměrně náročná. Startovali jsme z Pardubic 30. září v 23:21 hodin nočním vlakem s příjezdem 7:35 hodin do Košic. Všichni jsme doufali, že vlak nebude mít zpoždění, protože v opačném případě bychom v Košicích navíc strávili další dvě hodiny. Nejvyšší pan železničář byl v dobrém rozmaru (tímto posíláme dík všem českým i slovenským železničářům!), vlak přijel načas a my jsme mohli v Košicích pohodlně přestoupit do osobáčku směr Čierna nad Tisou. Po dvou hodinách jízdy zajímavou krajinou jsme dorazili do našeho prvního cíle – Čiernej nad Tisou, města těsně sousedícího s Ukrajinou, kde prakticky končí civilizace, jak ji známe.

Zde jsme byli podrobně seznámeni s prací tamní překládkové železniční stanice, která zabezpečuje přechod vozů mezi širokorozchodnou (Ukrajina) a normálně rozchodnou tratí (Slovensko). Hlavními zpracovávanými komoditami jsou železné rudy, uhlí, dřevo, kovy a chemikálie. Součástí exkurze byla nejenom prezentace výkonů a technologických činností stanice, ale také návštěva jednotlivých pracovišť (překládkové rampy, svážný pahrbek k rozřazování nákladních vozů, dopravní kancelář ŽSR normálního rozchodu, stavědlo sváženého pahrbu včetně reléové místnosti a kolejiště širokého rozchodu). Mohli jsme tak na vlastní oči vidět náročnou práci na jednotlivých provozních pozicích. Byl nám vysvětlen dnes již nepoužívaný způsob vyprazdňování vozů pomocí visutých ramp, kdy vozmistři z připravených vozů vysypali náklad samospádem, a to uvolněním klapek. Dnes se tento způsob nepoužívá hlavně kvůli požadavkům bezpečnosti práce, a dále potom pro snížení prašnosti v areálu překladiště.

Součástí pobytu v Čiernej nad Tisou byla i návštěva nedalekého terminálu kombinované dopravy v Dobré, které má ambici konkurovat kombinovaným rusko-evropským přepravám přes Maďarsko. Provozovatelem tohoto terminálu se nově stala firma TransContainer, dceřiný podnik ruských železnic. Prohlídka celého areálu byla nanejvýš zajímavá, ale časově náročná, takže jsme měli co dělat, abychom stihli poslední „courák" do Košic.

Pro přepravu z Košic do Žiliny jsme nakonec zvolili rychlejší variantu, vyzkoušeli jsme (za příplatek 1,32 €) povinně místenkový vlak vyšší kvality kategorie IC, který nás rozhodně nezklamal. V Žilině jsme pak mohli porovnat kvalitu studentského ubytování, přespali jsme za rozumnou cenu na kolejích Žilinské univerzity.

V pátek (v poměrně brzkých ranních hodinách, sraz byl v 8:25 hodin) jsme zahájili závěrečnou část akce. Překvapivě nikdo nezaspal, takže jsme se mohli v klidu přesunout do dopravního sálu Žilinské univerzity. Po seznámení se s vybavením modelové železnice, která je ovládána reálným zabezpečovacím zařízením, jsme si vyzkoušeli i řízení železničního provozu. Určitě bychom tam vydrželi i déle, ale čekala nás ještě návštěva výstavy ŽelRail v areálu železniční stanice Vrútky. Co zde bylo nejzajímavějšího? Získali jsme další doplňující informace k provoznímu informačnímu systému slovenských železnic, který je využíván i v překladišti Čierna nad Tisou, navštívili stánek Eurofimy, ve kterém jsme se dozvěděli něco o fungování této organizace zajišťující nákup nových železničních vozidel. V neposlední řadě jsme mohli obdivovat novou železniční techniku, která byla na výstavě zastoupena např. vícesystémovou lokomotivou Škoda 109E (380 003-4), modernizovaným vozem Bdteer ZSSK nebo posunovací technikou společnosti Agrifair, s. r. o., ze Stodu. Návrat do zemí Koruny české byl individuální. Společným je ale pozitivní hodnocení akce, obohacení nás všech o nové poznatky a zjištění, že i naši východní sousedé se potýkají s problémy blízkými naší železniční dopravě.

překladiště Čierna nad Tisou

studenti v dopravním sále Žilinské univerzity

výstava ŽelRail ve Vrútkach

Ing. Ivo Hruban
Katedra technologie a řízení dopravy DFJP
Bc. Ondřej Chromý
student magisterského studia oboru
Technologie a řízení dopravy DFJP

Absolventský proslov u příležitosti promoce doktorů

Vaše Magnificence, spectabiles, honorabiles, cives academici carissimi, vážení hosté, dámy a pánové.

Je mi velkou ctí, že dnes mohu jménem všech absolventů doktorských studijních programů Univerzity Pardubice pronést několik slov. Když jsme před třemi, pěti, někteří i více lety zahajovali doktorské studium, neměli jsme představu, co všechno nás v budoucnu čeká. Doktorské studium se totiž v mnohém od předchozích stupňů

studia liší. Základem a hlavní složkou studia je tvůrčí činnost doktoranda. Rozpoznat problém, určit, zda je řešitelný a kde řešení přinese poznatek, jenž nebude triviální, to je věru nelehká výzva.
Další významnou součástí studia je i participace na výuce studentů. Předstoupit před 30 párů zvídavých očí, které čekají, co moudrého jim sdělíte, vyžaduje notnou dávku odvahy, obzvlášť když vypadáte o několik let mladší než většina z nich. Navíc k tomu je ještě nezbytné složit zkoušky z odborných předmětů. A tak vás zpočátku občas napadne otázka: Mám já to vůbec při svém dokončeném vysokoškolském vzdělání zapotřebí? Zajímavé je, že naší odpovědí, bylo vždy ANO.
Když však překonáte všechny tyto počáteční rozpaky a naleznete téma, které vás skutečně zaujme, zjistíte, že setkávat se studenty je nesmírně inspirativní, že vědecká práce se může stát krásnou náplní života a že je na světě ještě spousta otázek, na které chcete nalézt odpovědi. A tak začnete hledat, číst, analyzovat, pozorovat, experimentovat, zjistíte, že tudy cesta nevede, a tak znovu čtete a zkoumáte. Někteří z nás u toho ještě pracovali, založili rodinu či zvládli vyřešit obtížné životní situace.
Úspěšní mohou být pouze ti, kteří po něčem touží, ti, kteří v něco věří, a ti, kteří jsou ochotni pro své sny něco vykonat a obětovat. Diplomy, které dnes svíráme v rukou, totiž více než o čemkoliv jiném vypovídají o touze, odhodlání a houževnatosti, které prokázal každý z nás.
Avšak to, že zde nyní stojíme obdarováni deskami s diplomem, není pouze naše zásluha. Nejprve bychom proto chtěli poděkovat všem pedagogům, kteří nás během našeho studia pozitivně ovlivnili a předali nám své zkušenosti. Zejména pak našim školitelům, kteří nás podněcovali k práci a poté často krotili přemíru naši kreativity a intelektu. Nemenší díky patří i našim kolegům, jejichž myšlenky nás při dlouhých debatách inspirovaly.
Největší díky však patří našim rodičům, kteří nás vychovali k touze v životě něčeho dosáhnout, podporovali nás nejen duševně, ale mnohdy i finančně. Neboť žít v pětadvaceti letech pouze z doktorandského stipendia je takřka nemožné. Velký dík také patří našim životním partnerům a přátelům, kteří vydrželi poslouchat naše nářky a stáli při nás, i když jsme propadali bezradnosti.
Děkuji za pozornost a prosím potlesk pro všechny, kteří nám umožnili tohoto úspěchu dosáhnout.

Ing. Michaela Stříteská, Ph.D.
absolventka doktorského studijního programu
Hospodářská politika a správa FES

Ceny Františka Egermayera za nejlepší studentské práce v oblasti řízení kvality

Dne 3. listopadu proběhl v rámci listopadových akcí měsíce kvality pořádaných Českou společností pro jakost i 5. ročník udílení prestižní Ceny Františka Egermayera za nejlepší studentské práce v oblasti řízení kvality. Soutěž je veřejná a mohou se jí zúčastnit studenti středních škol a učilišť, vyšších odborných i vysokých škol v České republice se svými ročníkovými, seminárními, absolventskými, bakalářskými, diplomovými a disertačními pracemi.
V kategorii disertačních prací získal uvedenou cenu Ing. Vlastimil Kapsa, Ph.D. z Dopravní fakulty Jana Pernera. Jeho práce „Analýza parametrů kvality svarových spojů vysokopevných ocelí při stavbě karoserií" byla oceněna především v kritériích aktuálnosti řešeného problému, odbornosti, spojení s praxí a využitelnosti výsledků. Práce vznikla za materiálové podpory Škoda Auto, a. s., a její školitelkou byla doc. Ing. Eva Schmidová, Ph.D. z Katedry mechaniky, materiálů a částí strojů Dopravní fakulty Jana Pernera.

předání ceny Ing. Vlastimilu Kapsovi, Ph.D.

vítězové Ceny F. Egermayera v jednotlivých kategoriích

pro redakci zpravodaje zpracoval Tomáš Pospíchal

Nová medaile Fakulty chemicko-technologické

K 60. výročí založení chemického vysokého školství v Pardubicích vznikla v ateliéru mistra reliéfní plastiky a významného českého medailéra akademického sochaře Zdeňka Kolářského nová pamětní medaile Fakulty chemicko-technologické.
Byla představena poprvé při Večeru s vědou a chemií dne 23. září. Děkan fakulty prof. Ing. Petr Lošťák, DrSc. ji uvedl slavnostně do života za přítomnosti autora, akademického sochaře Zdeňka Kolářského, který žije a pracuje v Kostelci nad Orlicí a s univerzitou spolupracuje na různých uměleckých realizacích již deset let.

Popis strany medaile fakultní:
Základní tvar kruhové plochy fakultní strany medaile je svisle kolmo ve dvou třetinách rozdělen na levou vydutou a pravou prohnutou (konkávní a konvexní) část. Po obvodu v kruhovém opisu se nachází text:
FAKULTA
CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ.

V pravé konkávní části je abstraktně jako záblesk vyjádřeno zrození myšlenky, tvůrčího nápadu, objevu a jeho šíření.
Levá část je tvořena základním grafickým schématem periodické tabulky prvků s explicitním zachycením části přechodných prvků (kovů) a prvků nových uměle syntetizovaných, jež je překryto čtyřmi reliéfními modely struktur – v levém kraji je vymodelovaná organická molekula a v horní části je znázorněn přechod anorganické látky z parní fáze, kdy rychlým ochlazením do-

chází ke kondenzaci látky na taveninu a následně dalším chlazením na pevnou látku s amorfní neuspořádanou strukturou nebo pravidelnou krystalovou strukturou.
Centru medaile dominuje reliéf typického laboratorního skla – odměrných baněk.
Ve spodní části je v řádcích pod sebou vepsán letopočet: 1950, 2010 – k připomenutí šedesátileté historie vysokoškolské chemicko-technologické výuky v Pardubicích. Letopočet je vrytý a lze jej později zčásti nebo celý vypustit obroušením z raznice pro další ražby medaile v následujících letech.
Puncovní logo autora je umístěno vpravo.
Oboustranná medaile fakulty je udělována děkanem fakulty jako pamětní při různých slavnostních příležitostech, není prodejná.

Popis strany medaile univerzitní:
Lícní strana univerzitní je v popisu stejná jako u všech ražeb již realizovaných fakultních příležitostných medailí, provedených dílnou společnosti TRIGA Praha pana Petra Kazdy.
Dominantou medaile je nové kruhové logo univerzity. Okolo něj jsou stylizovány hlavice insignií jednotlivých fakult, tvořící abstrahovaný květ jako symbol rozkvětu univerzity. Centrálně je umístěn prvek rektorský, univerzitní (trojúhelník), od něj doprava symbolické prvky fakult v historickém sledu jejich vzniku – Fakulty chemicko-technologické, Fakulty ekonomicko-správní, Dopravní fakulty Jana Pernera, Fakulty filozofické, Fakulty restaurování, Fakulty zdravotnických studií a Fakulty elektrotechniky a informatiky.
Pod tímto hlavním motivem medaile je horizontálně vkomponována budova univerzitní auly a knihovny. Tuto kompozici uzavírá v opisu odshora doleva text UNIVERZITA PARDUBICE. Vpravo od stylizované budovy se nachází značka autora – spojená písmena ZK mezi dvěma lipovými lístky na svislé ose otočenými vně.
Tato strana je používána jako rubová strana pro ražbu fakultních medailí, také jako lícní strana pro ražbu jednostranné medaile univerzity.
Jednostranná medaile (průměr 30 mm, hmotnost 13,40 g; raženo ve světlé bronzové slitině – tombaku) je využívána vedením univerzity k reprezentačním účelům či jako pamětní dar rektora Univerzity Pardubice při různých příležitostech, není prodejná.

Dílo mistra Zdeňka Kolářského je s Univerzitou Pardubice spjato již po řadu let. V roce 2000 vytvořil pro univerzitu a oslavy 50 let vysokého školství v Pardubicích velkou bronzovou Pamětní medaili Univerzity Pardubice a velkou stříbrnou Medaili za zásluhy o Univerzitu Pardubice „pro meritis", které jsou udělovány rektorem univerzity.
S prací Zdeňka Kolářského se mohou setkávat pravidelně i studenti a návštěvníci univerzitní auly – v roce 2004 se mistr ujal ztvárnění prvního pražského arcibiskupa, kancléře Univerzity Karlovy v Praze, rádce, diplomata a přítele krále a císaře Karla IV. a patrona města Pardubic a pro univerzitu vytvořil ojedinělý monumentální bronzový reliéf znázorňující poprsí Arnošta z Pardubic, umělecké dílo, které zdobí vstupní foyer velkého přednáškového sálu univerzitní auly, která byla přejmenována na Aulu Arnošta z Pardubic.
Možnost seznámit se s mistrovým dílem měla akademická obec i pardubická veřejnost také na podzim roku 2006 (do ledna 2007) a obdivovat výběr z jeho tvorby zejména pro vysoké školy na výstavě k jeho životnímu jubileu 75 let v Galerii Univerzity Pardubice v Univerzitní knihovně.
V témže roce začala vznikat série malých příležitostných medailí univerzity a jejích fakult. Jako první vznikly příležitostná medaile vydaná k IX. sjezdu českých historiků v Pardubicích (pro Fakultu filozofickou) a při příležitosti 15 let vzniku Fakulty ekonomicko-správní. Poté byla vydána v roce 2007 medaile Fakulty filozofické a Fakulty zdravotnických studií při příležitosti vzniku fakulty, v roce 2008 medaile Dopravní fakulty Jana Pernera pro 15. výročí založení fakulty. Nejnovější je medaile Fakulty chemicko-technologické vydaná pro připomínání šedesátileté existence vysokého chemického školství v Pardubicích v roce 2010.
Všechny oboustranné medaile fakult sdílejí společnou stranu univerzitní, která se používá i pro ražbu jednostranných příležitostných medailí univerzity, nebo právě v kombinaci s jiným razidlem jako dvoustranná ražba příležitostná fakultní či jiná.
Medaile akademického sochaře Zdeňka Kolářského se tak staly významnou součástí symbolů naší univerzity a akademického života, uchovávající významnost akademických tradic v paměti i pro budoucnost.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka UPa

akademický sochař Zdeněk Kolářský – autor medaile

strana medaile fakultní

strana medaile univerzitní

60. výstava v Galerii Univerzity Pardubice
KAREL DEMEL – GRAFIKA

Při příležitosti listopadového státního svátku České republiky a k připomenutí událostí, které mají své historické vazby na vysokoškolskou půdu, byla otevřena již 60. výstava v Galerii Univerzity Pardubice. Na akademické půdě a pardubické veřejnosti se představil Karel Demel se svojí grafikou.

Autor, který se bohužel pro nemoc nemohl zúčastnit vernisáže, je absolvent konzervatoře a VŠUP v Praze. Charakteristikou jeho tvorby je výrazná inspirace hudbou a poezií. Užívá kombinovaných technik, například suchá jehla, rytina a rulety nebo čárový lept, akvatinta a rytina. Vystavoval zejména v zahraničí (kolem 200 samostatných výstav). Zúčastnil se řady kolektivních výstav doma i v zahraničí. Jeho ilustrátorská a grafická tvorba byla 20 x oceněna. Roku 2003 obdržel Francouzský řád – rytíř Řádu umění a literatury.

Práci vystavujícího autora komentuje v programu k výstavě Jiří Šerých takto: „V čase, kdy se už nenosí solidně založená metafora, ale verše čteme ze stránek jako rozsypaný čaj, který lze sfouknout do libovolného kouta, aby mohl být čten zase jinak, skýtá naopak Demelův výtvarný princip poměrně jednoznačný výklad, nasměrovaný svou epickou akcí až k jisté ilustrativnosti. Kdyby se to neodehrávalo už o sto let dříve a nebylo to tedy tak dávno, mohli bychom si v souvislosti s Demelem nejen pro obdobnou suverénní znalost grafických prostředků, ale i pro věčně rezonující problémy muže a ženy, existenciální symboly, všudypřítomný pesimismus, ba i příchylnost k hudbě vzpomenout až na Maxe Klingera anebo zavítat ještě více zpátky až ke Goyovi.

V Demelových výpovědích není ovšem, jak to odpovídá času, ve kterém grafik žije, podtržen na rozdíl od Klingera sociální aspekt, existují u něho dva izolovaní jedinci opačných pohlaví, nikoli sólová žena, opuštěná lhostejnou společností. Demel nemá dost prostoru ani čas – a konečně ani chuť, aby byl jakýmkoli karatelem nebo kazatelem, měděná plotna se zpovídá ze silně individuálních, ba introvertních problémů a pochyb, v nichž grafik sám sotva získává spolehlivý nadhled."

Výstava Galerie Univerzity Pardubice je umístěna ve vestibulu Univerzitní knihovny a potrvá do 22. ledna 2010. Je otevřena od pondělí do pátku od 8 do 18 hodin, v sobotu od 8 do 12 hodin. Vstup je zdarma.

(topo)

Výstava k 20. výročí sametové revoluce „Studenti VŠChT v Pardubicích v listopadu 1989"

Ve čtvrtek 12. listopadu byla v univerzitní aule zahájena čtrnáctidenní výstava „Studenti VŠChT v Pardubicích v listopadu 1989", reflektující regionální dění, od něhož letos uplynuly dvě desítky let. Důraz byl organizátory evidentně položen na „zrychlený tep dějin" listopadových a prosincových událostí, kterým bylo věnováno sedm z deseti výstavních panelů. Zcela zásadní roli v tomto období sehráli studenti, a tak je přirozené, že podstatný prostor výstava věnovala aktivitám studentů tehdejší Vysoké školy chemicko technologické (VŠChT) v Pardubicích.

Ostatně revoluční ruch předznamenávající události, které zanedlouho měly získat přívlastek „sametové", dorazil do Pardubic v neděli 19. listopadu právě se studenty, kteří na školu přicestovali z Prahy a přinesli informace o zásahu na Národní třídě. Ještě ten večer sepsali studenti VŠChT petici odsuzující páteční zákrok bezpečnosti. V pondělí 20. listopadu odjela početná skupina pardubických studentů na manifestaci do Prahy, pražští studenti naopak navštívili Pardubice. Diváci, kteří toho večera přišli na představení pardubického Východočeského divadla, byli informováni, že herci i personál vstupují do stávky. Na závěr mítinku v divadle zazpívali přítomní státní hymnu a herci oznámili, že se shromáždění budou konat denně až do konce stávky. Po skončení vyrazil průvod přes třídu Míru ke kolejím VŠChT, u budovy KSČ skandoval „Jakeše do koše!". Následujícího rána, tedy v úterý 21. listopadu, studenti pardubické VŠChT odhlasovali vstoupení do stávky a připojili se tak k pražským kolegům. Delegace vysokoškoláků se toho dne vydaly rovněž na střední školy informovat o situaci také své mladší kolegy. Videokazety s nahrávkami zásahu z Národní třídy byly v následujících dnech promítány ve výlohách na třídě Míru a ve Smilově ulici, sbíraly se podpisy na vytvoření nezávislé komise pro vyšetření zásahu. Ulice zaplavilo velké množství prohlášení a výzev (pardubická Státní bezpečnost jich v jeden den napočítala 185), téměř všechny výlohy ve městě jimi byly polepeny.

Když se vedení KSČ pod tlakem stále probíhajících demonstrací rozhodlo neřešit situaci mocenským zásahem (22. listopadu 1989 odvolalo jednotky Lidových milicí, následující den zamítlo i zásah Československé lidové armády) a v pátek 24. listopadu generální tajemník Miloš Jakeš s celým předsednictvem Ústředního výboru KSČ odstoupil, pardubickým občanům to z balkonu Východočeského divadla nadšeně oznámila herečka Věra Galatíková. Dne 27. listopadu ve 12 hodin se rovněž v Pardubicích konala za hojné účasti veřejnosti generální stávka, v některých podnicích dvouhodinová, jinde jen symbolická. Na polední mítink se v prostoru před divadlem a v přilehlých ulicích shromáždily desetitisíce lidí. Stávky se zúčastnila celá Vysoká škola chemicko technologická včetně zaměstnanců, přítomni však byli i studenti ze středních škol a odborných učilišť. Občanské fórum (OF), jehož pardubická pobočka v čele s Jarmilou Stibicovou se mezitím ustavila, získalo s koncem listopadu přístup do městského rozhlasu, od počátku prosince pak publikovalo i v okresních novinách Zář.

Přestože největší pozornost byla pochopitelně věnována událostem listopadu 1989, prvé tři výstavní panely tvořily průřez tímto rokem. Reflektovaly regionální ohlasy spojené s tzv. Palachovým týdnem, zveřejněním a šířením petice Několik vět a s výročím okupace Československa vojsky Varšavské smlouvy, a to všímáním si aktivit veřejnosti, postoje představitelů komunistické moci v okrese a následné, mnohdy tzv. „preventivní" činnosti bezpečnostních složek. Návštěvníci tak v této souvislosti mohli zhlédnout dokumenty, ve kterých přední funkcionáři pardubického Okresního výboru KSČ odsuzovali akce „protisocialistických sil", iniciovali hromadné instruktáže a rezoluce odsuzující „protirežimní pamflet" či si pochvalovali „preventivní" represivní opatření, kázeň a odhodlání pardubických příslušníků SNB.

Právě publikovanými dokumenty výstava zcela jistě obohatila regionální spektrum vzpomínkových akcí u příležitosti výročí pádu ko-

rektor prof. Málek zahajuje výstavu dokumentující události v r. 1989 „Studenti VŠChT v Pardubicích v listopadu 1989"

prof. Palouš v družném rozhovoru se studenty

munistických režimů v Evropě a tzv. Sametové revoluce v Československu. Pramenně přitom výstava vycházela především z materiálů Archivu Univerzity Pardubice, s ohledem na obsahovou pestrost i obrazovou rozmanitost však bylo čerpáno rovněž z materiálů Státního okresního archivu v Pardubicích a Archivu bezpečnostních složek v Praze. Návštěvník se tak mohl seznámit nejen s dokumenty, za jejichž vznikem stáli tehdejší studenti, ale konfrontovat je s pohledem, jakým tehdejší události nahlíželi představitelé okresního výboru KSČ či krajské správy Státní bezpečnosti, jak je reflektovaly okresní noviny Zář nebo marginalizoval pardubický kronikář. Z hlediska ucelené pramenné konfrontace je však nutné podotknout, že torzovitost materiálů okresního výboru KSČ nedovolila rekonstruovat postup pardubického stranického vedení v listopadových a prosincových dnech, neboť materiály k tomuto období v archivu z neznámých důvodů scházejí. Přesto je třeba říci, že se výstavě na omezeném prostoru podařilo ohlédnout za událostmi, které na regionální úrovni dokumentují nejen sílící občanskou aktivitu v průběhu a především závěru roku 1989, ale dokládají i vytrvale represivní postoj bezpečnostních složek a zkostnatělá stanoviska odpovědných vedoucích funkcionářů v posledním roce komunistického režimu.

Mgr. Jiří Urban
Katedra historických věd FF

Výstavu, kterou připravili studenti Katedry historických věd Fakulty filozofické pod vedením dr. Zbyňka Vydry, při zahájení a v rámci obou dnů univerzity k listopadovým událostem doprovodil vizuální dokument s rozhovory s pamětníky, který zpracovali studenti Katedry sociálních věd Fakulty filozofické pod vedením dr. Tomáše Petráně.

Video dokument s rozhovory s osobnostmi, kteří se přímo událostí v Pardubicích v listopadu 1989 účastnili, případně je i organizovali (např. s Mgr. Jarmilou Stibicovou, Pavlem Šmídem, prof. Oldřichem Pytelou a Ing. Vítem Sochou), je možné zhlédnout na univerzitním intranetu.

Oběma pracovištím Fakulty filozofické – katedře historických věd a katedře sociálních věd – patří veliké poděkování, s jakým tvůrčím elánem, chutí a zaujetím kolegové a pod jejich vedením studenti přistoupili k nápadu obohatit letošní jubilejní připomínku na listopadové události speciální výstavou a audio-vizuálním doprovodem k ní i k slavnostnímu večernímu komponovanému koncertu.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka

Koncert Komorní filharmonie Pardubice

V bohatém programu univerzity ke státnímu svátku samozřejmě nemohl chybět slavnostní koncert Komorní filharmonie Pardubice, který se uskutečnil od 19:00 hodin v Aule Arnošta z Pardubic – s názvem „Tenkrát v listopadu…"

Na univerzitní půdě se představil nový šéfdirigent pardubických filharmoniků Marko Ivanović, pod jehož taktovkou byly provedeny skladby Svatý Václave, Ticho Bohdana Mikoláška, Sinfonietta pro smyčce a tympány op. 110 Dmitrije Šostakoviče, Sametové jaro Karla Kryla, Pie Jesu (Requiem) Gabriela Fauré, předehra op. 84 Egmont Ludwiga van Beethovena.

Hodinový koncertní program speciálně komponovaný k 20. výročí listopadových

šéfdirigent KFP Marko Ivanović

Matouš Merta

událostí, na jehož vizuálním doprovodu se podíleli studenti Katedry sociálních věd Fakulty filozofické Univerzity Pardubice pod vedením dr. Tomáše Petráně, ukončila Modlitba pro Martu (autorů Jindřicha Brabce/Petra Rady/Vladimíra Popelky). Sólisty koncertu byli kytarista Matouš Merta a Lucie Vagenknechtová a Pavel Merta, zpěv.

Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka

Vyhlášení Standarty rektora

Slavnostní vyhlášení již 51. ročníku Standarty rektora za akademický rok 2008/2009 se uskutečnilo 12. listopadu v zasedací místnosti rektorátu naší univerzity. Společně s oceněním fakulty, která získala nejvíce bodů ze sportovních klání, byli vyhlášeni sportovci, kteří úspěšně reprezentovali Univerzitu Pardubice, a to i na úrovni prestižních mezinárodních soutěží. Na tuto slavnostní akci přijalo pozvání hned několik vážených hostů, které přivítal společně se sportovci předseda Univerzitního sportovního klubu profesor Petr Mikulášek. Po velmi srdečném projevu rektora univerzity prof. Ing. Jiřího Málka, DrSc. převzal slovo Mgr. Tomáš Macas, aby vyhlásil výsledky Standarty rektora za akademický rok 2008/2009. První místo získala stejně jako v loňském ročníku Fakulta ekonomicko-správní (FES). Pohár převzala přímo z rukou rektora děkanka FES doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D. Na druhém místě se umístila Fakulta che-

slavnostní předání poháru Standarty rektora děkance FES docentce Renátě Myškové

micko-technologická (FChT) a o třetí místo se podělily Dopravní fakulta Jana Pernera (DFJP) a Fakulta elektrotechniky a informatiky (FEI).

Za výbornou reprezentaci Univerzity Pardubice na Českých akademických hrách v Plzni byli oceněni studenti DFJP Tomáš Jirásek (2. místo – hod diskem), Jiří Duben (1. místo – desetiboj), Zbyněk Žák (2. místo – desetiboj), Tomáš Netolický (2. místo – běh na 800 metrů) a student FChT Jan Mikulášek (2. místo – hod kladivem). Na Akademickém mistrovství ČR v halové atletice se podařilo vybojovat medaile Pavlu Javůrkovi z FEI (2. místo – běh na 800 metrů) a studentu DFJP Zbyňku Žákovi (3. místo – skok do výšky). Univerzita se může pochlubit i třetím místem na Akademickém mistrovství ČR v přespolním běhu, za které získal ocenění Zdeněk Hnilo z Fakulty chemicko-technologické. Za úspěchy na mezinárodní úrovni byli vyhlášení hned tři sportovci. Jakub Šubrt, student DFJP, který získal 1. místo na Mistrovství světa juniorů v kulturistice, Martin Zozulák, který vybojoval společně se svým týmem 2. místo na Akademickém mistrovství světa ve florbale, a Pavel Kubeš za 1. místo na Mistrovství světa v hokejbale. Oba tito sportovci jsou studenty Fakulty ekonomicko-správní. Poslední ocenění patřilo Vítu Svobodovi (DFJP) za dlouholetou a přínosnou aktivní činnost v oddílech Univerzitního sportovního klubu.

Celá akce proběhla ve velmi slavnostním duchu a v příjemné atmosféře. Všem oceněným sportovcům a samozřejmě i dalším úspěšným reprezentantům Univerzity Pardubice bychom chtěli popřát dostatek sil a nadšení v tréninku, protože je většina soutěží v akademickém roce 2009/2010 ještě čeká, a budeme se těšit na stejně úspěšnou sportovní sezónu, jako byla ta letošní.

nejúspěšnější sportovci naší univerzity

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Sportovní den

V den rektorského volna, které připadlo na 13. listopadu, připravili asistenti katedry tělovýchovy a sportu bohatý sportovní program pro všechny nadšence a příznivce pohybu, kteří měli zájem si tento den zpříjemnit sportem.

Studenti naší univerzity se mohli zúčastnit celé řady sportovních utkání a soutěží. Své schopnosti měli možnost poměřit vzájemně mezi sebou, se zaměstnanci univerzity, ale i v přátelských utkáních se studenty Gymnázia Mozartova v Pardubicích.

V ranních hodinách probíhalo hned několik soutěží najednou. Ve florbalovém utkání proti Gymnáziu Mozartova po počátečním lehkém zaváhání zvítězili hráči UPa s výsledkem 11:4. Ve druhé tělocvičně začínaly soutěže volejbalovým turnajem, ve kterém zvítězilo družstvo Fakulty chemicko-technologické. V areálu tělocvičen univerzity souběžně s těmito zápasy probíhal závod na veslařském trenažéru a v areálu loděnice startoval přespolní běh, kterého se zúčastnilo téměř 50 závodníků.

Po skončení ranních turnajů dále pokračovalo přátelské utkání ve futsalu mezi zaměstnanci a studenty Univerzity Pardubice, které po napínavém průběhu skončilo vítězně 5:3 pro zaměstnance. Současně ve druhé tělocvičně zvítězily florbalistky univerzity proti gymnazistkám 8:0. Sportovní den byl zakončen badmintonovým a streetbalovým turnajem.

Studenti svými výkony dokázali, že Univerzita Pardubice má výborné sportovce v mnoha odvětvích a ti nejlepší připsali zasloužené body svým fakultám v novém ročníku celouniverzitní sportovní soutěže o Standartu rektora. Během celého dne se v areálech KTS vystřídalo téměř 150 sportovců a rozhodně popřeli pověru, že „pátek třináctého" je smolný den.

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Běh naděje

Tak jako každoročně, tak se i letos druhou říjnovou sobotu konal již tradiční běh – Běh naděje, navazující na původní Běh Terryho Foxe.

Jedná se o charitativní akci, kterou společně pořádají Univerzitní sportovní klub (USK), Katedra tělovýchovy a sportu (KTS) UPa a Klub onkologicky nemocných. Tato dlouhodobá spolupráce přináší finanční příspěvky, které jsou směřovány na pomoc nemocným.

Letošní ročník se mohl pochlubit vysokou účastí startujících, která nebyla v posledních ročnících běžná. Všech tří závodů (běžci, kolaři a bruslaři) se zúčastnilo přes 300 účastníků, což potěšilo především všechny pořadatele z řad asistentů KTS a některých členů USK, kteří se starali o hladký průběh celé akce.

K tomu, aby se závodníci dostali řádně do tempa, přispělo vystoupení děvčat ze skupiny Hroch a následné cvičení vysokoškoláček se stepy. Obě vystoupení měla velký ohlas a zasloužila si potlesk všech účastníků.

Po krátkém úvodním slovu, kterého se ujal prorektor Univerzity Pardubice doc. Ing. Milan Graja, CSc., už mohl zaznít očekávaný výstřel a závodní,ci se vydali na trať charitativního závodu, který tentokrát splnil očekávání, jež je do něj každoročně vkládáno.

Poděkování si závěrem zaslouží nejenom všichni zúčastnění, ale i vyučující některých škol, kteří každoročně přivádějí na start své žáky a tak je nenásilnou formou učí poznávat životní hodnoty, kterých je třeba si vážit.

Mgr. Ivana Trampotová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Víkend s aerobikem

První víkend v listopadu strávilo přes padesát studentek v prostorách katedry tělovýchovy a sportu (KTS), kde pro ně byl připraven, jako každoročně, bohatý program. Studentky si měly možnost vyzkoušet klasické aerobikové hodiny, taneční lekce, ale i různé posilovací formy pod vedením zkušených lektorek a cvičitelek.

Páteční program začal v 17:00 hodin energickou hodinou kick-boxu pod vedením Renáty Petráňkové. V sobotu lekce začínaly již v ranních hodinách. O perfektní rozehřátí a hlavně o příjemné naladění do celého dne se postarala Iva Veselá se svoji hodinou P-class. Dále následovala hodina step-aerobiku s Lucií Reiterovou a dopolední program uzavřela opět Renáta Petráňková úžasnou směsí tanečních pohybů a rytmů v lekci Zumba. Po polední pauze na oběd byla v programu kondiční hodina, kterou připravili asistenti KTS formou kruhového tréninku, kde nechyběla ani spinningová kola. Poslední lekcí, která probíhala v prostorách tělocvičny, byl Chi-tonning s Šárkou Botkovou. Celou akci ukončila hodina aqua-aerobiku v plaveckém areálu v Pardubicích, kterou vedly Mgr. Eva Čaladi společně s Mgr. Petrou Seidlovou. V krátkých pauzách mezi lekcemi měla děvčata možnost využít občerstvení, aby nabrala síly do dalšího cvičení.

Celkový dojem z akce byl velmi příjemný, studentky byly spokojené a příjemně unavené. Velice nás potěšil zájem a doufáme, že se bude jenom zvyšovat. Velké díky patří všem lektorům za skvělé vedení hodin a budeme se těšit na další spolupráci. Tímto bychom chtěli pozvat všechny nadšence aerobiku a dalších moderních pohybových forem na víkend s aerobikem v letním semestru, a to v termínu 12. až 13. března 2010.

Mgr. Lenka Doležalová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Sportovní akce zimního semestru

Letní dny sladkého lenošení se opět přehouply do hloubavého podzimu a již několik týdnů nám probíhá zimní semestr letošního akademického roku.

A tak jako každý rok, i letos si Katedra tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice (KTS) připravila pro sportovní nadšence, ale i jiné zájemce mnoho sportovních akcí.

Pravidelně ve večerních hodinách probíhaly různé turnaje v rámci Standarty rektora (badminton, volejbal smíšených družstev i debly, futsal, basketbal, squash, florbal), navíc se konaly různé jiné akce sportovního rázu, např. víkend s aerobikem, vánoční turnaj ve florbalu nebo sportovní den, který se uskutečnil v rámci oslav 17. listopadu.

A protože víme, že je zkouškové období pro studenty náročné, pořádáme koncem ledna lyžařský zájezd do rakouských Alp, kde si všichni milovníci zimních radovánek mohou „dobít baterie", a pak se opět věnovat v plné míře studiu.

Věříme, že si z naší bohaté sportovní nabídky vyberou všichni ti, kteří budou pravidelně sledovat naše webové stránky popř. nástěnky naší katedry.

Úspěšný zimní semestr a celý akademický rok přeje všem KTS.

Mgr. Ivana Trampotová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Sportovní pobyt v italském Gargánu

Po úspěšném sportovním kurzu v červnu letošního roku se uskutečnil pro velký zájem druhý kurz v jižní Itálii, tentokrát v kempu Lidi del Sole v Gargánu.

Tento pobyt byl původně nabídnut zaměstnancům univerzity, ale pro jejich malý zájem byla volná místa poskytnuta studentům, kteří tuto příležitost plně využili a kurz během několika málo dnů obsadili.

Prakticky celý kemp jsme měli k dispozici sami pro sebe, neboť náš turnus byl poslední v sezóně. Mohli jsme tedy v maximálním rozsahu využívat veškerá dostupná sportoviště (bazén, tenisový kurt, kurt na beach volejbal).

Protože i počasí k nám bylo milostivé, mohli jsme sportovat od rána do večera.

Hned po probuzení jsme vyráželi na pláž, kde probíhala ranní jóga, proběhli jsme se po pláži nebo jsme vyjeli obdivovat okolí na kolečkových bruslích.

Kromě klasického aerobiku, kondičního cvičení, aqua-aerobiku nebo odpoledního beach volejbalu byly nesmírně oblíbené i vyučovací hodiny tenisu, kterých se zúčastnili prakticky všichni a naučili se základům tohoto krásného sportu.

Cestovní kancelář nám také nabídla mnoho zajímavých výletů do bližšího i vzdálenějšího okolí. Zážitkem byl výlet džípem do přírodní rezervace Foresta Umbra, výlet lodí na ostrovy Tremiti nebo do Pompejí a na Vesuv.

Věřím, že tyto kurzy, které se pomalu stávají pravidlem, budou mít i příští rok své příznivce a v pěkném prostředí si zasportuje a zrelaxuje svoje tělo opět více našich studentů.

Mgr. Ivana Trampotová
Katedra tělovýchovy a sportu UPa

Netradiční utkání v basketbalu

Studenti Univerzity Pardubice sehráli 10. listopadu zápas s netradičním soupeřem, mongolským basketbalovým týmem, jehož hráči jsou zaměstnanci firmy Foxconn. Zápas uspořádalo infocentrum EU Europe Direct Pardubice ve spolupráci s Centrem na podporu integrace cizinců v Pardubicích a Univerzitou Pardubice u příležitosti Evropského dne zdravého životního stylu. Basketbalové utkání bylo doprovodným programem tradičního Pardubického dne zdraví, který se konal o týden dříve v Domě techniky. V průběhu zápasu bylo možné využít doprovodného programu změření tlaku a tělesného tuku u pracovnice Státního zdravotního ústavu. Této příležitosti využili nejen hráči, ale i diváci. Zápas se odehrál v přátelské sportovní atmosféře a i přes prohru mongolského týmu všichni přítomní ocenili výborný výkon obou družstev. Taková setkání vnímáme jako velmi užitečnou podporu integrace cizinců do naší společnosti,

a jsou prostorem pro odbourávání předsudků majority vůči cizincům. Velmi rádi budeme v podobných aktivitách pokračovat.

PaedDr. Jan Vašíček
Katedra tělovýchovy a sportu UPa
Petra Srdínková
manažerka střediska Europe Direct Pardubice

Univerzitní návštěvy

Univerzitní prostředí je pro širší veřejnost obestřeno jistým tajemstvím. Není proto divu, že je vyhledávaným cílem různých návštěv. V posledních letech by se dokonce mohlo zdát, že i prezidenti našeho státu doslova vyhledávají příležitost podívat se na zdejší vysokoškolskou půdu. Vždyť na ni zavítaly všechny dosavadní polistopadové hlavy státu, a to i vícekrát. Zájem Pražského hradu o pardubickou alma mater nebyl ovšem vždycky takový.

V prvních desetiletích jejího působení se jí uživatelé prezidentské standarty doslova vyhýbali. Do metropole východního Polabí sice občas zajížděli, ale na setkání se studenty a pracovníky někdejší Vysoké školy chemicko technologické si nikdy čas neudělali. Dvaasedmdesátiletý Antonín Zápotocký dal roku 1956 například přednost besedě s představiteli města. Jeho nástupce Antonín Novotný o šest let později zase upřednostnil před vysokoškolským prostředím atmosféru dvoudenní okresní konference komunistické strany. Areálu vysoké školy se vyhnul rovněž armádní generál Ludvík Svoboda. Když ho 22. června 1970 do Pardubic dovezla v koloně automobilů sovětská limuzína „Čajka", nevystoupil z ní na někdejším náměstí V. I. Lenina, kde byl rektorát, ale před radnicí na Pernštýnském náměstí.

Mezi vysokoškoláky dokonce nepřišel ani tak zdatný řečník, jakým nesporně byl Gustáv Husák. V nejvyšší státní funkci se sice nikdy k soutoku Labe s Chrudimkou nevypravil, zato však třeba v úterý 16. února 1971, tedy necelý rok poté, co se stal nejmocnějším mužem někdejšího Československa. Neměli bychom zapomenout ani na Klementa Gottwalda. Právě v období jeho prezidentování totiž dnešní univerzita zapouštěla své první kořeny. On sám však od jejího založení oficiálně Pardubice nenavštívil a možná tak ani netušil, co nového v nich vyrůstá.

Nezájem někdejších prezidentů o místní vysokou školu nebyl jistě náhodný. Možná byl způsobem tím, že si v konkurenci hlavně s pražskými, brněnskými a tehdy i s bratislavskými vysokoškolskými pracovišti jen zvolna dobývala místo na slunci. Je zásluhou několika generací pedagogů, rovněž tak úspěšných absolventů, že se jí to nakonec přece jenom podařilo. Kromě jiného o tom svědčí právě skutečnost, že se první postkomunističtí prezidenti, ať již Václav Havel, nebo Václav Klaus, nejednou sešli s jejími studenty a zaměstnanci. Přijeli sice vždycky bez manželek, o to radostnější chvíle však třeba mezi nimi prožívali.

Trvalkou v diářích těch, na jejichž počest se hraje státní hymna, by naše univerzita měla zůstat také v dalších letech. Podmínkou však bude, aby si nejen uchovávala, ale i posilovala své dosavadní dobré jméno.

PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES

univerzita

- Setkání papeže Benedikta XVI. s akademickou obcí České republiky 1
- Dvacet let českého vysokého školství ve svobodné společnosti 2
- Univerzita Pardubice si připomínala listopadové události 3

- Zvolen kandidát na funkci rektora pro další čtyřleté období 8
- Ministryně školství Miroslava Kopicová na univerzitě 9
- Předsednictvo České konference rektorů zasedalo na Univerzitě Pardubice 9
- Veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání GAUDEAMUS 2009 – 3. místo v soutěži „O nejlepší expozici" pro Univerzitu Pardubice 10
- Počty studentů Univerzity Pardubice v akademickém roce 2009/2010 11

fakulty a ústav

- Slavnostní otevření nového areálu Fakulty chemicko-technologické 12

- Akademická slavnost na Fakultě restaurování v Litomyšli 13
- Večer s vědou a chemií 13
- Návštěva prof. Novotného z Indiana University na Fakultě chemicko-technologické 14
- Slavnostní otevření pyrolaboratoře na Ústavu energetických materiálů FChT 15
- Zahraniční návštěvy na Fakultě zdravotnických studií 16
- IX. dny absolventů Univerzity Bayreuth 17
- Unikátní faksimile předkolumbovského piktografického rukopisu v Pardubicích (Codex Bodley) 18
- SOCIOCON – Prezentace aktivit katedry sociálních věd 19
- Hostující profesor pardubické univerzity v Lisabonu 21
- Univerzita v Arnhemu – perspektivní partner pro DFJP 22
- INCHEBIO 23
- TEAM CMV 24
- Projekt katedry historických věd 25
- ROPAM 26
- Kosmický den na UPa 26

konference, semináře

- Seminář „Elektrotechnika a elektronika v dopravě" 27
- Devátý ročník konference TechMat se i letos vydařil 27
- První ročník konference „Změny v globální ekonomice a jejich dopady na hospodářství ČR" 28
- Odborná akce „Týden teorie a praxe v ekonomice – III. ročník" 28
- Celostátní setkání učitelů matematiky středních odborných škol 29
- Konference „Filosofie a religionistika v současném vzdělávání" 30
- 41. ročník mezinárodní konference archeologie středověku 31
- Mezinárodní konference „Interkulturní dimenze v cizích jazycích III" s hostem Arnoštem Lustigem 32
- 11. KSAP-PM a 50. výročí založení katedry anorganické technologie 33

informační centrum

- Datová schránka Univerzity Pardubice 34
- Výsledky průzkumu využívání elektronických informačních zdrojů (EIZ) na Univerzitě Pardubice 35

studenti

- Setkání papeže Benedikta XVI. s akademickou obcí České republiky 38
- „Železniční technologové" vyrazili na Slovensko 39
- Absolventský proslov u příležitosti promoce doktorů 39
- Ceny Františka Egermayera za nejlepší studentské práce v oblasti řízení kvality 40

kultura

- Nová medaile Fakulty chemicko-technologické 40
- 60. výstava v Galerii Univerzity Pardubice KAREL DEMEL – GRAFIKA 42

- Výstava k 20. výročí sametové revoluce „Studenti VŠChT v Pardubicích v listopadu 1989" 43
- Koncert Komorní filharmonie Pardubice 44

sport

- Vyhlášení Standarty rektora 44
- Sportovní den 45
- Běh naděje 45
- Víkend s aerobikem 46
- Sportovní akce zimního semestru 46
- Sportovní pobyt v italském Gargánu 47
- Netradiční utkání v basketbalu 47

univerzitní fejeton

- Univerzitní návštěvy 47

v roce 2010 hodně úspěchů, zdraví a spokojenosti

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci. Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice 2, tel.: 466 036 555, fax: 466 036 361, e-mail: promotion@upce.cz.
Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: http://www.uni-pardubice.cz. Šéfredaktor: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: doc. Dr. Ing. Libor Beneš, Ing. Ivo Holava, PhDr. Miloš Charbuský, CSc., doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá. Fotodokumentace: Univerzitní konferenční centrum – Adrian Zeiner, Lukáš Báchor a archív pořadatelů akcí. Grafická úprava a sazba: Informační centrum – Ing. Alena Komárková.
Tisk: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice – prosinec 2009 – náklad 1 600 ks